

2021
06

Digital Technologies and Conflict Resolution

Dijital Teknolojiler ve Çatışma Çözümü

DECEMBER / ARALIK 2021

Digital Technologies and Conflict Resolution

Dijital Teknolojiler
ve Çatışma Çözümü

DECEMBER / ARALIK 2021

Dr Emre Eren Korkmaz
Aiden Slavín

Published by *Yayınlayan*

Democratic Progress Institute *Demokratik Gelişim Enstitüsü*

11 Guilford Street London WC1N 1DH

www.democraticprogress.org • info@democraticprogress.org

+ 44 (0) 20 7405 3835

Design, typesetting and cover design copyright © Medya Production Center

First Published, December 2021 *Baskı, Aralık 2021*

ISBN - 978-1-911205-61-6

© DPI - Democratic Progress Institute *Demokratik Gelişim Enstitüsü*

DPI - Democratic Progress Institute is a charity registered in England and Wales.
Registered Charity No. 1037236. Registered Company No. 2922108

This publication is copyright, but may be reproduced by any method without fee or prior permission for teaching purposes, but not for resale. For copying in any other circumstances, prior written permission must be obtained from the publisher, and a fee may be payable.

*DPI - Demokratik Gelişim Enstitüsü İngiltere ve Galler'de kayıtlı bir vakıftır.
Vakıf kayıt No. 1037236. Kayıtlı Şirket No. 2922108*

*Bu yayının telif hakları saklıdır, eğitim amacıyla telif ödenmeksizin yada önceden izin alınmaksızın çoğaltılabilir ancak yeniden satılamaz. Bu durumun dışındaki her tür kopyalama için yayıncıdan yazılı izin alınması gerekmektedir.
Bu durumda yayıncılara bir ücret ödenmesi gerekebilir.*

ABOUT THE AUTHORS / YAZARLAR HAKKINDA

Aiden Slavin

Aiden Slavin is the Current Project Lead, Crypto Impact and Sustainability Accelerator, World Economic Forum New York, NY and is a graduate from the university of Oxford, United Kingdom. He is the author of several publications on cryptocurrency.

Dünya Ekonomik Forumu'nda, Kripto Etkisi ve Hızlandırılmış Sürdürülebilirlik Proje Lideridir. Aynı zamanda İngiltere'de Oxford Üniversitesi'nden mezun olmuştur. Kripto para alanında birçok yayını vardır.

Emre Eren Korkmaz

Emre Eren Korkmaz is a Departmental Lecturer in Migration and Development at the ODID, where he teaches on the MSc in Migration Studies. From October 2016 to September 2018, he was a British Academy Newton International Fellow/postdoctoral researcher at ODID. He was also a junior research fellow at St Edmund Hall (2017-20) and a Research Associate at the Centre for Technology and Global Affairs of the Department of Politics and International Relations (2018-20) Dr Korkmaz was awarded his PhD by Istanbul University's International Relations PhD Programme in June 2016. He completed the Postgraduate Certificate in Teaching and Learning in Higher Education at the University of Oxford's Centre for Teaching and Learning in May 2020.

Emre Eren Korkmaz, Oxford Uluslararası Kalkınma Bölümü'nde (ODID) öğretim üyesidir ve Göç Çalışmaları yüksek lisans programında ders vermektedir. Ekim 2016 ve Eylül 2018 tarihleri arasında British Academy Newton Uluslararası Araştırma Bursu ile doktora sonrası araştırmacı olarak ODID'de çalışmıştır. 2017-2020 yılları arasında St Edmund Hall'da genç araştırma görevlisi olarak yer alan Korkmaz ayrıca 2018-2020 yılları arasında da Oxford Üniversite'sindeki Politika ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'ne bağlı Teknoloji ve Küresel Politikalar Merkezi'nde araştırmacı olarak yer almıştır. Korkmaz, doktorasını 2016 yılında İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde, yüksek ihtisasını da Mayıs 2020'de Oxford Üniversitesi Öğretme ve Öğrenme Merkezi'nde tamamlamıştır.

CONTENTS

Foreword	8
Introduction	10
What is the relationship between digital technologies and conflict resolution?	14
What is the relevance of digital technologies to the people and institutions working in the field of peace making?	
What are the digital technologies that have contributed to conflict resolution thus far?	18
What are the advantages of digital technologies for peacebuilding?	34
What are the disadvantages of digital technologies for peacebuilding?	38
Why should we focus on this topic in Turkish context to promote peace initiatives	44
Conclusion	68
DPI Aims and Objectives	88
Board Members	92
Council of Experts	98

İÇİNDEKİLER

Önsöz	9
Giriş	11
Dijital teknolojiler ve çatışma çözümü arasındaki ilişki nedir?	15
Barış inşası alanında çalışan kişi ve kurumlar için dijital teknolojilerin önemi nedir? Şimdiye kadar çatışma çözümüne katkıda bulunan dijital teknolojiler nelerdir?	19
Barış inşasına yönelik dijital teknolojilerin avantajları nelerdir?	35
Barış inşasına yönelik dijital teknolojilerin dezavantajları nelerdir?	39
Türkiye bağlamında barış girişimlerini teşvik etmek adına neden bu konuya eğilmeliyiz?	45
Sonuç	69
Demokratik Gelişim Enstitüsü'nün Amaçları ve Hedefleri	90
Yönetim Kurulu Üyeleri	92
Uzmanlar Kurulu Üyeleri	98

FOREWORD

This research report examines the relationship between digital technologies and conflict resolution. Throughout this report, critical discussions are held concerning emerging technologies; previous technological contributions to peace initiatives worldwide; advantages and disadvantages of ICTs within the realm of peacebuilding; and technological prevalence within the Turkish context. To conclude, this report demonstrates a need for future research, not only to aid in the development of innovative peace solutions but also in order to address contemporary concerns of misuse and potential hindrances technology may cause. DPI would like to express its thanks to the author for producing this engaging report. The views and opinions expressed in the report remain those of the author and do not necessarily reflect the official position of DPI.

This project is part of a larger series of programmes developed by DPI, titled 'Forging Pathways to Peace and Democracy in Turkey', which are supported by the Norwegian, Swiss and Irish governments.

Kerim Yıldız

*Chief Executive Officer
Democratic Progress Institute*

ÖNSÖZ

Bu rapor, dijital teknolojiler ve çatışma çözümü arasındaki ilişkiyi ele almaktadır. Raporda yeni teknolojilere, dünyadaki barış girişimlerine yönelik geçmiş teknolojik katkılara, BİT'in (Bilişim ve İletişim Teknolojileri) barış inşası alanındaki avantaj ve dezavantajlarına, Türkiye bağlamında teknolojinin ne derecede etkin olduğuna dair eleştirel bir yaklaşım geliştirilmektedir. Rapor nihayetinde araştırma alanında mevcut olan eksikliklere işaret etmektedir; bunların giderilmesi sadece yenilikçi barış çözümlerini geliştirmeye katkıda bulunmayıp aynı zamanda teknolojinin getirebileceği olası engellere ve istismarına dair güncel kaygılara da yanıt niteliğinde olacaktır. DPI, bu kapsamlı raporu hazırlayan yazara teşekkür eder. Raporda ifade edilen görüş ve düşünceler yazara ait olup DPI'nın resmi konumunu temsil etmemektedir.

Bu proje, DPI tarafından geliştirilen ve Norveç, İsviçre ve İrlanda hükümetleri tarafından desteklenen 'Türkiye'de Barış ve Demokrasiye Giden Yolları İşlemek' başlıklı kapsamlı bir program zincirinin parçasıdır.

Kerim Yıldız

*İcra Kurulu Başkanı
Demokratik Gelişim Enstitüsü*

INTRODUCTION

There is an urgent necessity to better understand how new and fast-changing technologies – such as machine learning, artificial intelligence, big data processing, and blockchain – can and should serve local and transnational foundations for peace. Empirical, normative, technical and scientific exploration of the connection between emerging technologies and peace initiatives can help policymakers, as well as companies and civil society, expand their knowledge and expertise. Subsequently, applied tech solutions for enhancing peace can be theorized and developed.

What are the major digital challenges to peace in Turkey? How can we address them? Major sociopolitical digital barriers with respect to peace in Turkey persist. For instance, online abuses of free speech may have serious consequences for peace defenders, as well as greater political consequences for governments and societies. In Turkey, major challenges to advocating peace include: conspiracy theories, fake news, hate speech and cyberbullying.

Peace advocates should investigate existing and alternative technologies and their corresponding modes of regulation. This will entail analysing not only the technical but also the political, legal and ethical issues underlying the development of the tech-constellation to guide and prescribe:

- the development and deployment of technologies on the ground;
- the behaviour of actors involved;
- a coherent consolidated regulatory framework at the local, regional and global level.

GİRİŞ

Makine öğrenmesi (machine learning), yapay zeka, büyük veri (big data) işlenimi, ve blockchain gibi yeni, ve süratle gelişerek değişen teknolojileri daha iyi anlamak, bu teknolojilerin barışa yönelik yerel ve uluslararası vakıflara ve derneklere nasıl hizmet edebileceğini formüle etmek açısından azami öneme sahiptir. Yeni teknolojiler ve barış girişimleri arasındaki bağları empirik, normatif, teknik ve bilimsel olarak keşfetmek, siyaset yapıcılara, şirketlere ve sivil topluma bilgi ve uzmanlıklarını geliştirme fırsatını sunacaktır. Dolayısıyla, barışın iyileştirilmesine yönelik uygulamalı teknoloji çözümleri kuramsallaştırılabilecek ve geliştirilecektir.

Türkiye’de barışın önündeki başlıca dijital engeller veya zorluklar nelerdir? Bunları nasıl çözebiliriz? Türkiye’de barışı savunmanın önünde kimi büyük siyasi ve toplumsal dijital engeller bulunmaktadır. Her ne kadar ifade özgürlüğü korunması gereken temel bir hak olsa da, ifade özgürlüğünün çevrimiçi istismarı barış savunucularına yönelik ciddi sonuçlar doğurabilmekte, hatta hükümetler ve toplumlara yönelik daha da büyük siyasi sonuçlar üretebilmektedir. Türkiye’de barış savunuculuğunun önündeki başlıca engeller arasında komplo teorileri, sahte haberler, nefret söylemi ve sanal zorbalık yer almaktadır.

Barış savunucuları mevcut ve alternatif teknolojileri, bunlara tekabül eden regülasyon modellerini incelemeli ve keşfetmelidir. Bu bağlamda, aşağıda sıralanan unsurları yönlendirecek ve şekillendirecek teknolojinin geliştirilmesine dair sadece teknik değil, aynı zamanda siyasi, hukuki ve etik hususların da analiz edilmesi gerekecektir:

Activities in this field should be guided by three imperatives:

Put the human being at the centre of the technological revolution. A human-centric approach is vital so as not to leave decision-making processes to algorithms and demystify the hype around frontier technologies.

Help build an inclusive tech-base for peace. Exploit the potential of new technologies to address the root causes of conflicts and create conditions for peace by promoting good governance, citizen participation, socio-economic wellbeing and inclusion, shared values, and non-discrimination.

Promote a collectively reflexive use of new technologies given the possible unintended harm or risks for human beings and society at large, especially vulnerable communities like refugees.

Technology-for-peace remains an understudied subject. New technologies, however, can help optimise the allocation of scarce resources, connect people and groups across borders, and help relocate power from corporations and states to communities and individuals. Here, the role of technology in the relationship between security and peace should be elaborated from the perspective of empowerment and surveillance. Security (including the literature on physical, economic, environmental, and food security) is a must for a stable peace. Although one should note the security-oriented approach might also reproduce conflict and violence with the help of frontier and digital technologies. Nevertheless, technologies can play a role in supporting peace such as empathy building, trust/verification, network building, information sharing, decentralisation, and responsive governance.

There are different levels by which technological innovations can serve peace:

- **The individual level:** technologies can empower human potential and fulfilment
- **The local level:** technologies can be deployed to prevent conflict or the recurrence of conflict, as well as to help create environments conducive to peace

- Teknolojilerin geliştirilmesi ve sahada uygulanması,
- Mevcut aktörlerin davranışları,
- Yerel, bölgesel ve küresel düzeyde tutarlı ve bütünleşmiş bir düzenleyici çerçevenin kurulması.

Sahadaki faaliyetler üç ilke ışığında sürdürülmelidir:

Teknolojik devrimin odağına insanın yerleştirilmesi. Karar verme süreçlerini algoritmalara bırakmamak ve öncü teknolojileri çevreleyen gizem perdesini ortadan kaldırmak adına insan-merkezci bir yaklaşım geliştirilmesi çok önemlidir.

Barış için kapsayıcı bir teknoloji tabanı inşa edilmesi. Çatışmaların kökenindeki sebepleri ele almak adına yeni teknolojilerin potansiyelini kullanmak; iyi yönetim, vatandaş katılımı, sosyoekonomik refah ve kapsayıcılık, ortak değerler ve ayrımcılık yapılmaması gibi unsurların teşvik edilmesi suretiyle barış için gereken koşulların oluşturulması.

Yeni teknolojilerin kolektif olarak dikkatli ve tedbirli kullanımının teşvik edilmesi. Zira yeni teknolojilerin insanlar ve toplum için, özellikle de mülteciler gibi savunmasız topluluklar için olası zararları ve riskleri söz konusu olabilir.

Barış için teknoloji hâlen yeterince çalışılmamış bir alandır. Ancak yeni teknolojiler, kıt kaynakların paylaşılmasını optimize etmeye, insanları ve grupları sınırları aşarak birbirine bağlamaya ve gücün şirketlerden ve devletlerden topluluklara ve bireylere aktarılmasına yardımcı olabilir. Bu noktada, güvenlik ve barış arasındaki ilişkide teknolojinin rolü, güçlendirme ve gözetleme perspektifinden detaylandırılmalıdır. Güvenlik (fiziksel, ekonomik, çevresel güvenlik ve gıda güvenliği ile ilgili literatür dahil) istikrarlı bir barış için şarttır. Fakat öte yandan, güvenlik odaklı yaklaşımın, sınır ve dijital teknolojilerin yardımıyla çatışma ve şiddeti de yeniden üretebileceği unutulmamalıdır. Yine de teknolojiler, empati kurma, güven/doğrulama, ağ oluşturma, bilgi paylaşımı, ademi merkezîyetçilik ve duyarlı yönetim gibi süreçler aracılığıyla barışı desteklemede rol oynayabilir.

- **The transnational sphere:** connections between individuals and groups across borders can be considered as the social foundation for peace.
- **The global level:** public and private actors seek to shape the rules of the game which may or may not be conducive to peaceful competition and innovation.

This chapter will present an overview of the relationship between digital technologies and conflict resolution. It will argue that digital technologies, particularly ICTs (Information and Communication Technologies), are extremely relevant to the field of conflict resolution and peacebuilding. It will then offer a summary of the major areas of conflict resolution in which digital technologies are playing a significant role. Additionally, it will review some of the major technologies common to these cases. It will conclude with a discussion of the key advantages and disadvantages of digital technologies for conflict resolution and peacebuilding.

What is the relationship between digital technologies and conflict resolution?

The use of digital technologies is increasingly widespread throughout the developing world. In what many have come to call the “internet age” the use of information communication technologies (ICTs) has skyrocketed⁽¹⁾. As these technologies spread rapidly, many have begun piloting ICTs for conflict resolution. ICTs can be understood as any technologies used to search, analyze, create, communicate, or spread information. Examples of common ICTs include Twitter, Whatsapp, and Facebook. Furthermore, a new field of technology focused on aerial surveillance and mapping applications, has entered prevalent use in the conflict resolution and peacebuilding sector⁽²⁾.

(1) <https://www.un.org/en/un75/impact-digital-technologies>

(2) <https://www.peacedirect.org/wp-content/uploads/2020/08/PD-LVP-Tech-Report.pdf>

Teknolojik yenilikler çeşitli düzeylerde barışa hizmet edebilir:

- **Bireysel düzey:** teknolojiler insanların potansiyelini ve bu potansiyelin gerçekleştirilmesini mümkün kılabilir.
- **Yerel düzey:** teknolojiler çatışmayı veya çatışmanın tekrarını engellemek için; bunun yanısıra barışı teşvik edecek ortamlar yaratmakta kullanılabilir.
- **Uluslararası düzey:** toplumsal barışın temeli, bireyler ve gruplar arasında sınırları aşarak oluşan bağlantılar olarak düşünülebilir.
- **Küresel düzey:** kamusal aktörler ve şahıslar oyunun kurallarını belirlemek ister; bu da barışçıl rekabeti ve yenilikleri teşvik eder veya etmez nitelikte olabilir.

Bu bölüm, dijital teknolojiler ve çatışma çözümü arasındaki ilişkiye genel bir bakış sunacaktır. Dijital teknolojilerin, özellikle BİT’lerin (Bilgi ve İletişim Teknolojileri), çatışma çözümü ve barış inşası alanıyla son derece alakalı olduğu savunulacaktır. Ardından, dijital teknolojilerin önemli bir rol oynadığı başlıca çatışma çözümleme alanlarının bir özeti sunulacaktır. Ek olarak, bu vakalarda ortak olan bazı önemli teknolojiler gözden geçirilecektir. Bölüm, çatışma çözümü ve barış inşası için dijital teknolojilerin temel avantaj ve dezavantajlarının tartışılmasıyla sona erecektir.

Dijital teknolojiler ve çatışma çözümü arasındaki ilişki nedir?

Gelişen dünyada dijital teknolojilerin kullanımı giderek yaygınlaşmaktadır. Pek çok kişinin “internet çağı” olarak adlandırdığı dönemimizde, bilgi iletişim teknolojilerinin (BİT) kullanımı hızla arttı⁽¹⁾. Bu teknolojiler hızla yayıldıkça, çatışma çözümü için BİT’leri denemeye başlayanların sayısı da arttı.

(1) <https://www.un.org/en/un75/impact-digital-technologies>

The use of ICTs for conflict resolution is not a recent development, nor a sudden one. Rather, in recent decades, ICTs have gradually entered a wide range of organizations that play a role in mediating conflict. Governments, international organizations, and non-governmental organizations have already begun the process of digitizing their activities and adapting new processes leveraging ICTs in their work. Their use, however, has dramatically increased in recent years⁽³⁾. A key factor in this shift is the development and rapid growth of increasingly affordable technologies. Moreover, much of their use and development has accelerated due to the COVID-19 pandemic and the ensuing digitization of peacebuilding technologies. With many organizations shifting to remote, or partly remote working, a transition has begun to technology-mediated ways of responding to conflict⁽⁴⁾.

ICTs allow organizations to increase their impact by scaling the reach of discrete programs and operating in a wider variety of roles. However, some of the greatest benefits of ICTs for conflict resolution may not accrue to organizations, but to individuals. As ICTs begin to empower vulnerable populations to manage their interactions with institutions, conflict resolution may become more centered on individuals and thus conceivably more capable of addressing their needs. In this way, ICTs have the potential to make the field of conflict resolution more inclusive while creating more active agents in the process⁽⁵⁾.

It is worth noting that several research centers examine the use of ICTs in conflict resolution, including those at MIT, Harvard, and Georgetown. Furthermore, several foundations and nonprofits have begun to examine the use of ICTs in conflict resolution including the PeaceTech Lab, ICT4Peace Foundation, and Engineering for Change. In addition, wholesale funders and large philanthropies have also entered the ICT for conflict resolution space⁽⁶⁾.

(3) <https://www.peaceinsight.org/en/articles/ict-in-conflict-and-crisis/?location=&theme=culture-media-advocacy>

(4) <https://ict4peace.org/activities/peacebuilding-in-the-time-of-a-pandemic-what-lies-ahead/>

(5) https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5d0cecb640f0b62006ef4ef/600_ICTs_in_conflict.pdf

(6) https://www.uni-due.de/imperia/md/images/inef/ir114_hofstetter-final-web-1.pdf

BİT'ler, bilgi aramak, analiz etmek, oluşturmak, iletmek veya yaymak için kullanılan herhangi bir teknoloji olarak düşünülebilir. Yaygın BİT örneklerine Twitter, Whatsapp ve Facebook dahildir. Ayrıca, havadan gözetleme ve haritalama uygulamalarına odaklanan yeni bir teknoloji alanı, çatışma çözümü ve barış inşası sektöründe yaygın olarak kullanılmaya başlandı⁽²⁾.

Çatışma çözümü için BİT kullanımı yeni veya ani bir gelişme değildir. Aksine, son yıllarda, BİT'ler kademeli olarak, çatışmalarda aracılık eden çok çeşitli kuruluşlarda kullanılır olmuştur. Hükümetler, uluslararası kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşları, çalışmalarında BİT'lerden yararlanarak faaliyetlerini dijitalleştirmeye ve yeni süreçleri uyarlamaya şimdiden başladılar. BİT'lerin kullanımı son yıllarda önemli ölçüde artmıştır⁽³⁾. Bu değişimdeki kilit faktör, giderek daha uygun maliyetli teknolojilerin geliştirilmesi ve hızla büyümesidir. Ayrıca, COVID-19 salgını ve ardından barış inşası teknolojilerinin dijitalleşmesi nedeniyle BİT'lerin kullanımı ve geliştirilmesi epey hızlandı. Birçok kuruluşun uzaktan veya kısmen uzaktan çalışmaya geçmesiyle, çatışmalara karşılık vermenin teknoloji aracılı yollarına geçiş başlamıştır⁽⁴⁾.

BİT'ler, ayrı programların kapsamını ölçeklendirerek ve daha geniş bir rol yelpazesinde faaliyet göstererek kuruluşların etkilerini artırmalarına olanak tanır. Bununla birlikte, BİT'lerin çatışma çözümü için en büyük faydaları büyük ölçüde kuruluşlara değil, bireylere yöneliktir. BİT'ler savunmasız nüfusların kurumlarla etkileşimlerini yönetmelerini mümkün kılınca, çatışma çözümü birey odaklı hâle gelmek suretiyle bireylerin ihtiyaçlarını karşılamakta daha iyileşebilir. Bu bağlamda, BİT'ler süreçte daha faal özneler yaratırken çatışma çözümü alanını daha kapsayıcı hale getirme potansiyeline de sahiptir⁽⁵⁾.

MIT, Harvard ve Georgetown'dakiler de dahil olmak üzere birçok araştırma merkezinin çatışma çözümünde BİT kullanımını incelemesi dikkate şayandır. Ayrıca, PeaceTech Lab, ICT4Peace Foundation ve Engineering for Change

(2) <https://www.peacedirect.org/wp-content/uploads/2020/08/PD-LVP-Tech-Report.pdf>

(3) <https://www.peaceinsight.org/en/articles/ict-in-conflict-and-crisis/?location=&theme=culture-media-advocacy>

(4) <https://ict4peace.org/activities/peacebuilding-in-the-time-of-a-pandemic-what-lies-ahead/>

(5) https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5d0cecb640f0b62006ef4ef/600_ICTs_in_conflict.pdf

What is the relevance of digital technologies to the people and institutions working in the field of peace making? What are the digital technologies that have contributed to conflict resolution thus far?

There are several ways in which digital technologies are, and will, alter the field of conflict resolution. These include:

- identifying hate speech on digital platforms,
- countering misinformation,
- predicting risks to livelihoods and communities,
- analyzing community sentiment,
- mapping violence and tracking militant groups,
- disseminating early warnings, and
- promoting examples of peaceful behavior⁽⁷⁾.

In any case, the uses to which ICTs are directed should ultimately be determined by the needs of the specific organization attempting to affect conflict resolution. Rather than use ICTs as a hammer looking for a nail, ICTs should be used to augment and, where possible, refine existing conflict resolution strategies and processes⁽⁸⁾.

Vertically, ICTs can be used by organizations, such as governments and humanitarian agencies, to collect and analyze information on a topic. Horizontally, ICTs can be used to disseminate information widely amongst a population or gather citizen sentiment on a critical issue⁽⁹⁾.

(7) https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5d0cecb640f0b62006e1f4ef/600_ICTs_in_conflict.pdf

(8) <https://www.swisspeace.ch/assets/publications/downloads/Essentials/87df4dac25/Information-and-Communication-Technologies-Essential-1-2019.pdf>

(9) https://www.uni-due.de/imperia/md/images/inef/ir114_hofstetter-final-web-1.pdf

dahil olmak üzere birçok vakıf ve kâr amacı gütmeyen kuruluş, çatışma çözümünde BİT kullanımını araştırmaya başlamıştır. Buna ek olarak, toptan fon sağlayıcılar ve büyük hayır kurumları da çatışma çözme alanı için BİT'e girdiler⁽⁶⁾.

Bariş inşası alanında çalışan kişi ve kurumlar için dijital teknolojilerin önemi nedir? Şimdiye kadar çatışma çözümüne katkıda bulunan dijital teknolojiler nelerdir?

Dijital teknolojiler çeşitli yollarla çatışma çözümü sahasını değiştirmektedir ve değiştirecektir. Bunlar arasında yer alan kimileri:

- dijital platformlarda nefret söylemini tespit etmek,
- yanlış haberlerin önüne geçmek,
- bireylere ve topluluklara yönelik riskleri öngörmek,
- toplulukların hissiyatını analiz etmek,
- şiddeti haritalandırmak, militan grupları takip etmek,
- erken uyarılar yayınlamak,
- barışçıl davranış örneklerini teşvik etmek⁽⁷⁾.

Her halükârda, BİT'lerin ne amaçla kullanılacağı nihayetinde çatışma çözümü alanında çalışan spesifik kuruluşların ihtiyaçları doğrultusunda belirlenmelidir. BİT'leri tabiri caizse “çivi arayan bir çekiç” olarak kullanmak yerine, BİT'ler hâlihazırda mevcut olan çatışma çözme stratejilerini ve süreçlerini iyileştirmek ve mümkünse daha üst bir seviyeye taşımak için kullanılmalıdır⁽⁸⁾.

Dikey olarak, BİT'ler hükümetler ve insani yardım örgütleri gibi kuruluşlar tarafından bir konu hakkında bilgi toplamak ve konuyu analiz etmek için kullanılabilir. Yatay olarak, BİT'ler bir topluluk içinde geniş çapta bilgi yaymak veya kritik bir konuda vatandaş duyarlılığını sağlamak için kullanılabilir⁽⁹⁾.

(6) https://www.uni-due.de/imperia/md/images/inef/ir114_hofstetter-final-web-1.pdf

(7) https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5d0cecb640f0b62006e1f4ef/600_ICTs_in_conflict.pdf

(8) <https://www.swisspeace.ch/assets/publications/downloads/Essentials/87df4dac25/Information-and-Communication-Technologies-Essential-1-2019.pdf>

(9) https://www.uni-due.de/imperia/md/images/inef/ir114_hofstetter-final-web-1.pdf

Already, most humanitarian and development organizations utilize ICTs to aggregate and disseminate key information. Mobile phone data, for instance, has proven an especially rich source of data for organizations seeking to affect peace⁽¹⁰⁾. Especially in hard-to-reach areas, mobile devices can provide a crucial mechanism for gathering information that would otherwise be too difficult or costly to secure. In addition, ICTs can be used for gathering insights from a program that has been run to determine its effectiveness, identify ways it could be improved, and generally accumulate feedback⁽¹¹⁾.

ICTs can be used to gather data for the purposes of early warning. In some cases, humanitarian agencies and governments have leveraged ICTs to gather sentiment reports from civilians in conflict or conflict-prone areas to assess the level of risk. This tactic has been used by organizations including UNDP to gain actionable information for the purposes of monitoring conflict zones⁽¹²⁾. Notwithstanding ICTs tremendous scale, they should not be used to supplant traditional human-based data collection. Human monitors can apply context and find information that ICTs often cannot. Therefore, the use of ICTs for the purpose of early warning and tracking should be used in addition to, and not in lieu of, traditional human monitoring.

Increasingly ICTs are also being used to collect information on armed groups. Typically, the deployment of ICTs to track militant groups can be divided into two categories: signal intelligence and human intelligence. Signal intelligence refers to gathering information on the plans of an armed group, mostly through intercepted communications. Human intelligence refers to gathering tips from the population as a whole, analyzing information at a large scale⁽¹³⁾.

Halihazırda, çoğu insani yardım ve kalkınma kuruluşu, temel bilgileri toplamak ve yaymak için BİT'leri kullanmaktadır. Örneğin cep telefonu verilerinin, barışı etkilemek isteyen kuruluşlar için bilhassa zengin bir veri kaynağı olduğu kanıtlanmıştır⁽¹⁰⁾. Özellikle ulaşılması zor alanlarda, mobil cihazlar, aksi takdirde güvenliği çok zor veya maliyetli olacak bilgileri toplamak için çok önemli bir mekanizma sağlayabilir. Ek olarak BİT'ler etkinliğini belirlemek, nasıl geliştirilebileceğini belirlemek ve genellikle geri bildirim toplamak adına, yürütülen bir programdan içgörü toplamak amacıyla kullanılabilir⁽¹¹⁾.

BİT'ler erken uyarı amacıyla veri toplamak için kullanılabilir. Bazı durumlarda, insani yardım kuruluşları ve hükümetler, risk düzeyini değerlendirmek amacıyla çatışma veya çatışmaya meyilli bölgelerdeki sivillerden izlenim raporları toplamak için BİT'lerden yararlandı. Bu taktik, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı dahil kuruluşlar tarafından, çatışma bölgelerinin izlenmesi amacıyla eyleme geçirilebilir bilgiler elde etmek için kullanılmıştır⁽¹²⁾. BİT'ler her ne kadar muazzam bir ölçeğe sahip olsa da, geleneksel insan temelli veri toplamanın yerini almaları uygun olmaz. Zira insan gözlemciler bağlamı analiz ederek BİT'lerin çoğu zaman bulamadığı bilgileri bulabilir. Bu nedenle, erken uyarı ve izleme amacıyla BİT kullanımı, geleneksel insan gözlemciliğinin yerine geçmemeli, buna ek olarak kullanılmalıdır.

Silahlı gruplar hakkında bilgi toplamak için de giderek artan bir şekilde BİT kullanılmaktadır. Tipik olarak, militan grupları izlemek amacıyla BİT'lerin kullanılması iki kategoriye ayrılabilir: elektronik istihbarat ve insan istihbaratı. Elektronik istihbarat, çoğunlukla ele geçirilen iletişim yoluyla silahlı bir grubun planları hakkında bilgi toplama anlamına gelir. İnsan istihbaratı, bilgileri geniş ölçekte analiz ederek bir bütün olarak nüfustan ipuçları toplamayı ifade eder⁽¹³⁾. Silahlı grupları izlemek için BİT'ler, yerel çetelerin faaliyetlerini

(10) <https://www.gsma.com/mobilefordevelopment/programme/mobile-money/building-peace-one-mobile-at-a-time/>

(11) <https://www.stabilityjournal.org/articles/10.5334/sta.cv/print/>

(12) https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5d0cecb640f0b62006ef4ef/600 ICTs_in_conflict.pdf

(13) <https://peacemaker.un.org/sites/peacemaker.un.org/files/DigitalToolkitReport.pdf>

(10) <https://www.gsma.com/mobilefordevelopment/programme/mobile-money/building-peace-one-mobile-at-a-time/>

(11) <https://www.stabilityjournal.org/articles/10.5334/sta.cv/print/>

(12) https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5d0cecb640f0b62006ef4ef/600 ICTs_in_conflict.pdf

(13) <https://peacemaker.un.org/sites/peacemaker.un.org/files/DigitalToolkitReport.pdf>

The use of ICTs to track armed groups has been particularly frequent in Latin America by state actors seeking to track and counter the efforts of local gangs. Many of these initiatives have benefited from citizen-lead data collection, where citizens proactively provide tips to further the conflict prevention process.

While this source has proven fruitful for many conflict resolution efforts, its use also raises challenges regarding false information and vigilante justice⁽¹⁴⁾. In this context, it is especially important that ICTs be deployed in the presence of a strong judiciary capable of adjudicating these difficult cases. Furthermore, whenever citizens are engaged directly it becomes necessary to verify the information they provide. Institutions need to be robust enough to verify information submitted by citizens and judiciary bodies need to possess sufficient enforcement mechanisms to arbitrate disputes if, and when they arise.

In addition to the use of mobile phones for the purposes of data collection, satellite and drone mapping technology can be exercised to image hard to reach areas. Satellite mapping can be used to identify boundaries, track negotiation and ceasefire agreements, monitor human rights abuses, and extend rule of law and humanitarian assistance. Issues with such technologies include weather (e.g., clouding) and lack of descriptive data (which can hinder conflict resolution); the latter of which can be solved by providing a political narrative or corroborating evidence. Despite said challenges, such technologies remain an important source of data. Examples of organizations yielding satellite technology for conflict resolution include UNOSAT and the UN Geospatial Information Section. Additionally, several open-source tools exist for the use of satellite mapping⁽¹⁵⁾.

(14) https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5d0cecb640f0b62006ef4ef/600_ICTs_in_conflict.pdf

(15) https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/UNOSAT_Brief_Sat_App_for_Human_Sec_2011_0.pdf

izlemek ve bunlarla mücadele etmek isteyen devlet aktörleri tarafından Latin Amerika'da özellikle yaygın olarak kullanılmıştır. Bu girişimlerin birçoğu, vatandaşların çatışma önleme sürecini ilerletmek için proaktif olarak ipuçları sağladığı vatandaş liderliğindeki veri toplama faaliyetlerinden yararlandı.

Bu kaynağın çoğu çatışma çözme girişimi için verimli olduğu kanıtlanmış olsa da, kullanımı yanlış bilgi ve kanunsuz adalete dair zorlukları da beraberinde getiriyor⁽¹⁴⁾. Bu bağlamda, BİT'lerin bu zor davaları karara bağlayabilecek güçlü bir yargının varlığında kullanılması özellikle önemlidir. Ayrıca, vatandaşlar doğrudan sürece dahil olduklarında, sağladıkları bilgilerin doğrulanması gerekli hale gelir. Kurumların, vatandaşlar tarafından sunulan bilgileri doğrulamak için yeterince sağlam olması ve yargı organlarının, uyumsuzlukların ortaya çıkması durumunda karar vermek için gereken yaptırım mekanizmalarına sahip olması gerekir.

BİT'ler ayrıca çatışma veya çatışma çözümü hakkında veri toplamak için de kullanılabilir. Cep telefonlarının veri toplama amacıyla kullanılmasına ek olarak, ulaşılması zor alanların görüntülenmesi için uydu ve drone haritalama teknolojisi kullanılabilir. Uydu haritalama, sınırları belirlemek, müzakereleri ve ateşkes anlaşmalarını izlemek, insan hakları ihlallerini izlemek ve hukuk üstünlüğü ile insani yardımı genişletmek için kullanılabilir. Bu tür teknolojilerle ilgili sorunlar arasında hava durumu (ör. bulutlar) ve açıklayıcı veri eksikliği (çatışma çözümünü engelleyebilir) vardır; bunlardan ikincisi, siyasi bir anlatı veya doğrulayıcı kanıt sağlayarak çözülebilir. Mevzubahis zorluklara rağmen, bu tür teknolojiler önemli bir veri kaynağı olmaya devam ediyor. Uyuşmazlık çözümü için uydu teknolojisi sağlayan kuruluşlara örnek olarak UNOSAT ve BM Jeo-uzaysal Bilgi Bölümü verilebilir. Ek olarak, uydu haritalamanın kullanımı için çeşitli açık kaynaklı araçlar mevcuttur⁽¹⁵⁾.

BİT'ler bireysel algılar hakkında bilgi toplamak için de kullanılıyor. Facebook gibi kuruluşların gösterdiği üzere, sosyal medya platformlarında biriken

(14) https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5d0cecb640f0b62006ef4ef/600_ICTs_in_conflict.pdf

(15) https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/UNOSAT_Brief_Sat_App_for_Human_Sec_2011_0.pdf

ICTs are also being harnessed to gather information on individual perceptions. As organizations such as Facebook have demonstrated, the data accrued on social media platforms is extremely valuable and can even offer predictive insights about human behavior. In recent years, several organizations have begun employing social ICTs for the purpose of conflict resolution. The Carter Centre Syria Conflict Mapping Project, for instance, uses big data analysis to track the perceptions of vulnerable populations about various interventions⁽¹⁶⁾; consequently, providing useful information to agencies pursuing conflict resolution. However, the analysis of such a large quantity of data often requires the use of technologies such as artificial intelligence, which, as several researchers have demonstrated, can reify existing biases and produce unfair outcomes.

It must also be noted that, even within conflict zones, digital divides are present. While some members of an affected community will have access to ICTs, many may not⁽¹⁷⁾. Furthermore, individual digital literacy and preference will determine their use of digital technologies. This could result in a biased sampling of data, misleading organizations seeking to intervene. Researchers have also demonstrated that, in the absence of contextual data, large-scale data analyses can at best supplement traditional data gathering techniques.

Other forms of data can also provide helpful predictive inputs. For example, the UN Situation Awareness Geospatial Enterprise (SAGE) makes use of a database of events and machine learning to identify patterns and potential conflicts. Artificial intelligence and machine learning can provide a particularly powerful predictive engine for mapping potential sites of conflict⁽¹⁸⁾.

(16) https://www.cartercenter.org/peace/conflict_resolution/syria-conflict-resolution.html

(17) <http://ac-journal.org/journal/2009/Summer/5TheDigitalDivide.pdf>

(18) https://peacekeeping.un.org/sites/default/files/20210430_-_sa-pki_technologies_research_brief_final_clean.pdf

veriler son derece değerlidir ve hatta insan davranışı hakkında tahmin niteliği taşıyan içgörüler sunabilir. Son yıllarda birkaç kuruluş, çatışma çözümü amacıyla sosyal BİT'ler kullanmaya başlamıştır. Örneğin Carter Center Suriye Çatışma Haritalama Projesi, savunmasız nüfusların çeşitli müdahaleler hakkındaki algılarını izlemek için büyük veri analizini kullanıyor⁽¹⁶⁾; sonuç olarak, çatışma çözümünü takip eden kurumlara faydalı bilgiler sağlıyor. Bununla birlikte, bu kadar büyük miktarda verinin analizi, çoğu zaman, birçok araştırmacının gösterdiği gibi, mevcut önyargıları somutlaştırabilen ve adil olmayan sonuçlar üretebilen yapay zeka gibi teknolojilerin kullanılmasını mecbur kılar. Şunu da belirtmek gerekir ki, çatışma bölgeleri içinde bile dijital bölünmeler mevcuttur. Etkilenen bir topluluğun bazı üyeleri BİT'lere erişebilirken, birçoğunun erişimi olmayabilir⁽¹⁷⁾. Ayrıca, bireysel dijital okuryazarlık ve tercih, kişilerin dijital teknoloji kullanımını belirleyecektir. Bu, verilerin yanlış bir şekilde örneklenmesine ve dolayısıyla çatışmaya müdahale etmeye çalışan kuruluşların yanlışmasına neden olabilir. Araştırmacılar ayrıca, bağlamsal verilerin yokluğunda, büyük ölçekli veri analizlerinin en iyi ihtimalle geleneksel veri toplama tekniklerini tamamlayabileceğini göstermiştir.

Diğer veri biçimlerinin sağladığı tahmine dayalı girdiler de işe yarayabilir. Örneğin, BM Durum Farkındalığı Jeo-uzamsal Girişimi (SAGE), tekrarlayan örüntüleri ve olası çatışmaları tespit etmek için bir olaylar veritabanından ve makine öğreniminden yararlanır. Yapay zeka ve makine öğrenimi, potansiyel çatışma alanlarını haritalamak için özellikle güçlü bir tahmin motoru sağlayabilir⁽¹⁸⁾.

Kuruluşlar, nefret söylemi sorununu çözmek için BİT'lerden yararlanabilir. Birçok araştırmacı, nefret söyleminin yaygınlaşması ile gerçek dünyadaki çatışmalar arasında bir bağlantı olduğunu ortaya koydu. Kenya, nefret söyleminin en yaygın olduğu yerlerden biri. 2008 seçimleri sırasında hükümet, se-

(16) https://www.cartercenter.org/peace/conflict_resolution/syria-conflict-resolution.html

(17) <http://ac-journal.org/journal/2009/Summer/5TheDigitalDivide.pdf>

(18) https://peacekeeping.un.org/sites/default/files/20210430_-_sa-pki_technologies_research_brief_final_clean.pdf

Organizations can also make use of ICTs to address the problem of hate speech. Several researchers have revealed a connection between the proliferation of hate speech and real-world conflict. Kenya has seen some of the greatest prevalence of hate speech. During the 2008 elections, the government responded to a slew of post-election violence that spread throughout the country. To aid its response effort, the government developed the Ushahidi program to map the spread of the violence. Gathering data from major social networking platforms including Twitter and Facebook, as well as SMS data, Ushahidi was able to locate existing and potential sites of post-election violence and thus help the government counter it. ICTs can also be used to solicit citizen queries and comments about hate speech. The Ushahidi program leverages SMS to enable citizens to submit violent incidents to the government without requiring access to the internet⁽¹⁹⁾. Similar tools have been deployed on social networking sites such as Facebook.

Beyond identifying hate speech, ICTs can be wielded to counter hate speech and rumors. As aforementioned, ICTs offer a powerful tool for the collection and dissemination of information. However, just as reliable, trusted institutions use ICTs to distribute information, so do founts of misinformation. ICTs are therefore, like all digital technologies, dual use—they can both further efforts at peacebuilding and undermine them. Nonetheless, they can provide powerful support for organizations pursuing conflict resolution⁽²⁰⁾. During the COVID-19 pandemic ICTs were used as distribution channels for both misinformation and accurate information about the pandemic. While Facebook, for instance, was used by myriad organizations to spread rumors and untruths about the pandemic, the social media company also developed tools specifically designed to provide information to individuals about COVID-19.

(19) <https://repository.upenn.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1001&context=africaictresearch>

(20) <https://www.ictworks.org/curbing-misinformation-with-icts/>

çim sonrası ülkenin çeşitli yerlerinde yayılan şiddet olaylarına karşılık verdi. Hükümet, müdahale çabalarına yardımcı olmak için, şiddetin yayılmasının haritasını çıkarmayı amaçlayan Ushahidi programını geliştirdi. Twitter ve Facebook gibi büyük sosyal ağ platformlarından ve SMS'lerden veri toplayan Ushahidi, mevcut ve olası şiddet olaylarını tespit etti ve böylece hükümetin olaylara müdahale etmesine yardımcı oldu. BİT'ler ayrıca vatandaşların nefret söylemi hakkında soru ve yorumlarını toplamak için de kullanılabilir. Ushahidi programı, vatandaşların internete erişim duymadan şiddet olaylarını hükümete iletebilmelerini sağlamak için SMS'den yararlanıyor⁽¹⁹⁾. Benzer araçlar, Facebook gibi sosyal ağ sitelerinde de konuşlandırıldı.

Nefret söylemini tespit etmenin ötesinde, BİT'ler nefret söylemi ve söylentilere karşı koymak için de kullanılabilir. Daha önce de belirtildiği gibi, BİT'ler bilginin toplanması ve yayılması için güçlü bir araç sunar. Bununla birlikte, güvenilir kurumlar nasıl bilgi dağıtmak için BİT'leri kullanıyorsa, yanlış bilgi kaynakları da aynısını yapıyor. Bu nedenle, BİT'ler, tüm dijital teknolojiler gibi, ikili kullanıma açıktır; hem barış inşasını ileri götürebilirler, hem de bu çabaları baltalayabilirler. Yine de, çatışma çözümü peşinde koşan kuruluşlar için güçlü destek sağlayabilirler⁽²⁰⁾. COVID-19 pandemisi sırasında BİT'ler, pandemi hakkında hem yanlış bilgilendirme hem de doğru bilgi için dağıtım kanalları olarak kullanıldı. Örneğin Facebook, pandemi hakkında söylentiler ve gerçek olmayan bilgiler yaymak için sayısız kuruluş tarafından kullanılırken, sosyal medya şirketi aynı zamanda bireylere COVID-19 hakkında bilgi sağlamak için özel olarak tasarlanmış araçlar geliştirdi.

BİT'lerin olumlu bir sonuç çıkarma kapasitesi genellikle kurumsal güven de dahil olmak üzere daha temel sosyopolitik koşullara bağlıdır. Parçalanmış bir toplumda, bir yanlış bilgilendirme veya nefret söylemi kampanyasının karmaşıklığı veya doğruluğundan bağımsız olarak, BİT'lerin etkili olması pek olası değildir⁽²¹⁾. Bu bağlamda dijital araçların kullanılması, nefret söylemini daha az

(19) <https://repository.upenn.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1001&context=africaictresearch>

(20) <https://www.ictworks.org/curbing-misinformation-with-icts/>

(21) https://www.researchgate.net/publication/345701802_The_use_of_ICT_during_COVID-19

Notably, ICT's ability to affect a positive outcome often depends on more foundational, sociopolitical circumstances including institutional trust. Within a fragmented society, irrespective of the complexity or accuracy of a counter misinformation/hate speech campaign, it will unlikely be effective⁽²¹⁾. Instead, the use of digital tools in this context could worsen the situation by making hate speech more, rather than less, visible. Generally, research has demonstrated that countering campaigns benefit from specific, targeted messages, rather than public service announcement-style addresses directed at a broad swath of the population. It may also be the case that the effect of countering messages depends, in part, on existing structures of kinship and language. Certain languages exhibit relatively high regional differences. In this case, it will be extremely important that both the analysis of, and attempt to counter hate speech and misinformation utilize robust language models capable of capturing full meaning.

It is also true that while ICTs offer a mechanism for countering hate speech and misinformation at low cost, they are not always the most effective tools available to conflict resolution agencies. Direct human-centered intervention can often yield more profound results and contribute to the targeted aims⁽²²⁾. Some researchers have claimed that ICTs may be most effective at countering hate speech in circumstances of information asymmetry, where a comparatively small group is seeking to influence a large group to stoke the flames of existing conflict. This may be particularly true in areas where elites are attempting to amplify violence. However, the effective use of ICTs for this purpose depends not only on trust in institutions, but also in the existence of an adequately comprehensive ICT infrastructure. Access to power, connectivity, and user preference are only a few factors that influence the robustness level of an ICT infrastructure.

(21) https://www.researchgate.net/publication/345701802_The_use_of_ICT_during_COVID-19

(22) https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5d0cecb640f0b62006ef4ef/600_ICTs_in_conflict.pdf

değil daha çok görünür kılarak durumu daha da kötüleştirebilir. Genel olarak araştırmalar, karşı kampanyaların, nüfusun geniş bir kesimine yönelik kamu anonslarından ziyade belirli, spesifik hedefli mesajları daha iyi iletebildiğini göstermiştir. Karşı mesajların etkisinin kısmen hâlihazırda varolan akrabalık ve dil yapılarına bağlı olması da söz konusu olabilir. Bazı diller nispeten yüksek bölgesel farklılıklar gösterir. Bu durumda, nefret söylemi ve yanlış bilgilendirmenin hem analizinin hem de bunlara karşı koyma girişiminin, tam anlamı yakalayabilen sağlam dil modellerini kullanması son derece önemli olacaktır.

Ayrıca, BİT'lerin nefret söylemi ve yanlış bilgilendirmeye karşı düşük maliyetli bir mekanizma sunmasına rağmen, her zaman çatışma çözme kurumları için en etkili araçlar olmadıkları da doğrudur. Doğrudan insan merkezli müdahale, genellikle daha kapsamlı sonuçlar verir ve hedeflenen amaçlara yaklaştırır⁽²²⁾. Bazı araştırmacılar, BİT'lerin nefret söylemine karşı koymada en etkili olacağı durumun, nispeten küçük bir grubun mevcut çatışmayı körüklemek için büyük bir grubu etkilemeye çalıştığı bilgi asimetrisi koşullarında olacağını iddia ettiler. Bu, özellikle seçkinlerin şiddeti körüklemeye çalıştığı alanlarda doğru olabilir. Ancak BİT'in bu amaçla etkin kullanımı sadece kurumlara duyulan güvene değil, aynı zamanda yeterince kapsamlı bir BİT altyapısının varlığına da bağlıdır. Güce erişim, bağlantı ve kullanıcı tercihi, bir BİT altyapısının sağlamlık seviyesini etkileyen sadece birkaç faktördür.

Son olarak, BİT'ler vatandaşları çatışma çözme sürecine dahil etmek için güçlü bir araç olarak kullanılabilir. Pek çok bilim insanı, bir çatışma çözme sürecinin etkili olması için vatandaşların sürece dahil olmaları ve sürecin başarısını içten istemeleri gerektiğini ikna edici bir şekilde savundu. Değişim yaratmaya çalışan kuruluşlar yalnızca dışsal güçler olarak çalıştıkları sürece, yapabilecekleri herhangi bir değişiklik muhtemelen kısa ömürlü olacaktır. Etkili çatışma çözme modelleri, vatandaşların tam ve düzenli katılımına bağlıdır; BİT'ler bu süreçte önemli bir yardımcı olabilir.

(22) https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5d0cecb640f0b62006ef4ef/600_ICTs_in_conflict.pdf

Finally, ICTs can be used as a powerful tool for engaging citizens in the conflict resolution process. Many scholars have convincingly argued that, for a conflict resolution process to be effective, citizens must be engaged and committed to its success. If organizations seeking to affect change operate solely as exogenous forces, then any changes they are able to make will likely be short-lived. Effective models of conflict resolution depend on the full and regular engagement of citizens; ICTs can be a powerful aid in this process.

Conflict resolution processes are highly contextual and modern societies highly heterogenous. Fortunately, ICTs have the ability to gather and process vast quantities of local data. Thus, ICTs can arm organizations with highly localized knowledge of the populations they are attempting to work with. By processing information segmented across categories such as socioeconomic status or location, conflict resolution agencies can gain a deeper understanding of the local views they must integrate into their strategic planning and programmatic work. Furthermore, this data gathering and analysis process can often be low cost, particularly compared with its human-mediated counterpart. Assuming mobile or internet connectivity in hard to reach areas, ICTs can also enable organizations to gain critical insight into parts of the subject country that might be challenging to attain through traditional methods⁽²³⁾.

Beyond gaining critical information from local populations, ICTs also offer a way to engage the population in the conflict resolution process and thus empower locals to become agents of change in their own right. One example of this can be found in Libya where, in recent years, the Centre for Humanitarian Dialogue developed a digital platform to solicit commentary from the public on the ongoing UN Action Plan in-country. By submitting their views anonymously, citizens could provide critical information throughout the process. It is possible that this use of ICTs can increase the long-term effectiveness of conflict resolution processes by increasing citizen engagement and buy-in⁽²⁴⁾.

(23) Ibid

(24) <https://www.sfcg.org/wp-content/uploads/2014/05/CCVRI-SSP-ICT-and-ME-Final.pdf>

Çatışma çözme süreçleri oldukça bağlamsaldır ve modern toplumlar çok heterojendir. Neyse ki BİT'ler büyük miktarlarda yerel veriyi toplama ve işleme yeteneğine sahiptir. Bu sayede BİT'ler, kuruluşlara birlikte çalıştıkları nüfuslar hakkında yüksek düzeyde yerelleştirilmiş bilgiler sunabilir. Çatışma çözme kuruluşları, sosyoekonomik durum veya konum gibi kategorilere ayrılmış bilgileri işleyerek, stratejik planlamalarına ve program çalışmalarına entegre etmeleri gereken yerel görüşler hakkında daha derin bir anlayış kazanabilirler. Ayrıca, bu veri toplama ve analiz süreci, özellikle insan aracılı muadili ile karşılaştırıldığında, genellikle daha düşük maliyetli olmaktadır. Ulaşılması zor alanlarda mobil veya internet bağlantısı olduğu varsayıldığında, BİT'ler, kuruluşların söz konusu ülkenin geleneksel yöntemlerle elde edilmesi zor olabilecek bölümlerine ilişkin kritik bilgiler edinmelerini de sağlayabilir⁽²³⁾.

Yerel halktan kritik bilgiler elde etmenin ötesinde, BİT aynı zamanda nüfusu çatışma çözme sürecine dahil etmenin yolunu sunar ve böylece yerel halkı kendi başarılarına değişimin araçları haline gelmeleri için güçlendirir. Bunun bir örneği, son yıllarda İnsani Diyalog Merkezi'nin ülkede devam eden BM Eylem Planı hakkında halktan yorum almak için dijital bir platform geliştirdiği Libya'da bulunabilir. Vatandaşlar görüşlerini isimsiz olarak göndererek süreç boyunca kritik bilgiler sağladılar. BİT'lerin bu şekilde kullanılması, vatandaş katılımını artırarak çatışma çözme süreçlerinin uzun vadeli etkinliğini arttırabilmektedir⁽²⁴⁾.

Vatandaş katılımını arttırmaya yönelik bu yöntem, daha kapsayıcı ve nihayetinde daha etkili bir çatışma çözme süreci yaratabilse de, önyargı yaratma riskini de beraberinde getirir. Daha önce de belirtildiği gibi, dijital bölünmeler yalnızca küresel değil yerel düzeyde de mevcuttur. Bir çatışma çözme kuruluşu, dijital platformlar aracılığıyla ifade edilen görüşlere gereğinden fazla önem atfederse, genellikle kimin çevrimiçi olduğuna bağlı olarak çarpık bakış açıları geliştirir. Birçok bağlamda, dijital teknoloji kullanıcıları toplumun daha

(23) Ibid

(24) <https://www.sfcg.org/wp-content/uploads/2014/05/CCVRI-SSP-ICT-and-ME-Final.pdf>

While this method of increasing citizen engagement can create a more inclusive and ultimately more effective conflict resolution process, it also risks creating biases. As aforementioned, digital divides not only operate globally, but also locally. If a conflict resolution agency over-indexes on the views expressed through digital platforms, then they will often develop skewed perspectives based on who is online. In many contexts, users of digital technology tend to be younger, more wealthy members of society. Therefore, steps should be taken to avoid bias in the collection of data.

Organizations should use mitigation techniques and collect contextual data in order to better understand where the information they are gathering is coming from. This will enable them to craft more appropriate, effective conflict resolution strategies. Just as ICTs can be adopted to create more inclusive peacebuilding processes, they can also be used to exclude and punish⁽²⁵⁾. During peace and reconciliation processes post-civil war, for instance, governments could ban the use of ICTs by certain groups, such as rebels. Doing so would have the effect of suppressing their views. Whilst this could quicken the peace process, it risks obscuring existing tensions in society that may re-emerge if the ban is lifted. The effectiveness of such bans is debatable. In an increasingly digitalized world, it can be difficult to effectively monitor the use of digital technologies, especially because digital authentication processes are notoriously byzantine and conducive to identity theft and fraud. Therefore, organizations should be wary of the use of ICTs to suppress the viewpoints of members of the population relevant to the conflict resolution process.

While all of these uses of ICT technologies have been put into practice, their effectiveness essentially remains unknown. Tracking inputs to conflict resolution processes is tremendously difficult and layering digital tools onto processes only enhances that difficulty. Like all digital technology, ICTs for conflict resolution are dual use. They can be used to counter resolution processes or to further them, to exclude populations, or to broaden access to conflict

(25) https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5d0cecb640f0b62006e1f4ef/600_ICTs_in_conflict.pdf

genç, daha zengin üyeleri olma eğilimindedir. Bu nedenle, verilerin toplanmasında yanlılığı önlemek için adımlar atılmalıdır.

Kuruluşlar, topladıkları bilgilerin nereden geldiğini daha iyi anlamak için sınırlandırma teknikleri kullanılmalı ve bağlamsal veriler toplanmalıdır. Bunlar, kuruluşların daha uygun ve etkili çatışma çözme stratejileri geliştirmelerini sağlayacaktır. BİT'ler daha kapsayıcı barış inşa süreçleri yaratmak için benimsenebildiği gibi, dışlamak ve cezalandırmak için de kullanılabilirler. Örneğin, iç savaş sonrası barış ve uzlaşma süreçlerinde hükümetler, isyancılar gibi belirli gruplar tarafından BİT kullanımını yasaklayabilir. Bunu yapmak grupların görüşlerini bastırma etkisine sahip olacaktır. Bu, barış sürecini hızlandırabilse de, yasağın kaldırılması durumunda toplumda yeniden ortaya çıkabilecek mevcut gerilimlerin üstünü örtme riskini de taşımaktadır. Bu tür yasakların ne kadar etkili olduğu tartışılır. Giderek dijitalleşen bir dünyada, dijital teknolojilerin kullanımını etkin bir şekilde izlemek zor olabilir, çünkü özellikle dijital kimlik doğrulama süreçleri bilindiği üzere çok karmaşıktır ve kimlik hırsızlığı ve sahtekarlığına elverişlidir. Bu nedenle, kuruluşlar, çatışma çözme süreciyle ilgili toplumun bakış açılarını bastırmak için BİT kullanımına ihtiyatlı yaklaşmalıdır.

BİT'lerin tüm bu kullanımları uygulamaya konulmuş olsa da, bunların ne derecede etkin olduğu bilinmemektedir. Çatışma çözme süreçlerine ilişkin gir-dileri izlemek son derece zordur ve dijital araçları süreçlere yerleştirmek bu zorluğu daha da artırır. Tüm dijital teknolojiler gibi, çatışma çözümüne yönelik BİT'lerin kullanımı da çift taraflıdır. Çözüm süreçlerine karşı koymak veya onları ilerletmek, toplumu ya da toplumun içindeki grupları dışlamak veya çatışma çözme araçlarına erişimi genişletmek ve vatandaşların etkinliğini artırmak için kullanılabilirler. Bu nedenle, çatışma çözümü için BİT kullanımı yerel bağlamında eleştirel olarak incelenmeli ve yakından izlenmelidir. Aşağıdaki bölümler, çatışma çözümü için BİT kullanmanın bazı önemli avantaj ve dezavantajlarını ele alacaktır⁽²⁵⁾.

(25) Ibid

resolution tools and enhance the agency of citizens. Thus, the use of ICTs for conflict resolution should be critically examined in its local context and monitored closely. The following sections will address some of the key advantages and disadvantages of using ICTs for conflict resolution⁽²⁶⁾.

What are the advantages of digital technologies for peacebuilding?

Digital technologies including ICTs, geographic information systems, satellites, unmanned aerial vehicles, artificial intelligence, and blockchain technology can offer a variety of advantages over traditional tools to agencies pursuing conflict resolution.

It can be useful to think of these advantages in two categories: non-strategic and strategic. The non-strategic use of ICTs for conflict resolution involves leveraging digital tools to enhance internal, often back-office, processes. ICTs can be used to improve the operational effectiveness of conflict resolution agencies. ICTs can, for instance, reduce fiscal and operation challenges facing organizations. For example, rather than traveling to a conflict zone to conduct a program, organizations can work remotely, significantly reducing budget and operational strain⁽²⁷⁾. While ICTs do tend to decrease cost, two points should be noted. First, there is often a considerable upfront cost to the development of digital systems and there can be downstream costs in the form of licensing agreements and maintenance costs. These can be mitigated by choosing an off-the-shelf, or preexisting solution, but this solution may not adequately serve the function of the organization. Second, the use of ICTs to manage programs can make them more efficient, but it can also diminish their effectiveness. Representation in the conflict zone can result in better access to information and improved feedback mechanisms for agencies. ICTs can also be used for nonstrategic benefits to conduct training, monitoring and

(26) Ibid

(27) https://www.uni-due.de/imperia/md/images/inef/ir114_hofstetter-final-web-1.pdf

Bariş inşasına yönelik dijital teknolojilerin avantajları nelerdir?

BİT'ler, coğrafi bilgi sistemleri, uydular, insansız hava araçları, yapay zeka ve blockchain teknolojisi dahil olmak üzere dijital teknolojiler, çatışma çözümü peşinde koşan kurumlara geleneksel araçlara kıyasla çeşitli avantajlar sunabilir.

Bu avantajları iki kategoride düşünmek faydalı olabilir: stratejik olmayan ve stratejik. Çatışma çözümü için BİT'lerin stratejik olmayan kullanımı, içsel, genellikle arka plandaki süreçleri geliştirmek için dijital araçlardan yararlanmayı içerir. BİT'ler, çatışma çözme kurumlarının operasyonel etkinliğini geliştirmek için kullanılabilir. Örneğin BİT'ler, kuruluşların karşılaştığı mali ve operasyonel zorlukları azaltabilir. Bir programı yürütmek için çatışma bölgesine bizzat gitmek yerine kuruluşlar uzaktan çalışabilir, bu da bütçeyi ve operasyonel yükü önemli ölçüde azaltır⁽²⁶⁾. BİT'ler maliyeti düşürme eğiliminde olsa da, iki noktaya dikkat edilmelidir. Birincisi, genellikle dijital sistemlerin geliştirilmesinde önemli bir ön maliyet vardır; lisans anlaşmaları ve bakım maliyetleri şeklinde sonradan ortaya çıkan maliyetler olabilir. Bu maliyetler kullanıma hazır veya önceden var olan bir çözüm seçilerek hafifletilebilir, ancak bu çözüm, kuruluşun aradığı işleve yeterince uygun olmayabilir. İkincisi, programları yönetmek için BİT'lerin kullanılması onları daha verimli hale getirebilir, ancak aynı zamanda etkinliklerini de azaltabilir. Çatışma bölgesinde temsil, kurumlar için bilgiye daha iyi erişim ve gelişmiş geri bildirim mekanizmaları anlamına gelebilmektedir. BİT'ler ayrıca eğitim, izleme ve değerlendirme ve iletişim süreçlerini uzaktan yürütmek için stratejik olmayan faydalar doğrultusunda kullanılabilir; bu da maliyetleri daha da düşürür.

BİT'lerin çatışma çözümüne yönelik bu stratejik avantajları, üç ayrı öge olarak düşünülebilir. İlk olarak, dijital teknolojiler bilgi erişimini geliştirebilir. BİT'lerin belki de en büyük gücü, büyük veri havuzlarını toplama ve işleme ye-

(26) https://www.uni-due.de/imperia/md/images/inef/ir114_hofstetter-final-web-1.pdf

evaluation, and communications processes remotely, further diminishing costs.

These strategic advantages of ICTs for conflict resolution can be thought of as three discrete items. First, digital technologies can enhance information access. Perhaps the greatest power of ICTs is their ability to gather and process large pools of data. This is both a qualitative and quantitative advantage of digital technologies over traditional conflict resolution methods. Digital tools provide access to data streams such as geolocation data that would have been difficult to achieve before their advent. The use of geographic information systems can provide accurate representations of remote, hard to reach areas that were previously inaccessible. Data scraping tools can, in turn, collect information across digital platforms and enable correlation leading to the generation of novel insights. New storage mechanisms such as cloud storage systems make the collection and analysis of data inexpensive and therefore viable at scale. The use of data visualization software, such as interactive mapping, can turn this great quantity of data into human-interpretable patterns and insights that can further advance conflict resolution processes⁽²⁸⁾.

Secondly, ICTs create new opportunities for enhanced strategic communication, enabling conflict resolution agencies to share information virtually instantaneously with a wide and diverse audience. This information can be targeted to reach a specific group, or be made available to the public at the touch of a button. ICTs are therefore capable of making conflict resolution processes faster and more transparent. By enabling rapid, multidimensional communication with individuals, ICTs significantly improve communication processes for conflict resolution organizations. ICTs can also be used to verify information more easily at scale. By deploying identity and content verification processes, organizations can release verified content that individuals can confidently use to navigate decision points⁽²⁹⁾.

(28) https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5d0cecb640f0b62006e1f4ef/600_ICTs_in_conflict.pdf

(29) <https://ict4peace.org/wp-content/uploads/2019/08/ICT4Peace-2005-Information-and-Communication-Technology-for-Peace.pdf>

tenekleridir. Bu, dijital teknolojilerin geleneksel çatışma çözme yöntemlerine göre hem niteliksel hem de niceliksel bir avantajdır. Dijital araçlar, kendileri ortaya çıkmadan önce elde edilmesi zor olan coğrafi konum verileri gibi veri akışlarına erişim sağlar. Coğrafi bilgi sistemlerinin kullanımı, daha önce erişilemeyen uzak, ulaşılması zor alanların doğru temsillerini sağlayabilir. Veri kazıma araçları dijital platformlar arasında bilgi toplayabilir ve yeni içgörülerin üretilmesine yol açan korelasyonu sağlayabilir. Dahası ve belki de en çarpıcı olanı, dijital araçlar muazzam miktarda veri toplama yeteneği sunar. Bulut depolama sistemleri gibi yeni depolama mekanizmaları, verilerin toplanmasını ve analizini ucuz ve dolayısıyla büyük ölçeklerde de mümkün kılar. Etkileşimli haritalama gibi veri görselleştirme yazılımının kullanılması, bu büyük miktardaki veriyi, insan tarafından yorumlanabilir modellere ve çatışma çözme süreçlerini daha da ilerletebilecek içgörülere dönüştürebilir⁽²⁷⁾.

İkinci olarak, BİT'ler, gelişmiş stratejik iletişim için yeni fırsatlar yaratarak, çatışma çözme kuruluşlarının bilgileri geniş ve çeşitli bir kitleyle neredeyse anında paylaşmasına olanak tanır. Bu bilgiler belirli bir gruba ulaşmayı hedefleyebilir veya kamuya açık hale getirilebilir. Bu nedenle BİT'ler, çatışma çözme süreçlerini daha hızlı ve daha şeffaf hale getirme yeteneğine sahiptir. BİT'ler, bireylerle hızlı, çok boyutlu iletişimi mümkün kılarak, çatışma çözme kuruluşlarına yönelik iletişim süreçlerini önemli ölçüde iyileştirir. Bilgi ve iletişim teknolojileri, büyük miktardaki bilgileri daha kolay doğrulamak için de kullanılabilir. Kuruluşlar, kimlik ve içerik doğrulama süreçlerini devreye sokarak, bireylerin karar vermek için güvenle kullanabilecekleri doğrulanmış içerikleri yayınlatabilir⁽²⁸⁾.

Son olarak, dijital teknolojiler, barış inşası çabalarını daha diyaloga açık bir hale getirerek, çatışma çözme sürecinde yeni katılım biçimleri kullanır. Geleneksel olarak, çatışma çözme stratejileri, büyük ölçüde, kuruluşların stratejiler tasarladığı ve uyguladığı yukarıdan aşağıya, dikey katılıma dayanmaktadır. Sonuç

(27) https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5d0cecb640f0b62006e1f4ef/600_ICTs_in_conflict.pdf

(28) <https://ict4peace.org/wp-content/uploads/2019/08/ICT4Peace-2005-Information-and-Communication-Technology-for-Peace.pdf>

Lastly, digital technologies employ new forms of engagement in the conflict resolution process, making peacebuilding efforts more dialogical. Traditionally, conflict resolution strategies have relied heavily on top-down, vertical engagement, where organizations ideate and execute strategies. Consequently, individuals are primarily recipients of these directives. ICTs on the other hand, empower individuals as agents in the conflict resolution process. Digital technologies provide a means of collaboratively connecting organizations and individuals toward shared goals. Participation can not only create better short-term outcomes, but also further long-term goals. By engaging citizens in the resolution process, conflict resolution organisations can increase societal buy-in, ultimately enhancing the effectiveness of their programs. Indeed, many scholars note that citizen empowerment remains a significant commitment of ICTs for conflict resolution.

What are the disadvantages of digital technologies for peacebuilding?

Despite such accolades associated with ICTs, there are disadvantages that must be acknowledged. These include the potential creation of opportunities for violence, cyberattack, digital exclusion, vendor or state-lock in, and operational failures.

Some researchers have suggested that the use of ICTs can in fact trigger more violence in conflict-prone groups. Researchers have argued that disseminating information about violence can endow potentially violent groups' knowledge pertaining to sophisticated tactics used by other actors and, furthermore, consolidate power by using the information's very dissemination as evidence of the efficacy of violence. In this way, the use of ICTs can lead to the incitement of further violence, rather than preventing conflict⁽³⁰⁾. In addition, the use of ICTs for conflict resolution can drive usage of digital platforms up which, in turn, can provide a more effective rostrum for violent groups seeking larger audiences for their message.

(30) https://www.uni-due.de/imperia/md/images/inef/ir114_hofstetter-final-web-1.pdf

olarak, bireyler öncelikle bu direktiflerin alıcılarıdır. Öte yandan BİT'ler, bireyleri çatışma çözme sürecinde araçlar olarak güçlendirir. Dijital teknolojiler, kuruluşları ve bireyleri ortak hedeflere doğru işbirliği içinde birbirine bağlamanın yolunu açar. Katılım sadece daha iyi kısa vadeli sonuçlar yaratmakla kalmaz, aynı zamanda daha uzun vadeli hedefler de yaratabilir. Vatandaşları çözüm sürecine dahil etmek suretiyle çatışma çözme kuruluşları toplumsal katılımı artırabilir ve nihayetinde programlarının etkinliğini artırabilir. Gerçekten de pek çok bilim adamı, vatandaşların yetkilendirilmesinin, çatışma çözümü için BİT'lerin önemli bir taahhüdü olmaya devam ettiğini belirtmektedir.

Barış inşasına yönelik dijital teknolojilerin dezavantajları nelerdir?

BİT ile ilgili bu tür olumlu yorumlar bir yana bu teknolojilerin göz ardı edilmemesi gereken dezavantajları da mevcuttur. Bunlar, şiddet için fırsat yaratılma potansiyeli, siber saldırı, dijital dışlama, satıcı veya devlet bağlanması ve operasyonel başarısızlıkları içerir.

Bazı araştırmacılar, BİT kullanımının aslında çatışmaya meyilli gruplarda daha fazla şiddeti tetikleyebileceğini öne sürmüşlerdir. Araştırmacılar, şiddet hakkında bilgi yaymanın, şiddet potansiyeli olan gruplara, diğer aktörler tarafından kullanılan karmaşık taktiklerle ilgili bilgiler verebileceğini ve ayrıca, bilginin yayılmasını şiddetin işe yaradığının kanıtı olarak kullanarak şiddeti pekiştirebileceğini savundular. Dolayısıyla BİT kullanımı çatışmayı önlemek yerine daha fazla şiddetin körüklenmesine yol açabilir⁽²⁹⁾. Buna ek olarak, çatışma çözümü için BİT kullanımı dijital platformların kullanımını hızlandırabilir ve bu da mesajları için daha geniş kitleler arayan şiddet grupları için daha etkili bir kürsü sağlayabilir.

(29) https://www.uni-due.de/imperia/md/images/inef/ir114_hofstetter-final-web-1.pdf

The very use of ICTs for conflict resolution also creates novel liabilities for organizations. Violent groups can exploit ICTs, for instance, to undermine ongoing conflict resolution programs. Cybercrime is defined as any attempt to identify, change, or destroy data stored on a computer. As the tools of cybercriminals become ever more sophisticated, an arms race has been created between cybersecurity experts and cybercriminals. In this context, it is critical that conflict resolution organizations ensure alignment with the highest standards of cybersecurity and data protection. Such organizations can pursue partnerships with large organizations specializing in security to buttress their systems and ensure that they are prepared for attacks⁽³¹⁾.

UN OCHA has noted that there are several potential cyber risks to organizations such as the targeting of individuals' personally identifiable information. This risk is particularly pronounced given the sophistication of artificial intelligence and machine learning technologies that can be used to reidentify an individual through the correlation of seemingly disparate pieces of information drawn from a variety of sources. Specifically, this poses a risk to members of vulnerable populations whose data may reveal membership of a vulnerable social group or minority in a potentially hostile environment⁽³²⁾. Cyberthreats also include attacks on social media accounts, the spreading of hate speech, rumors, or misinformation, surveillance, internet shutdowns, and infrastructure sabotage.

From the telecommunications to the humanitarian sector, organizations are wrestling with how to secure their digital infrastructure against possible attacks. Participation in relevant public-private partnerships and engagements with standard-setting bodies can offer two mechanisms for beginning to secure digital tools against criminal actors. Yet, however secure digital infrastructures are made, organizations will always be left with the "weakest link problem": no information system is fully secure due to the ever-present notion of human error. Thus, organizations must also commit to personnel upskilling in cybersecurity⁽³³⁾.

(31) https://www.icm2016.org/IMG/pdf/new_tech_paper.pdf

(32) <https://www.unocha.org/sites/unocha/files/OCHA%20Technology%20Report.pdf>

(33) https://www.ey.com/en_ca/cybersecurity/your-employees-are-the-weakest-link-in-your-cybersecurity-chain

Çatışma çözümü için BİT'lerin kullanılması da kuruluşlar için yeni yükümlülükler yaratır. Şiddet grupları devam eden çatışma çözme programlarını baltalamak için BİT'leri kullanabilir. Siber suç, bir bilgisayarda depolanan verileri tanımlama, değiştirme veya yok etme girişimi olarak tanımlanmaktadır. Siber suçluların araçları her zamankinden daha karmaşık hale geldikçe, siber güvenlik uzmanları ve siber suçlular arasında bir silahlanma yarışı başladı. Bu bağlamda, çatışma çözme kuruluşlarının en yüksek siber güvenlik ve veri koruma standartlarına uyum sağlamaları çok önemlidir. Bu tür kuruluşlar, sistemlerini desteklemek ve saldırılara karşı hazırlıklı olmalarını sağlamak için güvenlik konusunda uzmanlaşmış büyük kuruluşlarla ortaklık kurabilir⁽³⁰⁾.

BM İnsani İşler Koordinasyon Ofisi, bireylerin kişisel bilgilerinin hedef alınması gibi kuruluşlara yönelik çeşitli potansiyel siber risklerin bulunduğunu belirtti. Bu risk, çeşitli kaynaklardan alınan görünüşte farklı bilgi parçalarının korelasyonu yoluyla bir bireyi yeniden tanımlamak için kullanılabilir. Yapay zeka ve makine öğrenimi teknolojilerinin karmaşıklığı göz önüne alındığında özellikle belirgindir. Bu durum özellikle, potansiyel olarak düşmanca ortamlarda savunmasız bir toplumsal gruba veya azınlığa yönelik, bilgilerinin mensubiyetlerini açığa çıkarmasına dair risk oluşturur⁽³¹⁾. Ayrıca siber tehditler arasında sosyal medya hesaplarına saldırılar, nefret söylemi, söylentiler veya yanlış bilgilerin yayılması, gözetim, internet kesintileri ve altyapı sabotajları da yer alıyor.

Telekomünikasyondan insani yardım sektörüne kuruluşlar, dijital altyapılarını saldırılara karşı nasıl güvence altına alacaklarını düşünüyor. Alakalı kamu-özel sektör ortaklıklarına katılım ve standart belirleyen kurumlarla ilişkiler, dijital araçları suç aktörlerine karşı güvence altına almaya başlamak adına iki mekanizma sunabilir. Bununla birlikte, dijital altyapılar ne kadar güvenli yapılırsa yapılsın, kuruluşlar her zaman "en zayıf halka sorunu" ile karşı karşıya kalacaktır: İnsan hatası kavramı nedeniyle hiçbir bilgi sistemi tam olarak

(30) https://www.icm2016.org/IMG/pdf/new_tech_paper.pdf

(31) <https://www.unocha.org/sites/unocha/files/OCHA%20Technology%20Report.pdf>

Another risk of digital technologies for conflict resolution is digital exclusion. As the world becomes increasingly digitized, the conflict resolution sector is using ICTs with increasing frequency. However, there is still a large number of people who do not use digital systems. As previously discussed, even within conflict zones, digital divides abound. Though some members of an affected community will have access to ICTs, many may not. Furthermore, individual digital literacy and preference will determine their use of digital technologies⁽³⁴⁾. This could result in a biased sampling of data, misleading organizations seeking to intervene. In this way, significant portions of populations could be excluded from conflict resolution processes. This digital exclusion could compound over time, resulting in a two-tiered society in which some have access while others do not. This is a risk that is enhanced by the increasing complexity of modern technologies of communication⁽³⁵⁾.

The use of ICTs for conflict resolution also creates the risk of vendor, or state-lock in. Many of the critical platforms for intervention, such as Facebook and WhatsApp, are corporations with significant profit-motives. Using these platforms to the exclusion of others creates the risk of vendor lock-in, whereby an organization becomes dependent on a single platform that could be altered or upended at any time. Additionally, these corporations can often impose complex bureaucracies on conflict resolution agencies to gain access to, for example, social media data, increasing their operational burden⁽³⁶⁾.

Furthermore, the use of ICTs can also lock an organization into certain models of state governance. If a conflict resolution agency is operating in a setting with repressive information governance, it could lose access to digital technologies due to government shutdowns⁽³⁷⁾. Thus, such organizations should not be dependent solely on digital interventions but rather diversify their approach to conflict resolution to increase resilience over time.

(34) https://www.researchgate.net/publication/339102730_Digital_Inclusion_in_Peacemaking_Summary_of_Findings

(35) https://www.youth4peace.info/system/files/2018-04/2.%20TP_Social%20Media_SecDev.pdf

(36) https://www.researchgate.net/publication/272015526_Critical_Review_of_Vendor_Lock-in_and_its_Impact_on_Adoption_of_Cloud_Computing

(37) <https://www.accessnow.org/who-is-shutting-down-the-internet-in-2021/>

güvenli değildir. Bu nedenle, kuruluşlar aynı zamanda siber güvenlik konusunda personel yetiştirme taahhüdünde bulunmalıdır⁽³²⁾.

Çatışma çözümü için dijital teknolojilerin bir başka riski de dijital dışlamadır. Dünya giderek dijitalleşirken, çatışma çözme sektörü BİT'leri artan sıklıkta kullanıyor. Ancak yine de dijital sistemleri kullanmayan çok sayıda insan var. Daha önce tartışıldığı gibi, çatışma bölgelerinde bile dijital bölünmeler çoktur. Etkilenen bir topluluğun bazı üyeleri BİT'lere erişebilecek olsa da, çoğunun böylesi bir imkânı olmayabilir. Ayrıca, bireysel dijital okuryazarlık ve tercih de dijital teknolojilerin kullanımını belirleyecektir⁽³³⁾. Bu, verilerin önyargılı bir şekilde örneklenmesine ve müdahale etmeye çalışan kuruluşların yanılmasına neden olabilir. Bunun sonucunda nüfusun önemli bir kısmı, çatışma çözme süreçlerinden dışlanabilir. Bu dijital dışlama zamanla katmerlenerek bazılarının erişime sahip olduğu, bazılarının ise erişiminin olmadığı iki katmanlı bir toplumla sonuçlanabilir. Bu, modern iletişim teknolojilerinin artan karmaşıklığıyla daha da derinleşen bir risktir⁽³⁴⁾.

Çatışma çözümü için BİT kullanımı aynı zamanda satıcı veya devletin “bağlanması” riskini de yaratır. Facebook ve WhatsApp gibi müdahale için kritik platformların çoğu, önemli kâr güden şirketlerdir. Münhasıran bu platformları kullanmak, bir kuruluşun herhangi bir zamanda değiştirilebilecek veya yükseltilebilecek tek bir platforma bağımlı hale gelmesi anlamına gelen “kullanıcı bağlanması” riskini yaratır. Ek olarak bu şirketler, örneğin sosyal medya verilerine erişmek için çatışma çözme kurumlarına genellikle karmaşık bürokrasiler dayatabilir ve operasyonel yüklerini artırabilir⁽³⁵⁾.

Dahası, bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı bir kuruluşu belirli devlet yönetim modellerine mahkum edebilir. Bir çatışma çözme kurumu, baskıcı bilgi yö-

(32) https://www.ey.com/en_ca/cybersecurity/your-employees-are-the-weakest-link-in-your-cybersecurity-chain

(33) https://www.researchgate.net/publication/339102730_Digital_Inclusion_in_Peacemaking_Summary_of_Findings

(34) https://www.youth4peace.info/system/files/2018-04/2.%20TP_Social%20Media_SecDev.pdf

(35) https://www.researchgate.net/publication/272015526_Critical_Review_of_Vendor_Lock-in_and_its_Impact_on_Adoption_of_Cloud_Computing

Operational considerations could also limit the effectiveness of ICTs for conflict resolution. For example, many technology vendors contract services yearly through an annual licensing fee. This fee can hinder entry for a discipline that often only has short-term funding rather than long-term engagements⁽³⁸⁾.

Why should we focus on this topic in Turkish context to promote peace initiatives?

DISINFORMATION

Disinformation – or the deliberate spread of false or misleading information disguised as a credible source – is one of the main obstacles to peace initiatives. A growing body of research examines the spread of fake news on social media⁽³⁹⁾. Scholars employed computational social science methods to trace the rate and reach of these spreads⁽⁴⁰⁾. Findings indicate that partisanship and poorly developed reasoning abilities are the characteristics most heavily associated with a likelihood to believe fake news⁽⁴¹⁾. Partisanship is a persistent societal issue in Turkey, now proliferated by the spread of conspiracy theories and fake news online.

According to the 2018 Reuters Institute Digital News Report, among 37 countries, Turkey had the highest proportion of respondents who had encountered 'stories that are completely made up for political or commercial reasons.'⁽⁴²⁾

(38) <https://ict4peace.org/wp-content/uploads/2010/01/Stauffacher.pdf>

(39) Lazer, D., Baum, M., Benkler, J., Berinsky, A., Greenhill, K., Metzger, M.,...Zittrain, J. (2018) 'The Science of Fake News.' *Science* 359(6380), 1094–1096.

(40) Bovet, A. & Makse, H. A. (2019) 'Influence of Fake News in Twitter during the 2016 US Presidential Election.' *Nature Communications* 10 (7). <https://doi.org/10.1038/s41467-018-07761-2>

(41) Badawy, A., Lerman, K., Ferrara, E. (2018) 'Who Falls for Online Political Manipulation? The case of the Russian Interference Campaign in the 2016 US Presidential Election.' Available at: <https://arxiv.org/pdf/1808.03281.pdf> AND Pennycook, G. and Rand, D. (2019) 'Lazy, not Biased: Susceptibility to Partisan Fake News is Better Explained by Lack of Reasoning than by Motivated Reasoning.' *Cognition* 199: 39–60.

(42) Yanatma, S. (2018) 'Reuters Institute Digital News Report 2018 Turkey Supplementary Report.' Available at: <https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2018-11/Digital%20News%20Report%20-%20Turkey%20Supplement%202018%20FINAL.pdf>

netişimi olan bir ortamda faaliyet gösteriyorsa, hükümetin kapanması nedeniyle dijital teknolojilere erişimini kaybedebilir⁽³⁶⁾. Bu nedenle, bu tür kuruluşlar yalnızca dijital müdahalelere bağımlı olmamalı, bunun yerine zaman içinde dayanıklılığı artırmak için çatışma çözümüne yönelik yaklaşımlarını çeşitlendirmelidir.

Operasyonel mülahazalar, çatışma çözümü için BİT'lerin etkinliğini de sınırlandırabilir. Örneğin, birçok teknoloji satıcısı, yıllık bir lisans ücreti aracılığıyla yıllık olarak hizmet sözleşmesi yapar. Bu ücret, genellikle kısa vadeli finansmana sahip olan bir disipline girişi engelleyebilir⁽³⁷⁾.

Türkiye bağlamında barış girişimlerini teşvik etmek adına neden bu konuya eğilmeliyiz?

DEZENFORMASYON

Dezenformasyon - ya da güvenilir bir kaynak olarak sunulan yanlış ya da yanıltıcı bilgilerin kasıtlı olarak yayılması - barış girişimlerinin önündeki ana engellerden biridir. Araştırmalar, sahte haberlerin sosyal medyada yayılmasını inceliyor⁽³⁸⁾. Bilim adamları, bu yayılmaların oranını ve erişimini izlemek için hesaplamalı sosyal bilim yöntemlerini kullandılar⁽³⁹⁾. Bulgular, partizanlık ve az gelişmiş akıl yürütme becerilerinin, sahte haberlere inanma olasılığıyla en çok ilişkili özellikler olduğunu göstermektedir⁽⁴⁰⁾. Partizanlık, Türkiye'de süregelen bir toplumsal sorundur ve artık komplo teorilerinin ve çevrimiçi sahte haberlerin yayılmasıyla daha da karmaşık hale gelmektedir.

(36) <https://www.accessnow.org/who-is-shutting-down-the-internet-in-2021/>

(37) <https://ict4peace.org/wp-content/uploads/2010/01/Stauffacher.pdf>

(38) Lazer, D., Baum, M., Benkler, J., Berinsky, A., Greenhill, K., Metzger, M.,...Zittrain, J. (2018) 'The Science of Fake News.' *Science* 359(6380), 1094–1096.

(39) Bovet, A. & Makse, H. A. (2019) 'Influence of Fake News in Twitter during the 2016 US Presidential Election.' *Nature Communications* 10 (7). <https://doi.org/10.1038/s41467-018-07761-2>

(40) Badawy, A., Lerman, K., Ferrara, E. (2018) 'Who Falls for Online Political Manipulation? The case of the Russian Interference Campaign in the 2016 US Presidential Election.' Available at: <https://arxiv.org/pdf/1808.03281.pdf> AND Pennycook, G. and Rand, D. (2019) 'Lazy, not Biased: Susceptibility to Partisan Fake News is Better Explained by Lack of Reasoning than by Motivated Reasoning.' *Cognition* 199: 39–60.

Correspondingly, Ünver argued that fake news is very prevalent in Turkey compared to Western democracies⁽⁴³⁾. Teyit, the Turkish fact-checking organization, noted that most of the online fake news in the country pertains to politics⁽⁴⁴⁾. For example, many fake Twitter accounts have been linked to spread of political propaganda⁽⁴⁵⁾. Creators of fake political accounts, or individuals who spread propaganda meant to discredit a political party online or who make comments to entice political dispute, are referred to as political ‘trolls’. Studies indicate a strong trolling presence in Turkey⁽⁴⁶⁾.

Illegitimate news and disinformation are particularly salient issues in Turkey, whose citizen population is purported to be one of the least trusting populations of news media in the world⁽⁴⁷⁾. In a recent study, 45 percent of Turkish respondents reported a belief that they could not trust “most news, most of the time”⁽⁴⁸⁾. In a Reuters study, 49 percent of Turkish respondents stated that they had encountered fake news online in the past week, compared to only nine percent of German respondents⁽⁴⁹⁾. When asked where they were receiving news, Turkish respondents overwhelmingly indicated a reliance on online media as a news source, with two thirds stating that social media was a major source for news⁽⁵⁰⁾. Turkey is among the top 15 countries with the longest time

2018 Reuters Enstitüsü Dijital Haber Raporu’na göre, 37 ülke arasında ‘tamamen siyasi veya ticari nedenlerle uydurulmuş hikayeler’ ile karşılaşanların oranı en yüksek ülke Türkiye oldu⁽⁴⁴⁾. Ünver, Batı demokrasilerine kıyasla Türkiye’de sahte haberlerin çok daha yaygın olduğunu öne sürdü⁽⁴²⁾. Türk teyit kuruluşu Teyit, ülkedeki çevrimiçi sahte haberlerin çoğunun siyasetle ilgili olduğunu kaydetti⁽⁴³⁾. Örneğin, birçok sahte Twitter hesabı siyasi propagandanın yayılmasıyla ilişkilendirilmiştir⁽⁴⁴⁾. Sahte siyasi hesapların yaratıcılarına veya bir siyasi partiyi çevrimiçi olarak itibarsızlaştırma amaçlı propaganda yapan veya siyasi tartışmayı kışkırtmak için yorum yapan kişilere siyasi ‘troller’ denir. Araştırmalar, Türkiye’de güçlü bir trol varlığının olduğunu gösteriyor⁽⁴⁵⁾.

Halkının dünyadaki haber medyasına en az güvenen topluluklardan biri olduğu iddia edilen Türkiye’de, gayrimeşru haberler ve dezenformasyon özellikle göze çarpan meselelerdir⁽⁴⁶⁾. Yakın zamanda yapılan bir araştırmada, Türk katılımcıların yüzde 45’i “çoğu habere, çoğu zaman” güvenemeyeceklerine inandıklarını bildirdiler⁽⁴⁷⁾. Bir Reuters araştırmasında Türk katılımcıların yüzde 49’u geçen hafta çevrimiçi olarak sahte haberlerle karşılaştıklarını bildirdiler; bu oran Almanlarda yüzde dokuz⁽⁴⁸⁾. Haberleri nereden aldıkları sorulduğunda, Türk katılımcılar ezici bir çoğunlukla haber kaynağı olarak

(43) Ünver, A. (2019) ‘Russian Digital Media and Information Ecosystem in Turkey.’ Available at: <https://edam.org.tr/en/russian-digital-media-and-information-ecosystem-in-turkey/>

(44) Ünal, R. and Çiçeklioğlu, A. Ş. (2019) ‘The Function and Importance of Fact-Checking Organizations in the Era of Fake News: Teyit.Org, an Example from Turkey.’ *Media Studies* 10 (19): 140-160.

(45) Bulut, E. and Yoruk, E. (2017) “Digital Populism: Trolls and Political Polarization of Twitter in Turkey”, *International Journal of Communication* 11: 4093–4117

(46) Saka, E. (2018) ‘Social Media in Turkey as a Space for Political Battles: AKTrolls and other Politically motivated trolling.’ *Middle East Critique*, 27 (2): 161-177.

(47) Fletcher, R. (2018) “Misinformation and Disinformation Unpacked”. University of Oxford Reuters Institute for the Study of Journalism. Available at: <http://media.digitalnewsreport.org/wp-content/uploads/2018/06/digital-news-report-2018.pdf>.

(48) Fletcher, R. (2018) “Misinformation and Disinformation Unpacked”. University of Oxford Reuters Institute for the Study of Journalism. Available at: <http://media.digitalnewsreport.org/wp-content/uploads/2018/06/digital-news-report-2018.pdf>.

(49) Nic, N., Fletcher, R., Kalogeropoulos, A., Levy, D.A., and Nielsen, R.K., (2018) Reuters institute digital news report 2018. Reuters Institute for the Study of Journalism.

(50) Nic, N., Fletcher, R., Kalogeropoulos, A., Levy, D.A., and Nielsen, R.K. (2018) Reuters institute digital news report 2018. Reuters Institute for the Study of Journalism.

(41) Yanatma, S. (2018) ‘Reuters Institute Digital News Report 2018 Turkey Supplementary Report.’ Available at: <https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2018-11/Digital%20News%20Report%20-%20Turkey%20Supplement%202018%20FINAL.pdf>

(42) Ünver, A. (2019) ‘Russian Digital Media and Information Ecosystem in Turkey.’ Available at: <https://edam.org.tr/en/russian-digital-media-and-information-ecosystem-in-turkey/>

(43) Ünal, R. and Çiçeklioğlu, A. Ş. (2019) ‘The Function and Importance of Fact-Checking Organizations in the Era of Fake News: Teyit.Org, an Example from Turkey.’ *Media Studies* 10 (19): 140-160.

(44) Bulut, E. and Yoruk, E. (2017) “Digital Populism: Trolls and Political Polarization of Twitter in Turkey”, *International Journal of Communication* 11: 4093–4117

(45) Saka, E. (2018) ‘Social Media in Turkey as a Space for Political Battles: AKTrolls and other Politically motivated trolling.’ *Middle East Critique*, 27 (2): 161-177.

(46) Fletcher, R. (2018) “Misinformation and Disinformation Unpacked”. University of Oxford Reuters Institute for the Study of Journalism. Available at: <http://media.digitalnewsreport.org/wp-content/uploads/2018/06/digital-news-report-2018.pdf>.

(47) Fletcher, R. (2018) “Misinformation and Disinformation Unpacked”. University of Oxford Reuters Institute for the Study of Journalism. Available at: <http://media.digitalnewsreport.org/wp-content/uploads/2018/06/digital-news-report-2018.pdf>.

(48) Nic, N., Fletcher, R., Kalogeropoulos, A., Levy, D.A., and Nielsen, R.K., (2018) Reuters institute digital news report 2018. Reuters Institute for the Study of Journalism.

of both daily internet and social media usage – research indicates Turkish residents spend, on average, one and half more time online than residents in the United States and China⁽⁵¹⁾. Given the rampant distrust in media in Turkey, as well as the widespread reliance on online and social media as a major news source, the news legitimacy and disinformation crises should be at the top of Turkey’s policy agenda in the coming decade.

Some individuals attribute the distrust in media in Turkey to censorship and violations of the right to free speech online by authorities. In 2018, more than 110,000 Turkish accounts were examined by the police and more than 7,000 people were detained over their social media posts⁽⁵²⁾. Turkey previously banned some of the most-used information communication websites in the world, including Wikipedia, Twitter, and YouTube⁽⁵³⁾. Widespread consumption of illegitimate news and disinformation may erode public trust in legitimate reporting and journalism, which is an important feature of a healthy democracy. It may also lead to increased partisanship among citizens, civil distrust, and unrest.

Authors of this paper conducted a nationwide survey⁽⁵⁴⁾ with INGEV (Human Development Foundation) in 2021 with 3350 people. They inquired about people’s awareness of trolling and disinformation in the following manner:

(51) Nic, N., Fletcher, R., Kalogeropoulos, A., Levy, D.A., and Nielsen, R.K. (2018) Reuters institute digital news report 2018. Reuters Institute for the Study of Journalism.

(52) Human Rights Watch (2018) “Turkey: Crackdown on Social Media Posts”. Available at: <<https://www.hrw.org/news/2018/03/27/turkey-crackdown-social-media-posts>>.index-2017.pdf.

(53) BBC (2017) “Turkish authorities block Wikipedia without giving reason”. Available at: <<https://www.bbc.com/news/world-europe-39754909>>.

(54) The research was conducted by INGEV (Human Development Foundation) in September and October 2020. It adheres to the standard quantification methodology established by the Turkish Researchers’ Association (TUAD) for measurement of Socio-Economic Status. In cooperation with the Advertisers’ Association, TUAD carried out a socioeconomic status (SES) study in 2012 with the objective of setting up a reference methodology based on consumer behaviour in Turkey, taking both income and education levels into consideration. We use this particular SES measurement scale. Each participant is categorized into a SES group through an assessment matrix based on their education level and occupation. For more information please see: <https://tuad.org.tr/en/projects/socio-economic-statu-2012>

çevrimiçi medyaya güvendiklerini belirtiyor; katılımcıların üçte ikisi ise sosyal medyanın haber için önemli bir kaynak olduğunu belirtti⁽⁴⁹⁾. Türkiye, hem günlük interneti hem de sosyal medyayı en uzun süre kullanan ilk 15 ülke arasında yer alıyor - araştırmalar, Türkiye’de ikamet edenlerin ABD ve Çin’de ikamet edenlerden ortalama olarak bir buçuk daha fazla çevrimiçi zaman geçirdiğini gösteriyor⁽⁵⁰⁾. Türkiye’de medyaya yönelik yaygın güvensizliğin yanı sıra ana haber kaynağı olarak çevrimiçi ve sosyal medyaya duyulan yaygın güven göz önüne alındığında, haberlerin meşruiyeti ve dezenformasyon krizleri, önümüzdeki on yılda Türkiye’nin politika gündeminin en başında yer almalıdır.

Bazı kişiler, Türkiye’de medyaya duyulan güvensizliği sansüre ve çevrimiçi ifade özgürlüğü hakkının yetkililer tarafından ihlal edilmesine bağlıyor. 2018 yılında 110.000’den fazla Türk hesabı polis tarafından incelendi ve 7.000’den fazla kişi sosyal medya paylaşımları nedeniyle gözaltına alındı⁽⁵¹⁾. Türkiye daha önce Wikipedia, Twitter ve YouTube dahil olmak üzere dünyanın en çok kullanılan bilgi iletişim sitelerinden bazılarını yasaklamıştı⁽⁵²⁾. Gayrimeşru haberlerin ve dezenformasyonun yaygın biçimde tüketilmesi, halkın sağlıklı bir demokrasinin önemli bir özelliği olan meşru habercilik ve gazeteciliğe olan güvenini sarsabilir. Bu durum ayrıca vatandaşlar arasında partizanlığa, sivil güvensizliğe ve huzursuzluğa yol açabilir.

Bu makalenin yazarları 2021 yılında INGEV (İnsani Gelişme Vakfı) ile 3350 kişi ile ülke çapında bir anket gerçekleştirmiştir⁽⁵³⁾. İnsanların trolleme ve de-

(49) Nic, N., Fletcher, R., Kalogeropoulos, A., Levy, D.A., and Nielsen, R.K. (2018) Reuters institute digital news report 2018. Reuters Institute for the Study of Journalism.

(50) Nic, N., Fletcher, R., Kalogeropoulos, A., Levy, D.A., and Nielsen, R.K. (2018) Reuters institute digital news report 2018. Reuters Institute for the Study of Journalism.

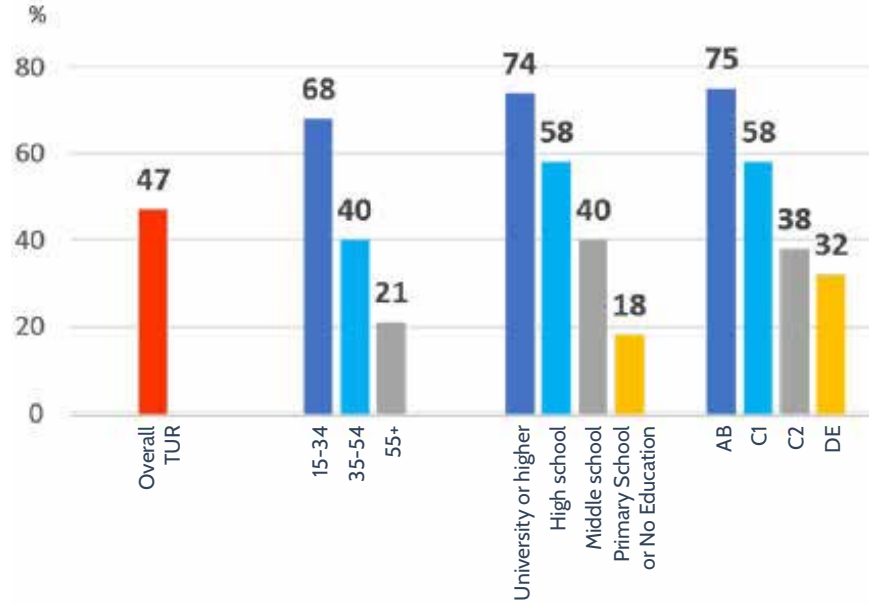
(51) Human Rights Watch (2018) “Turkey: Crackdown on Social Media Posts”. Available at: <<https://www.hrw.org/news/2018/03/27/turkey-crackdown-social-media-posts>>.index-2017.pdf.

(52) BBC (2017) “Turkish authorities block Wikipedia without giving reason”. Available at: <<https://www.bbc.com/news/world-europe-39754909>>.

(53) Araştırma, INGEV (İnsani Gelişme Vakfı) tarafından Eylül ve Ekim 2020’de yapılmıştır. Türkiye Araştırmacılar Derneği (TÜAD) tarafından Sosyo-Ekonomik Durum ölçümü için oluşturulan standart ölçme metodolojisine kullanılmıştır. TÜAD, 2012 yılında Reklamcılar Derneği ile birlikte hem gelir hem de eğitim düzeylerini dikkate alarak Türkiye’de tüketici davranışlarına dayalı bir referans metodolojisi oluşturmak amacıyla bir sosyoekonomik durum (SES) çalışması gerçekleştirdi. Bu özel SES ölçüm ölçeğini kullanıyoruz. Her katılımcı, eğitim düzeylerine ve mesleklerine göre bir değerlendirme matrisi aracılığıyla bir SES grubuna ayrılır. Daha fazla bilgi için lütfen bakınız: <https://tuad.org.tr/en/projects/socio-ekonomik-statu-2012>

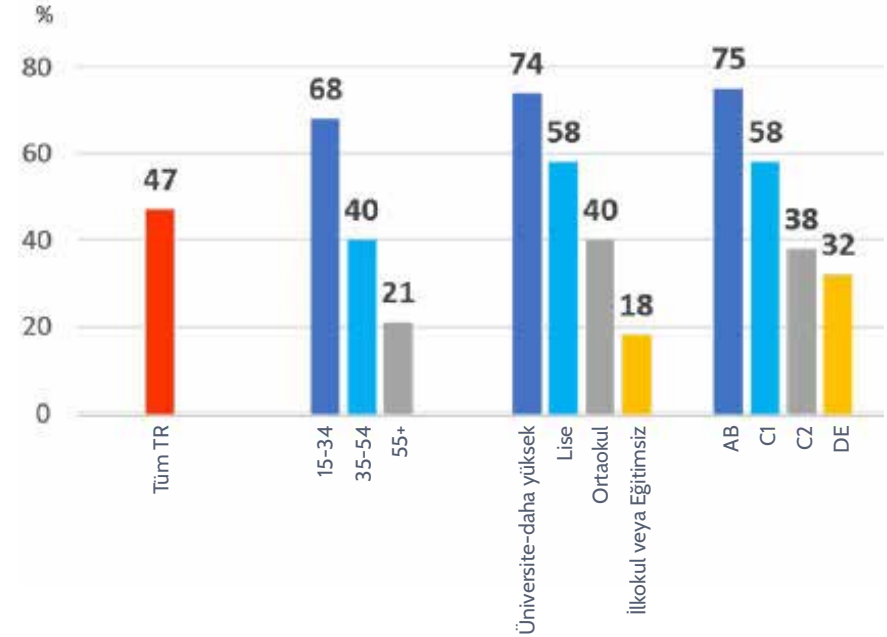
'Could you please indicate whether you have a good idea of what each of these terms mean? Yes/No: Trolling, Disinformation'. As Figure 1 below presents, 47% of the respondents confirmed to have a good idea about trolling. The proportion of awareness is greater amongst those who have a higher socio-economic status and levels of education. Moreover, younger respondents are more likely to have awareness about the term.

TROLLING AWARENESS %

zenformasyon konusundaki farkındalıklarına yönelik şu soru soruldu: 'Bu ifadelerin her birinin ne anlama geldiğini iyi bilip bilmediğinizi belirtir misiniz? Evet/Hayır: Trollük, Dezenformasyon'. Aşağıdaki Şekil 1'de gösterildiği gibi, ankete katılanların %47'si trollüğün ne anlama geldiğini iyi bildiklerini ifade etti. Daha yüksek sosyo-ekonomik statüye ve eğitim düzeyine sahip olan kesimlerde farkındalık oranı daha yüksek. Buna ek olarak, genç katılımcıların bu ifadeyi bilme olasılığı da daha yüksek.

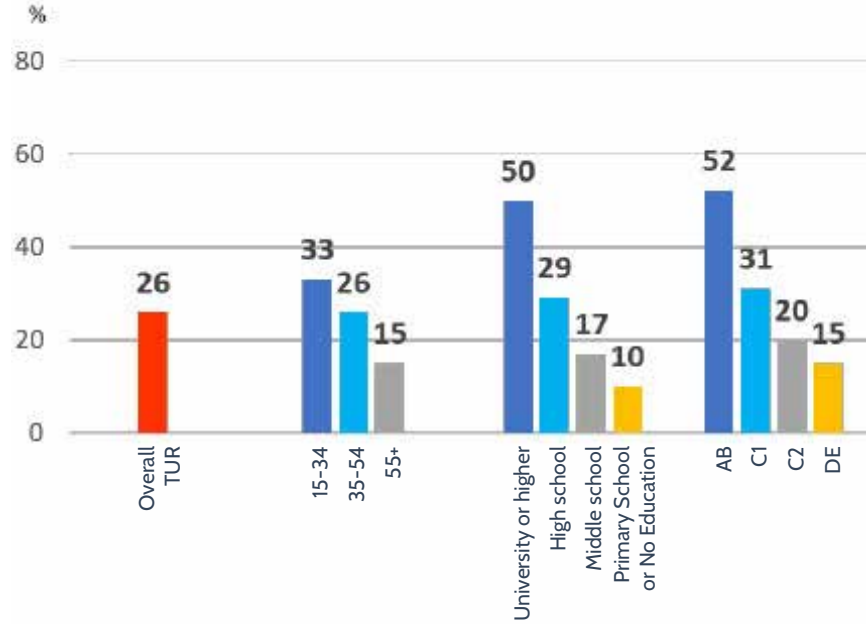
TROLLEME FARKINDALIĞI %

(53) Araştırma, INGEV (İnsani Geliştirme Vakfı) tarafından Eylül ve Ekim 2020'de yapılmıştır. Türkiye Araştırmacılar Derneği (TÜAD) tarafından Sosyo-Ekonomik Durum ölçümü için oluşturulan standart ölçme metodolojisine kullanılmıştır. TÜAD, 2012 yılında Reklamcılar Derneği ile birlikte hem gelir hem de eğitim düzeylerini dikkate alarak Türkiye'de tüketici davranışlarına dayalı bir referans metodolojisi oluşturmak amacıyla bir sosyoekonomik durum (SES) çalışması gerçekleştirdi. Bu özel SES ölçüm ölçeğini kullanıyoruz. Her katılımcı, eğitim düzeylerine ve mesleklerine göre bir değerlendirme matrisi aracılığıyla bir SES grubuna ayrılır. Daha fazla bilgi için lütfen bakınız: <https://tuad.org.tr/en/projects/socio-ekonomik-statu-2012>

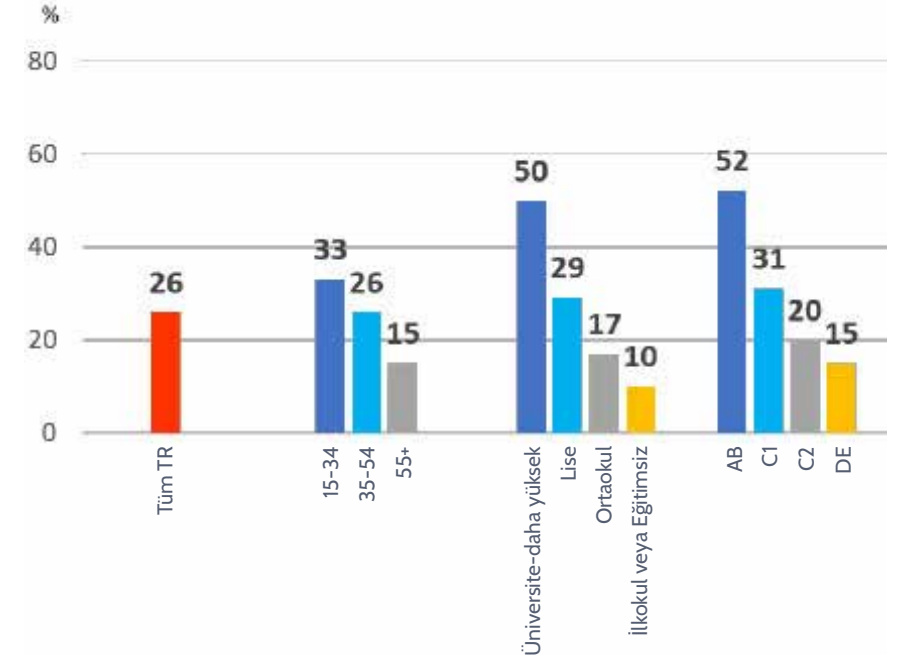
A similar pattern is valid for awareness about disinformation. As shown in Figure 2 below, people from a higher socio-economic status, younger age group and with a higher level of education are more likely to know the meaning of disinformation. Moreover, 26% percent of the respondents acknowledged an awareness of disinformation. Overall, such data indicates lower levels of general public awareness about fake news in Turkey.

DISINFORMATION - AWARENESS %

Benzer bir örüntü dezenformasyon farkındalığı için geçerlidir. Aşağıdaki Şekil 2’de gösterildiği gibi, daha yüksek sosyo-ekonomik statüye ve daha yüksek bir eğitim düzeyine sahip olup daha genç yaş grubunda olan kişilerin dezenformasyonun anlamını bilmeleri daha olasıdır. Ayrıca, ankete katılanların yüzde 26’sı dezenformasyonun ne olduğunu bildiklerini ifade etti. Genel olarak bu tür veriler, Türkiye’de sahte haberler hakkında kamuoyunun daha düşük düzeyde farkındalık sahibi olduğunu göstermektedir.

DEZENFORMASYON FARKINDALIĞI %

HATE SPEECH

The United Nations defines hate speech as ‘any kind of communication in speech, writing or behaviour, that attacks or uses pejorative or discriminatory language with reference to a person or a group based on an immutable characteristic they possess, such as religion, ethnicity, political nationality, political opinion, gender or other central identity characteristics.’⁽⁵⁵⁾ Hate speech could have disastrous effects on the severity of intergroup conflict. An infamous example comes from the Rwandan Genocide: radio broadcasts significantly increased civilian participation in the military-led violence⁽⁵⁶⁾. This case demonstrates the dire consequences that unchecked hate speech can have on its targets.

Many of the desirable features⁽⁵⁷⁾ of the internet which enable free expression – such as anonymity, interactivity, immediacy, and global reach – also make it an extremely useful and effective way to spread hate speech and stimulate conflict. Partisanship is of significance⁽⁵⁸⁾. A study on the official Facebook pages of extreme right-wing political parties in Spain found that derogatory language was frequently used in posts and comments directed towards the groups’ political opponents⁽⁵⁹⁾. Another study found links between anti-refugee com-

(55) United Nations (2019) ‘United Nations Strategy and Plan of Action on Hate Speech.’ Available at: <https://www.un.org/en/genocideprevention/documents/UN%20Strategy%20and%20Plan%20of%20Action%20on%20Hate%20Speech%2018%20June%20SYNOPSIS.pdf>

(56) Yanagizawa-Drott, D. (2014) ‘Propaganda and Conflict: Evidence from the Rwandan Genocide.’ *The Quarterly Journal of Economics* 129 (4): 1947–1994. <https://doi.org/10.1093/qje/qju020>

(57) Parker, D. and Song, M. (2006) ‘New Ethnicities Online: Reflexive Racialisation and the Internet.’ *Sociological Review* 54(3): 575–594.

(58) Adams, J. and Roscigno, J. V. (2005) ‘White Supremacists, Oppositional Culture and the World Wide Web.’ *Social Forces* 84(2): 759–778; Banks, J. (2010) ‘Regulating Hate Speech Online.’ *International Review of Law, Computers & Technology* 24(3): 233–239; Douglas, K.M., McGarty, C., Bliuc A, et al. (2005) ‘Understanding cyberhate: Social competition and social creativity in online white supremacist groups.’ *Social Science Computer Review* 23(1): 68–76; Ekman, M. (2018) ‘Anti-Refugee Mobilization in Social Media: The Case of Soldiers of Odin.’ *Social Media+ Society* 4(1): 1–11; McNamee, LG, Peterson, B. L. and Peña, J. (2010) ‘A Call to Educate, Participate, Invoke and Indict: Understanding the Communication of Online Hate Groups.’ *Communication Monographs* 77(2): 257–280; Perry, B. and Olsson, P. (2009) ‘Cyberhate: The Globalization of Hate.’ *Information & Communications Technology Law* 18(2): 185–199; Wahlström M., and Törnberg, A. (2019) ‘Social Media Mechanisms for Right-Wing Political Violence in the 21st Century: Discursive Opportunities, Group Dynamics, and Co-Ordination.’ *Terrorism and Political Violence*, DOI: 10.1080/09546553.2019.1586676

(59) Ben-David, A. and Matamoros-Fernandez, A. (2016) ‘Hate Speech and Covert Discrimination on Social Media: Monitoring the Facebook Pages of Extreme-Right Political Parties in Spain.’ *International Journal of Communication* 10: 1167–1193

NEFRET SÖYLEMİ

Birleşmiş Milletler nefret söylemini “bir kişi veya grup hakkında din, etnik köken, siyasi görüş, milliyet, cinsiyet veya diğer merkezi kimlik özellikleri gibi değişmez bir özelliğe dayalı olarak aşağılayıcı veya ayrımcı bir dille saldırı veya bu dilleri kullanan her türlü konuşma, yazı veya davranış biçimi” olarak tanımlıyor⁽⁵⁴⁾. Nefret söyleminin gruplar arası çatışmanın şiddetini arttıracak etkileri olabilir. Bilinen bir örnek, Ruanda Soykırımı’nda tecrübe edildi: radyo yayınları, ordunun önderlik ettiği şiddete sivillerin katılımı önemli ölçüde artırdı⁽⁵⁵⁾. Bu vaka, denetlenmeyen nefret söyleminin hedefleri üzerinde yaratabileceği korkunç sonuçları göstermektedir.

İnternetin, anonimlik, etkileşim, yakınlık ve küresel erişim gibi özgür ifadeyi mümkün kılan iyi özelliklerinin çoğu,⁽⁵⁶⁾ interneti nefret söylemini yaymak ve çatışmayı teşvik etmek için de son derece elverişli kılar. Yandaşlık önemli bir unsurdur⁽⁵⁷⁾. İspanya’daki aşırı sağ siyasi partilerin resmi Facebook sayfalarında yapılan bir araştırma, grupların siyasi rakiplerine yönelik gönderi ve yorumlarda sıklıkla aşağılayıcı bir dil kullanıldığını ortaya çıkardı⁽⁵⁸⁾. Başka bir araştırma, Facebook’taki mülteci karşıtı yorumlar ile Almanya’daki mül-

(54) United Nations (2019) ‘United Nations Strategy and Plan of Action on Hate Speech.’ Kaynak: <https://www.un.org/en/genocideprevention/documents/UN%20Strategy%20and%20Plan%20of%20Action%20on%20Hate%20Speech%2018%20June%20SYNOPSIS.pdf>

(55) Yanagizawa-Drott, D. (2014) ‘Propaganda and Conflict: Evidence from the Rwandan Genocide.’ *The Quarterly Journal of Economics* 129 (4): 1947–1994. <https://doi.org/10.1093/qje/qju020>

(56) Parker, D. and Song, M. (2006) ‘New Ethnicities Online: Reflexive Racialisation and the Internet.’ *Sociological Review* 54(3): 575–594.

(57) Adams, J. and Roscigno, J. V. (2005) ‘White Supremacists, Oppositional Culture and the World Wide Web.’ *Social Forces* 84(2): 759–778; Banks, J. (2010) ‘Regulating Hate Speech Online.’ *International Review of Law, Computers & Technology* 24(3): 233–239; Douglas, K.M., McGarty, C., Bliuc A, et al. (2005) ‘Understanding cyberhate: Social competition and social creativity in online white supremacist groups.’ *Social Science Computer Review* 23(1): 68–76; Ekman, M. (2018) ‘Anti-Refugee Mobilization in Social Media: The Case of Soldiers of Odin.’ *Social Media+ Society* 4(1): 1–11; McNamee, LG, Peterson, B. L. and Peña, J. (2010) ‘A Call to Educate, Participate, Invoke and Indict: Understanding the Communication of Online Hate Groups.’ *Communication Monographs* 77(2): 257–280; Perry, B. and Olsson, P. (2009) ‘Cyberhate: The Globalization of Hate.’ *Information & Communications Technology Law* 18(2): 185–199; Wahlström M., and Törnberg, A. (2019) ‘Social Media Mechanisms for Right-Wing Political Violence in the 21st Century: Discursive Opportunities, Group Dynamics, and Co-Ordination.’ *Terrorism and Political Violence*, DOI: 10.1080/09546553.2019.1586676

(58) Ben-David, A. and Matamoros-Fernandez, A. (2016) ‘Hate Speech and Covert Discrimination on Social Media: Monitoring the Facebook Pages of Extreme-Right Political Parties in Spain.’ *International Journal of Communication* 10: 1167–1193

ments on Facebook and crimes against refugees in Germany⁽⁶⁰⁾. Similarly, the wide reach of social media has been linked to ethnic hate crimes – committed by groups or mobs - in Russia, especially in cities which had a higher baseline level of nationalist sentiment before the introduction of online social media⁽⁶¹⁾. As these examples highlight, the role of the internet and hate speech in reports of hate crimes is increasingly of importance.

Turkey's markedly high rates of both social media use and partisanship mean that hate speech could potentially be a serious issue undermining democracy, peace, and security in the country. At present, online hate speech in Turkey is understudied. Twitter has been noted as a platform used to voice anti-refugee and racist sentiment in towards Syrians in Turkey. Armenians, Syrians, and Greeks are the ethnic groups most often targeted by hate speech, both on and offline, where they are described as outsiders and threats⁽⁶²⁾. Remarkably, the Turkish legal system does not generally punish hate speech targeting minority groups⁽⁶³⁾.

tecilere karşı işlenen suçlar arasında bağlantı buldu. Benzer şekilde, sosyal medyanın geniş erişimi, Rusya'da, özellikle çevrimiçi sosyal medyanın yaygınlaşmasından öncesine kıyasla, yüksek düzeyde milliyetçi duygulara sahip olan şehirlerde gruplar veya çeteler tarafından işlenen etnik nefret suçlarıyla ilişkilendirilmiştir⁽⁵⁹⁾. Bu örneklerin vurguladığı gibi, internetin ve nefret söyleminin nefret suçlarına ilişkin raporlardaki rolü giderek daha fazla önem kazanmaktadır.

Türkiye'nin hem sosyal medya kullanımı hem de yandaşlık oranlarının oldukça yüksek olması, nefret söyleminin potansiyel olarak ülkede demokrasiyi, barışı ve güvenliği baltalayan ciddi bir sorun olabileceği anlamına geliyor. Şu anda Türkiye'de çevrimiçi nefret söylemi yeterince incelenmiyor. Twitter, Türkiye'deki Suriyelilere yönelik mülteci karşıtı ve ırkçı duyguları dile getirmek için kullanılan bir platform olarak dikkat çekiyor. Ermeniler, Suriyeliler ve Rumlar, hem çevrimiçi hem de çevrimdışı nefret söyleminin en çok hedef aldığı ve "yabancı" ve "tehdit" olarak tanımlandıkları etnik gruplardır⁽⁶⁰⁾. Türk hukuk sistemi genellikle azınlık gruplarına yönelik nefret söylemini cezalandırmıyor⁽⁶¹⁾.

(60) Müller, K. and Schwarz, C. (2020) 'Fanning the Flames of Hate: Social Media and Hate Crime.' Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3082972> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3082972>

(61) Bursztyn, L., Egorov, G., Enikolopov, R., and Petrova, M. (2019) 'Social Media and Xenophobia: Evidence from Russia.' Working Paper 26567, National Bureau of Economic Research.

(62) Ozduzen, O., Korkut, U. and Ozduzen, C. (2020) 'Refugees are not welcome: Digital racism, online placemaking and the evolving categorization of Syrians in Turkey.' *New Media and Society*, 1-21. DOI: 10.1177/1461444820956341 AND Dink Foundation. (2020) 'Media Watch on Hate Speech 2019.' Available at: <https://hrantdink.org/attachments/article/2664/Nefret-soylemi-ve-Ayr%C4%B1mc%C4%B1-Soylem-2019-Raporu.pdf>

(63) Deveci, C. and Binbuğa Kınık, B. (2019) 'Nationalist Bias in Turkish Official Discourse on Hate Speech: a Rawlsian criticism.' *Turkish Studies* 20(1): 26-48, DOI: 10.1080/14683849.2018.1479961

(59) Bursztyn, L., Egorov, G., Enikolopov, R., and Petrova, M. (2019) 'Social Media and Xenophobia: Evidence from Russia.' Working Paper 26567, National Bureau of Economic Research.

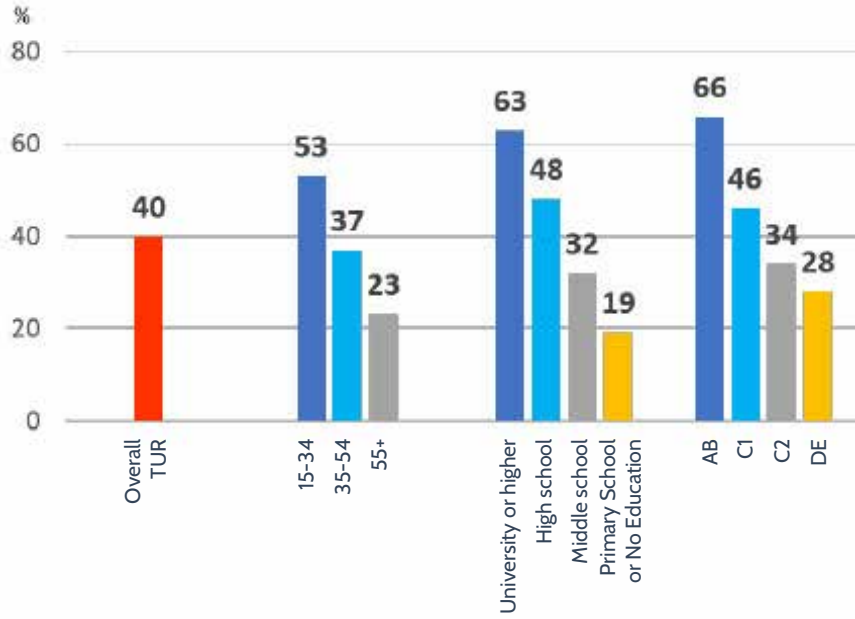
(60) Ozduzen, O., Korkut, U. and Ozduzen, C. (2020) 'Refugees are not welcome: Digital racism, online placemaking and the evolving categorization of Syrians in Turkey.' *New Media and Society*, 1-21. DOI: 10.1177/1461444820956341 AND Dink Foundation. (2020) 'Media Watch on Hate Speech 2019.' Available at: <https://hrantdink.org/attachments/article/2664/Nefret-soylemi-ve-Ayr%C4%B1mc%C4%B1-Soylem-2019-Raporu.pdf>

(61) Deveci, C. and Binbuğa Kınık, B. (2019) 'Nationalist Bias in Turkish Official Discourse on Hate Speech: a Rawlsian criticism.' *Turkish Studies* 20(1): 26-48, DOI: 10.1080/14683849.2018.1479961

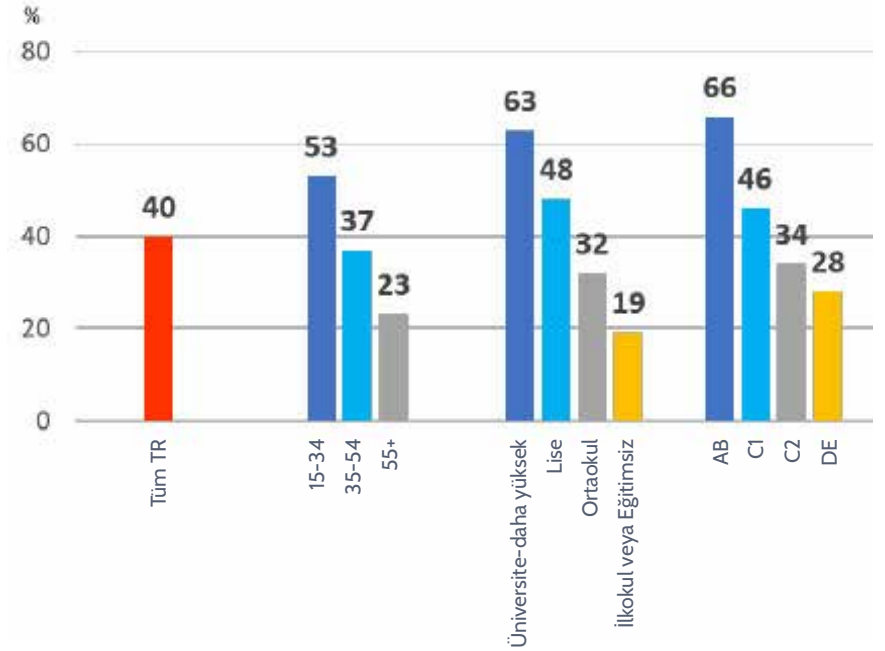
Our nationwide survey conducted with 3350 respondents inquired about people's awareness of hate speech: 'Could you please indicate whether you have a good idea of what each of these terms mean? Yes/No: Hate speech'. As Figure 3 below presents, 40% of the respondents state that they are familiar with the term hate speech. The proportion of awareness increases amongst people who have higher levels of education, socio-economic status and are younger.

3350 katılımcıyla gerçekleştirilen ülke çapında anketimiz, insanların nefret söylemi konusundaki farkındalıklarını sorguladı: 'Bu terimlerin her birinin ne anlama geldiğini iyi bilip bilmediğinizi belirtir misiniz? Evet/Hayır: Nefret söylemi'. Aşağıdaki Şekil 3'te gösterildiği gibi, ankete katılanların %40'ı nefret söylemi terimine aşina olduklarını belirtmektedir. Eğitim düzeyi, sosyo-ekonomik düzeyi yüksek ve yaşı daha genç olan kişilerde farkındalık oranı artmaktadır.

HATE SPEECH - AWARENESS %

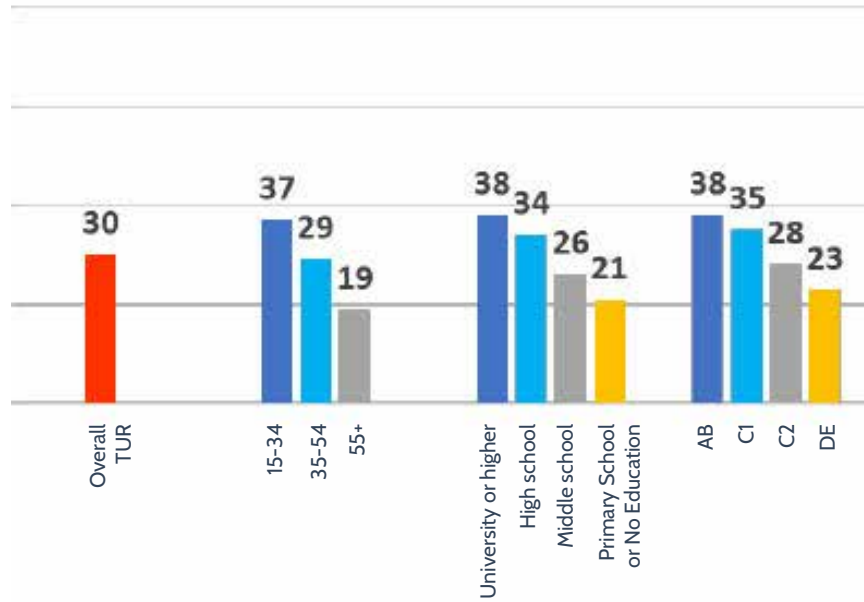

NEFRET SÖYLEMİ FARKINDALIĞI %

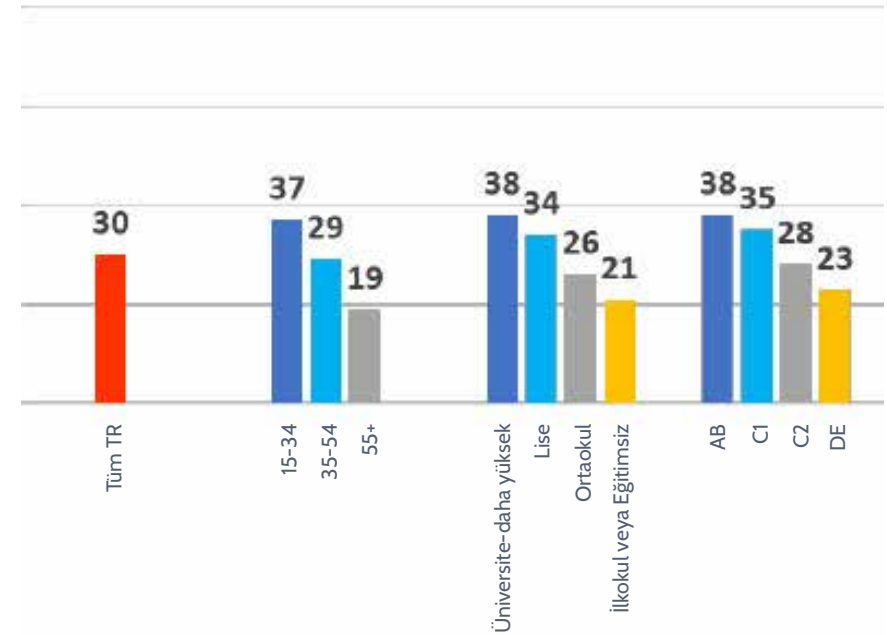
In addition, we asked whether they would agree with the following statement: 'Reporting users who post hate speech is a good step to help prevent hate speech on social media.' Figure 4 below shows that 30% of the respondents agree. Parallel to the findings on awareness, agreement with the statement increases amongst people with higher levels of education, socio-economic status and from a younger age group.

AGREEMENT WITH: "Reporting users who post hate speech is a good step to help prevent hate speech on social media" (Top-2-Box % shown)

Katılımcılara ayrıca şu ifadeye katılıp katılmadıklarını sorduk: 'Nefret söylemi paylaşan kullanıcıları bildirmek, sosyal medyada nefret söylemini önlemeye yardımcı olmaya yönelik faydalı bir adımdır.' Aşağıdaki Şekil 4, ankete katılanların %30'unun bu fikirde olduğunu göstermektedir. Farkındalık ile ilgili bulgulara paralel olarak, eğitim düzeyi, sosyo-ekonomik düzeyi yüksek ve daha genç yaş grubundaki kişilerde ifadeye katılım artmaktadır.

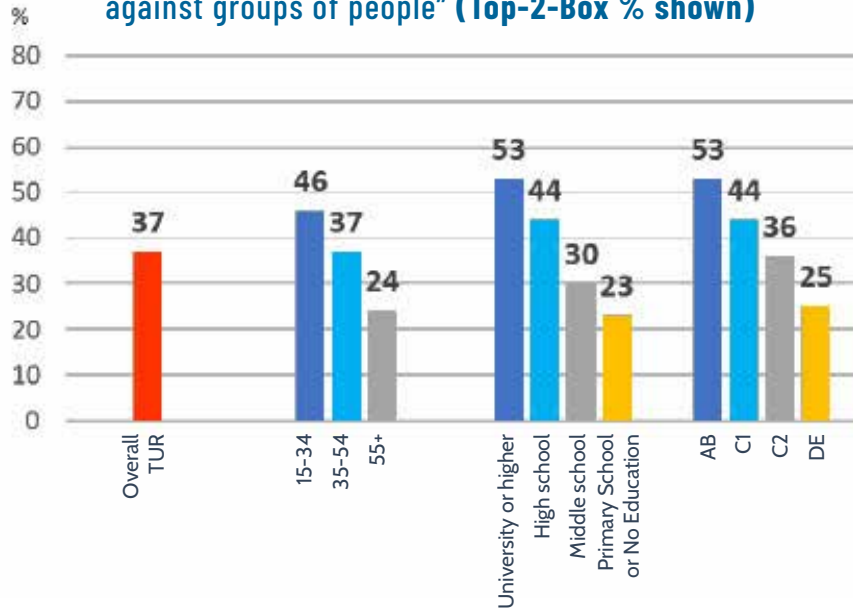
"Nefret söylemi paylaşan kullanıcıları bildirmek, sosyal medyada nefret söylemini önlemeye yardımcı olmaya yönelik faydalı bir adımdır" ifadesine katılanlar (En yüksek 2 kutu % gösteriliyor)

We also inquired whether the respondents would agree with the following statement: 'Online hate speech can lead to violence against groups of people.' As Figure 5 below demonstrates, 37% of the respondents agree. The proportion of agreement among the respondents is higher amongst those who have higher socio-economic status, levels of education and are younger.

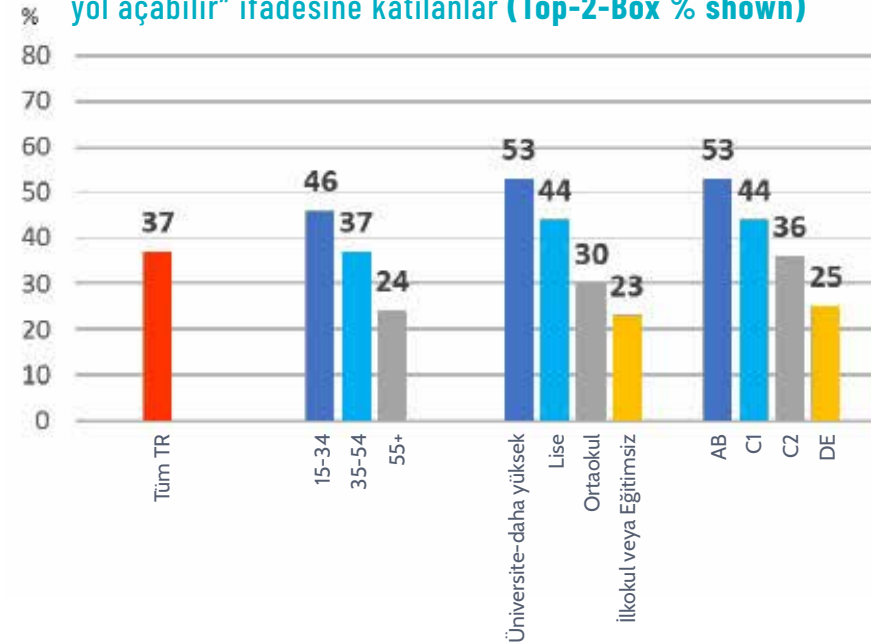
AGREEMENT WITH: "Online hate speech can lead to violence against groups of people" (Top-2-Box % shown)

In short, the data illustrates lower levels of public awareness about hate speech in Turkey. Amongst people with awareness, the majority agree with the two statements which underline the significance of hate speech for society. 30% of the overall population agreed with the idea of reporting hate speech, 37% of the overall population agreed with the potential relationship between hate speech and violence. Given that only 40% knew the meaning of the term, such data would suggest that 30/40 (75%) and 37/40 (92%) of those with awareness agreed with the statements. One might infer that if awareness is widespread amongst the population, the rate of agreement about the significance and dangers of hate speech would dramatically increase.

Katılımcıların şu ifadeye katılıp katılmadıklarını da sorduk: "Çevrimiçi nefret söylemi insan gruplarına karşı şiddete yol açabilir." Aşağıdaki Şekil 5'in gösterdiği gibi, katılımcıların %37'si buna katılıyor. Sosyo-ekonomik durumu, eğitim düzeyi yüksek ve yaşı genç olanlarda bu görüşe katılma oranı daha yüksektir.

"Çevrimiçi nefret söylemi insan gruplarına karşı şiddete yol açabilir" ifadesine katılanlar (Top-2-Box % shown)

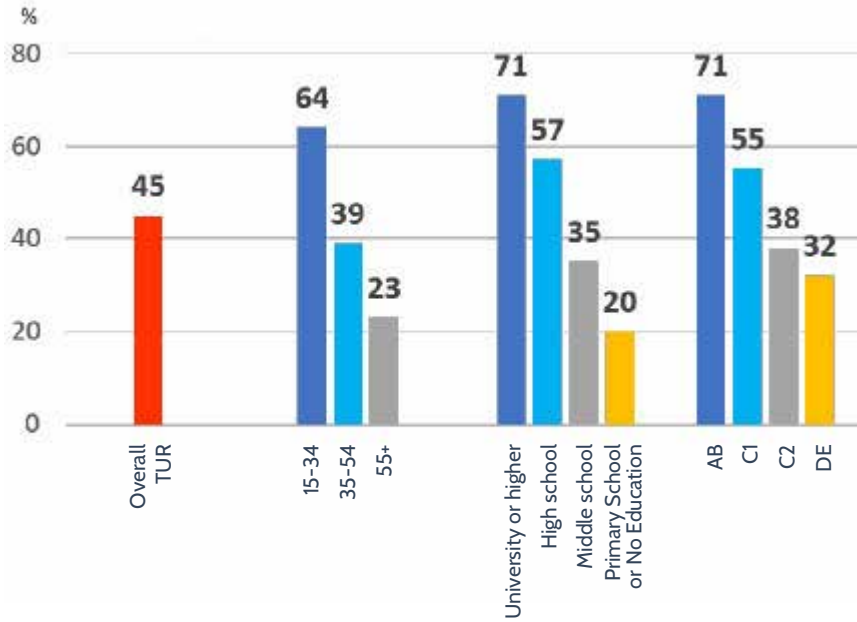

Kısacası, veriler Türkiye'de nefret söylemi konusunda halkın düşük düzeyde bilinç sahibi olduğunu göstermektedir. Nefret söyleminin toplum için öneminin altını çizen iki ifadeye, farkındalık sahibi kişiler çoğunluk olarak katılıyor. Genel nüfusun %30'u nefret söyleminin bildirilmesi gerektiği fikrine katılıyor; genel nüfusun %37'si nefret söylemi ile şiddet arasındaki potansiyel ilişkiye katılıyor. Sadece %40'ının terimin anlamını bildiği göz önüne alındığında, bu tür veriler, farkındalığı olanların 30/40 (%75) ve 37/40 (%92)'sinin ifadelerine katıldığını göstermektedir. Halktaki farkındalık yaygınlaşırsa, nefret söyleminin önemi ve tehlikeleri hakkında fikir birliği oranının çarpıcı biçimde artacağı sonucuna varılabilir.

DIGITAL LITERACY

Digital literacy refers to the competencies necessary to use communication technologies to search, create, and share information online. The development of digital literacy skills empowers individuals to take full advantage of the opportunities of the digital age to further personal, educational, and professional interests. Low level of digital literacy is an obstacle to peace because citizens could face difficulties with respect to distinguishing fake news and hate speech, and opposing any kind of cyberbullying.

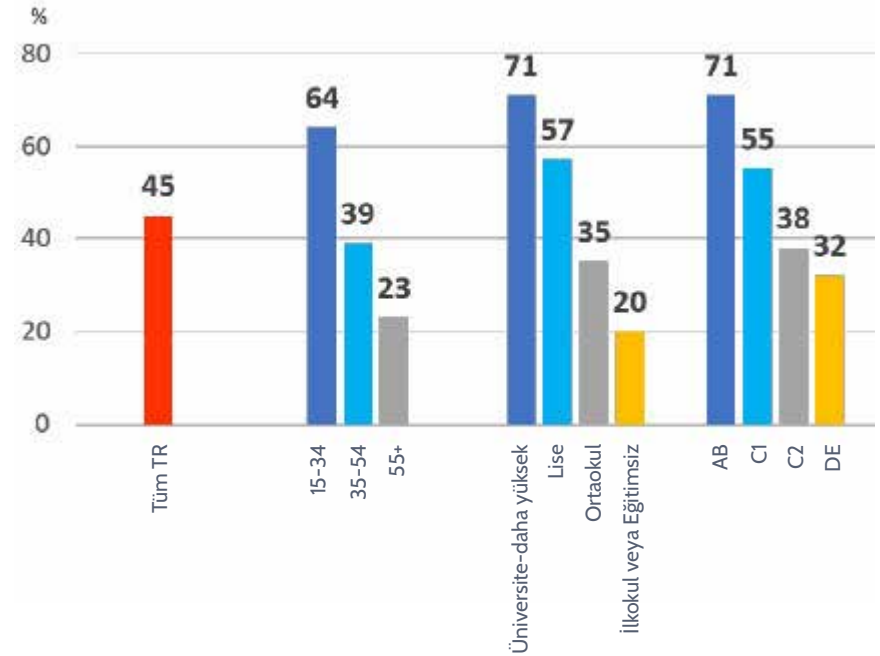
CYBER BULLYING AWARENESS %

DİJİTAL OKURYAZARLIK

Dijital okuryazarlık, çevrimiçi bilgi aramak, oluşturmak ve paylaşmak doğrultusunda iletişim teknolojilerini kullanmak için gerekli olan yetkinlikleri ifade eder. Dijital okuryazarlık becerilerinin geliştirilmesi, bireylerin dijital çağın fırsatlarından kişisel, eğitimsel ve profesyonel çıkarlarına yönelik tam olarak yararlanmalarını mümkün kılar. Düşük düzeyde dijital okuryazarlık barışın önünde bir engeldir çünkü vatandaşlar yalan haber ve nefret söylemini ayırt etmekte ve siber zorbalığa karşı çıkmakta güçlük yaşayabilir.

SİBER ZORBALIK FARKINDALIĞI %

CONSPIRACY THEORIES

Conspiracy theories are explanations of 'events in terms of the significant causal agency of a relatively small group of persons-the conspirators-acting in secret'⁽⁶⁴⁾. In the modern era, characterized by skepticism and disagreement about the effects of COVID-19 and growing challenges to the legitimacy of news and information, conspiracy theories are likely to grow and may have profound consequences.

Conspiracy theories are a frequent topic of discussion in Turkish politics and society. A variety of actors, representing the complete spectrum of political beliefs, engage in conspiracy theories to explain recent social and political developments⁽⁶⁵⁾. Conspiracy theories increased political polarization⁽⁶⁶⁾. and have the potential to feed into ethno-religious hostilities in Turkey⁽⁶⁷⁾. For example, conspiracy theories about the crypto-Judaic Dönme community influenced the rise of anti-Semitic sentiment⁽⁶⁸⁾. Furthermore, scholarship that has begun to analyze conspiracy theories about COVID-19 in Turkey, presents that that higher levels of intuitional trust and religiosity are robust predictors of believing in these accounts⁽⁶⁹⁾.

(64) Keeley, B. (1999) 'Of Conspiracy Theories.' *The Journal of Philosophy* 96(3): 109-126.

(65) Gürpınar, D. and Nefes, T. S. (2020) 'A Survey of the Scholarship on Conspiracy theories in Turkey', in M. Butter and P. Knight (eds.) *Routledge Handbook of Conspiracy Theories*, Abingdon: Routledge: 610-623.

(66) Nefes, T. S. (2017) 'The Impacts of the Turkish Government's Conspiratorial Framing about the Gezi Park Protests.' *Social Movement Studies* 16(5): 610-622.

(67) De Medeiros, J. (2018) *Conspiracy Theory in Turkey: Politics and Protest in the Age of "Post-Truth"*, London: I.B. Tauris.

(68) Nefes, T. S. (2012) 'The History of the Social Constructions of Dönmes (converts)', *Journal of Historical Sociology* 25(3): 413-439; Nefes, T. S. (2015c) *Online Anti-Semitism in Turkey*, New York: Palgrave Macmillan.

(69) Alper, S., Bayrak, F., & Yılmaz, O. (2020) 'Psychological Correlates of COVID-19 Conspiracy Beliefs and Preventive Measures: Evidence from Turkey.' Available at: <https://doi.org/10.1007/s12144-020-00903-0>

KOMPLO TEORİLERİ

Komplot teorileri, "olayların, görece küçük bir grup insanın, yani komplocuların gizli olarak hareket etmesinin nedensel olarak kaydedeğer bir önemi haiz olduğu önkabulünden hareketle açıklanmasıdır"⁽⁶²⁾. Modern dönemde komplot teorilerine örnek olarak COVID-19'un etkileri hakkında şüphelilik ve haber ve bilginin meşruiyetine yönelik inancın gitgide azalması gösterilebilir; bu komplot teorilerinin artması muhtemeldir ve bu artışın kapsamlı etkileri olacaktır.

Komplot teorileri, Türk siyasetinde ve toplumunda sıkça tartışılan bir konudur. Çeşitli siyasi görüşleri temsil eden çeşitli aktörler, toplumsal ve siyasi gelişmeleri açıklamak için komplot teorilerini kullanıyor⁽⁶³⁾. Komplot teorileri siyasi kutuplaşmayı artırdı,⁽⁶⁴⁾ ve Türkiye'deki etnik-dini düşmanlıkları besleme potansiyeline sahip⁽⁶⁵⁾. Örneğin, kripto-Yahudi Dönme topluluğu hakkındaki komplot teorileri, Yahudi karşıtlığını arttırdı⁽⁶⁶⁾. Araştırmalar Türkiye'de COVID-19 ile ilgili komplot teorilerini analiz etmeye yöneldi; bulgular, daha yüksek düzeydeki sezgisel güven ve dindarlığın bu komplot teorilerine inanmaya dair güvenilir yordayıcılar olduğunu gösteriyor⁽⁶⁷⁾.

(62) Keeley, B. (1999) 'Of Conspiracy Theories.' *The Journal of Philosophy* 96(3): 109-126.

(63) Gürpınar, D. and Nefes, T. S. (2020) 'A Survey of the Scholarship on Conspiracy theories in Turkey', in M. Butter and P. Knight (eds.) *Routledge Handbook of Conspiracy Theories*, Abingdon: Routledge: 610-623.

(64) Nefes, T. S. (2017) 'The Impacts of the Turkish Government's Conspiratorial Framing about the Gezi Park Protests.' *Social Movement Studies* 16(5): 610-622.

(65) De Medeiros, J. (2018) *Conspiracy Theory in Turkey: Politics and Protest in the Age of "Post-Truth"*, London: I.B. Tauris.

(66) Nefes, T. S. (2012) 'The History of the Social Constructions of Dönmes (converts)', *Journal of Historical Sociology* 25(3): 413-439; Nefes, T. S. (2015c) *Online Anti-Semitism in Turkey*, New York: Palgrave Macmillan.

(67) Alper, S., Bayrak, F., & Yılmaz, O. (2020) 'Psychological Correlates of COVID-19 Conspiracy Beliefs and Preventive Measures: Evidence from Turkey.' Available at: <https://doi.org/10.1007/s12144-020-00903-0>

CONCLUSION

Our human predicament at the beginning of the 21st century is on a knife-edge, with the bright and dark sides of disruptive technologies battling for our future. Supported by the development of new techniques in deep learning and multi-layer convolutional neural networks, research in big data and artificial intelligence has recently made tremendous advancements, enabling researchers to access technologies of unprecedented power, including computer vision, speech recognition and natural language processing. The potential benefits of these technologies for society include the possibility of reshaping political structures and the human condition itself, convincing some academics to label their emergence a fourth revolution and the dawn of a new era for humanity.

Against this backdrop, people have recently become more acutely aware of the dark side of Tech. Cambridge Analytica exemplifies how large-scale automated misinformation campaigns could permit powerful political interference and hit democracies at their heart. In many countries, internet means Facebook where people communicate with each other, and according to the UN investigation in Myanmar, Facebook is found to be the main arena of hate speech and mobilisation against Rohingya Muslims. Deepfake's montages raise concerns about identity theft, from which massive trust issues in public information may resultantly form. Other notorious examples include lethal autonomous weapons systems (LAWS), presently subject to strategic international discussions. Public distrust of new technologies because of mass manipulation and automation may also exert pressure on democratically elected governments to invest more in new technologies.

Much of the story sketched above has to do with the dual face of power which is particularly present in this field and corresponds to the two faces of tech-

SONUÇ

21. yüzyılın başında insanlık, geleceğimiz için savaşıyor yıkıcı teknolojilerin aydınlık ve karanlık tarafları arasındaki bıçak sırtında duruyor. Derin öğrenme ve çok katmanlı evrişimli nöral ağlarında yeni tekniklerin geliştirilmesiyle desteklenen büyük veri ve yapay zeka araştırmaları son zamanlarda muazzam ilerlemeler kaydetti ve araştırmacıların bilgisayarla görme, konuşma tanıma ve doğal dil işleme dahil üzere benzeri görülmemiş güçteki teknolojilere erişmelerini sağladı. Bu teknolojilerin toplum için potansiyel faydaları arasında siyasi yapıları ve insanlık hâlinin kendisini yeniden şekillendirme olasılığı yer alıyor, bu da bazı akademisyenleri bunların ortaya çıkışlarını dördüncü bir devrim ve insanlık için yeni bir çağın şafağı olarak görmeye ikna etti.

Böylesi bir bağlamda, insanlar son zamanlarda teknolojinin karanlık tarafının daha keskin bir şekilde farkına vardılar. Cambridge Analytica, büyük ölçekli otomatik yanlış bilgilendirme kampanyalarının güçlü siyasi müdahalelere nasıl izin verebileceğini ve demokrasileri kalplerinden vurabileceğini gösteriyor. Birçok ülkede internet, insanların birbirleriyle iletişim kurduğu Facebook anlamına geliyor; Myanmar'daki BM soruşturmasına göre Facebook, Rohingya Müslümanlarına karşı nefret söylemi ve seferberlik yaymanın ana mekânı olarak tespit edilmiştir. Deepfake montajları, hiçbir fotoğrafa, videoya veya ses kaydına güvenilemeyeceğini göstererek, kamuya açık bilgilerde büyük güven sorunlarının ortaya çıkabileceği kimlik hırsızlığıyla ilgili endişeleri artırıyor. Diğer örnekler arasında, şu anda stratejik uluslararası tartışmalara konu olan ölümcül otonom silah sistemleri (LAWS) bulunmaktadır. Kitlese manipülasyon ve otomasyonun bir sonucu olarak yeni teknolojilere yönelik kamu güvensizliği, demokratik olarak seçilmiş hükümetler üzerinde yeni teknolojilere daha fazla yatırım yapmaları için baskı uygulayabilir.

nology, e.g. technology-for-good and technological threat. On one hand, technology can be the key to empowering individuals around the world, weaker parties in conflicts or those kept outside formal institutional power. They can provide ubiquitous access to material and cognitive resources which in turn can strengthen peace. On the other hand, technologies can be appropriated by a few actors, leading to a concentration of power benefitting certain firms or sectors or indeed certain countries to the exclusion of others. The promise of unprecedented empowerment corresponds with a fear of an unprecedented power grab.

Fair and effective economic strategies sustained by economic innovation are not good enough. Peace also rests on empowerment, citizen participation and good governance. Good governance in turn calls for responsiveness, accountability a democratic ethos, and effectiveness. In the end, peace and democracy are deeply inter-related; democracy is the core pre-requisite to peace, whilst the peaceful resolution of disputes sustains or subverts existing orders. Peace advocates should explore how new technologies can be used to open up new paths of constructive, non-violent change through democratic citizen participation and citizenship across borders.

This paper has offered an overview of the relationship between digital technologies and conflict resolution. It has argued that digital technologies, especially ICTs, are highly relevant to the field of conflict resolution and peacebuilding. It has summarized major areas of conflict resolution in which digital technologies are, and will likely continue to, contribute most, including noting several of the most common technologies in these use-cases. It has also critically discussed key advantages and disadvantages of digital technologies for conflict resolution and peacebuilding. Additionally, this paper evaluated the low level of resistance against disinformation, fake news, hate speech and cyberbullying in Turkey which are quite significant obstacles to maintain and defend peace. Therefore, there is an urgent need to act and increase awareness on these topics and promote innovative solutions to foster a peace movement.

Yukarıda anlatılanlar büyük ölçüde, özellikle bu alanda mevcut olan bir ikiliği örnelemektedir. Teknolojinin iki yüzü vardır: iyilik için kullanılacak teknoloji ve teknolojik tehdit. Bir yandan teknoloji, dünyanın her yerindeki bireyleri, çatışmalardaki zayıf tarafları veya kurumsal güçten dışlananları güçlendirmenin anahtarı olabilir. Barışı güçlendirebilecek maddi ve bilişsel kaynaklara her yerde erişim sağlayabilirler. Öte yandan, teknolojiler birkaç aktör tarafından kontrol altına alınabilir, bu da belirli firmalara, sektörlerle veya ülkelere diğerlerini dışlayarak fayda sağlayan bir güç yoğunlaşmasına yol açar. Eşi görülmemiş bir yetkilendirme vaadi, benzeri görülmemiş bir güç kapışması tehlikesini beraberinde getiriyor.

Ekonomik inovasyonun ayakta tuttuğu adil ve etkili ekonomik stratejiler yeterli değildir. Barış aynı zamanda güçlendirmeye, yurttaş katılımına ve iyi yönetime dayanır. İyi yönetim, bir taraftan yanıt verebilirlik, hesap verebilirlik ve nihayetinde demokratik bir ethos, diğer taraftan ise sorumluluk ve etkinlik gerektirir. Sonuç olarak, barış ve demokrasi birbirleriyle derinden ilişkilidir; anlaşmazlıkların barışçıl çözümü mevcut düzenleri ayakta tutma veya yıkmaya arasındaki fark olabilir ve demokrasi barışın temel ön şartıdır. Barış savunucuları, demokratik vatandaş katılımı ve sınırlar ötesi vatandaşlık yoluyla yapıcı, şiddet içermeyen yeni yollar açmak için yeni teknolojilerin nasıl kullanılabileceğini araştırmalıdır.

Bu makale, dijital teknolojiler ve çatışma çözümü arasındaki ilişkiye genel bir bakış sunmaktadır. Dijital teknolojilerin, özellikle BİT'lerin, çatışma çözümü ve barış inşası alanıyla oldukça ilgili olduğunu öne sürdük. Makale, bu kullanım durumlarında en yaygın teknolojilerin birkaçına dikkat çekmek suretiyle, dijital teknolojilerin en fazla katkıda bulunduğu ve muhtemelen katkıda bulunmaya devam edeceği başlıca çatışma çözümleme alanlarının bir özetini sunmuştur. Ayrıca, çatışma çözümü ve barış inşası için dijital teknolojilerin temel avantaj ve dezavantajlarının bir özetini sunmaktadır. Ayrıca bu çalışmada, barışı korumanın önündeki başlıca engeller olan dezenformasyon, yalan haber, nefret söylemi ve siber zorbalığa karşı Türkiye'deki düşük direnç seviyesi de değerlendirilmiştir. Bu nedenle, acilen harekete geçilmesi, bu konularda farkındalığın artırılması ve bir barış hareketini başlatmak adına yenilikçi çözümlerin teşvik edilmesi gerekmektedir.

PEACETECH LABS AND INITIATIVES

- The *US Institute of Peace* for instance develops “innovative ways to counter age-old drivers of conflict, ranging from election violence and interethnic hatred, to resource shortages and gender violence”. Spun off from the government-funded United States Institute of Peace in 2014
- *PeaceTech Lab* supports bottom up initiatives that aim to reduce violent conflict using “technology, media and data,” and dedicated to scaling PeaceTech startups (PeaceTech accelerator) based on their PeaceTech exchanges in some of the most violent places on earth - in their words “putting technology in the hands of peacemakers.” PeaceTech Lab has partner organisations in the Netherlands and Denmark.
- The Minister of Innovation in Finland formed a dedicated workstream on peacetech.
- The organisation *Peace Direct* has developed an online tool to help actors analyse and develop their own monitoring and evaluation tools to monitor the triggers of war and sound the alarm before violence erupts.
- *Business for Peace* helps set up national “architectures for peace” to prevent the spread of conflict.
- *Stanford Peace Innovation Lab* defines peace technology as mediating technology for engagement with each other and bridge divides by using sensors, communication tech, computation and actuators to enable threat detection and early warning systems and coordinate actions among people. As these technologies are inexpensive, it can be possible to guide grassroots organisations to build their own peace technology.

PEACETECH LABORATUVARLARI VE GİRİŞİMLERİ

- ABD Barış Enstitüsü, “seçim şiddeti ve etnik nefretten kaynak kıtlığına ve cinsiyet şiddetine kadar çok eskilere dayanan çatışma faktörlerine karşı koymak için yenilikçi yollar” geliştiriyor. 2014 yılında hükümet tarafından finanse edilen Amerika Birleşik Devletleri Barış Enstitüsü’nden ayrıldı.
- PeaceTech Lab, “teknoloji, medya ve veri” kullanarak şiddetli çatışmaları azaltmayı amaçlayan aşağıdan yukarıya inisiyatifleri destekler ve dünyanın en şiddetli yerlerinden bazılarında PeaceTech alışverişlerine dayalı PeaceTech startup’larını (PeaceTech hızlandırıcı) ölçeklendirmeye adanmıştır. “Teknolojiyi barışçıların ellerine teslim etmek.” düsturuyla hareket etmektedir. PeaceTech Lab, Hollanda ve Danimarka’da ortak kuruluşlara sahiptir.
- Finlandiya’daki Yenilik Bakanı, barış teknolojisi konusunda özel bir iş akışı oluşturdu.
- Peace Direct organizasyonu, aktörlerin savaşın tetikleyicilerini izlemek ve şiddet olayları başlamadan alarmı çalmak için kendi izleme ve değerlendirme araçlarını analiz etmelerine ve geliştirmelerine yardımcı olacak çevrimiçi bir araç geliştirdi.
- *Barış İçin İş Dünyası (Business for Peace)*, çatışmanın yayılmasını önlemek için ulusal “barış mimarileri” kurulmasına yardımcı olur.
- Stanford Peace Innovation Lab, barış teknolojisini, tehdit algılama ve erken uyarı sistemlerini etkinleştirmek ve insanlar arasındaki eylemleri koordine etmek için sensörler, iletişim teknolojisi, hesaplama ve aktüatörler

- *Build Up* argues that the military is no longer the main driver of innovation, consumer-oriented industries and individuals can lead technological innovation. This can contribute to the peacebuilding efforts through data management, strategic communications and dialogue/mobilisation as well.
- Build Up has held annual peacetech conferences for the past six years. In 2014 it was held at MIT, 2015 in Cyprus, in 2016 at ETH Zurich, in 2017 at Andes University in Colombia, in 2018 at Ulster University in Belfast. This year it will be held in San Diego.
- *Build Peace*, an MIT Boston initiative, has been working on technological solutions for peacebuilding purposes and focusing on information, communications, gaming and networking since 2014.
- *Just Peace Lab* is developing guidelines for corporations on conflict sensitivity, ethics and human rights for post-conflict situations.

kullanarak birbirleriyle etkileşim ve köprü ayrılıkları için aracılık teknolojisi olarak tanımlar. Bu teknolojiler ucuz olduğu için, taban örgütlerine kendi barış teknolojilerini inşa etmeleri için rehberlik etmek mümkün olabilir.

- *Build Up*, ordunun artık inovasyonun ana itici gücü olmadığını, tüketici odaklı endüstrilerin ve bireylerin teknolojik inovasyona öncülük edebileceğini savunuyor. Bu, veri yönetimi, stratejik iletişim ve diyalog/seferberlik yoluyla barış inşası çabalarına da katkıda bulunabilir.
- *Build Up*, son altı yıldır her yıl barış teknolojisi konferansları düzenliyor. Konferans 2014 yılında MIT'de, 2015 yılında Kıbrıs'ta, 2016 yılında ETH Zürih'te, 2017 yılında Kolombiya'da Andes Üniversitesi'nde, 2018 yılında Belfast'ta Ulster Üniversitesi'nde gerçekleştirilmiştir. Bu yıl ise San Diego'da yapılacak.
- Bir MIT Boston girişimi olan *Build Peace*, 2014 yılından bu yana barış inşası amaçlı teknolojik çözümler üzerinde çalışıyor ve bilgi, iletişim, oyun ve ağ oluşturmaya odaklanıyor.
- *Just Peace Lab*, şirketler için çatışma sonrası durumlar için çatışma duyarlılığı, etik ve insan hakları konusunda kılavuzlar geliştiriyor.

PEACETECH CASE STUDIES

- In 2009, Stanford Peace Innovation Lab partnered with Facebook and encouraged “friending” across conflict boundaries. peace.facebook.com provided a platform for friending. Facebook groups were formed to bring together people from Israel and Palestine, Pakistan and India, and Ukraine and Russia.
- Peace Factory is using Facebook to connect people in Israel and the US to people in Iran, Palestine and Jordan. Facebook group page “Israel loves Iran” provided a safe zone for both nationals to meet each other.
- With the support of Peace Tech Lab, a mobile phone application was developed by four 13-year-old girls living in a Mumbai slum aimed at sending SMS alerts to their network of friends and family when they fear they are about to be attacked.
- “Games for Peace” uses Minecraft to bring Israeli and Palestinian teenagers together to counteract negative stereotypes.
- The Ushahidi platform was launched in January 2008 during the post-election violence in Kenya. A web-based map allowed anyone to report on human rights violations via mobile phone or the internet. The platform enabled people to share instant reports of violent incidents via video, audio, photos, texts, SMS, emails, Twitter, and Web forms and to visualise them on a real-time online map, to keep communities informed of the danger.
- Mapping is a vital tool for peace tech. Ushahidi is the most prominent one, but Google Crisis Map, CaerusGEO and MapsData also allow practitioners to collect data via SMS, smartphone applications and social media and mobile phone data. These tools are generally free and open source.

BARIŞ TEKNOLOJİLERİ VAKA ÇALIŞMALARI

- 2009’da Stanford Peace Innovation Lab, Facebook ile ortaklık kurdu ve çatışma sınırlarını aşan “arkadaşlıkları” teşvik etti. peace.facebook.com arkadaşlık için bir platform sağladı. İsrail ve Filistin, Pakistan ve Hindistan, Ukrayna ve Rusya’dan insanları bir araya getirmek için Facebook grupları kuruldu.
- Peace Factory (Barış Fabrikası), İsrail ve ABD’deki insanları İran, Filistin ve Ürdün’deki insanlara iletişime geçirmek için Facebook’u kullanıyor. “İsrail İran’ı seviyor” adlı Facebook grup sayfası, iki ulustan insanların birbiriyle tanışması için güvenli bir bölge sağladı.
- Peace Tech Lab’ın desteğiyle, Mumbai’nin bir kenar mahallesinde yaşayan 13 yaşındaki dört kız tarafından, saldırıya uğramaktan korktukları durumlarda arkadaş ve aile ağlarına SMS uyarıları göndermeyi amaçlayan bir cep telefonu uygulaması geliştirildi.
- “Barış İçin Oyunlar”, olumsuz klişelere karşı koymak adına İsraili ve Filistinli gençleri bir araya getirmek için Minecraft’ı kullanıyor.
- Ushahidi platformu, Ocak 2008’de Kenya’daki seçim sonrası şiddet olayları sırasında başlatıldı. Web tabanlı bir harita, herkesin insan hakları ihlallerini cep telefonu veya internet aracılığıyla bildirmesine olanak sağladı. Platform, insanların video, ses, fotoğraf, metin, SMS, e-posta, Twitter ve Web formları aracılığıyla şiddet olaylarıyla ilgili anlık raporları paylaşmasına ve toplulukları tehlikeden haberdar etmek için bunları gerçek zamanlı bir çevrimiçi haritada görselleştirmesine olanak sağladı.

- U-Shahid in Egypt received information from the public about 2010 Egyptian elections.
- In Egypt, HarassMap receives SMS from women on sexual harassment and provides consultancy.
- Voix des Kivus in the Eastern Democratic Republic of Congo used SMS reporting from a network of trusted informants to produce maps of conflict incidents for the humanitarian community. It was successful in collecting information but failed to provide the necessary humanitarian support.
- The Uwiano Peace Platform in Kenya used mobile phone and mapping that allowed citizens to report security threats via SMS during the 2010 constitutional referendum and 2013 elections.
- Umati in Kenya and Prix in Spain are using social media to fight against hate speech.
- In Iraq, Venezuela, and Mexico, the salama.io application enables journalists to protect their safety, privacy, and sources, by providing a risk assessment tool and access to secure resources.
- IPaidABribe.com is being used in 15 countries to expose corruption.
- After earthquakes in Haiti (2010) and Nepal (2015), the UN agencies and humanitarian organisations benefitted from anonymised call records to find out where they are and distributed their resources accordingly.
- The Caucasus Research Resource Center, Saferworld and the UNDP ran an early warning project across 18 communities in Georgia along the border with South Ossetia that uses SMS text messaging and Ushahidi mapping during the war with Russia.
- In Cyprus, civil society organisations with the support of UNDP-ACT created an online platform (Mahallae) for peace practitioners to exchange

- Haritalama, barış teknolojisi için çok önemli bir araçtır. Ushahidi en bilinen örnek, ancak Google Kriz Haritası, CaerusGEO ve MapsData gibi uygulamalar da kullanıcıların SMS, akıllı telefon uygulamaları ve sosyal medya ve cep telefonu verileri yoluyla veri toplamasına olanak tanır. Bu araçlar genellikle ücretsiz ve açık kaynak kodludur.
- Mısır'daki U-Shahid, 2010 Mısır seçimleri hakkında halktan bilgi topladı.
- Mısır'da HarassMap kadınlardan cinsel tacizlere dair SMS alıyor ve danışmanlık sağlıyor.
- Doğu Demokratik Kongo Cumhuriyeti'ndeki Voix des Kivus, insani yardım topluluğuna yönelik olarak çatışma olaylarının haritalarını üretmek için güvenilir bir muhbir ağından gelen SMS raporlarını kullandı. Bilgi toplamada başarılı oldu, ancak gerekli insani desteği sağlayamadı.
- Kenya'daki Uwiano Barış Platformu, 2010 anayasa referandumunu ve 2013 seçimleri sırasında vatandaşların güvenlik tehditlerini SMS yoluyla bildirmesine olanak tanıyan cep telefonu ve haritalama hizmetlerini kullandı.
- Kenya'da Umati ve İspanya'da Prix, sosyal medyayı nefret söylemine karşı mücadele etmek için kullanıyor.
- Irak, Venezuela ve Meksika'da salama.io uygulaması, gazetecilere bir risk değerlendirme aracı sunarak ve güvenli kaynaklara erişimlerini sağlayarak gazetecilerin güvenliklerini, mahremiyetlerini ve kaynaklarını korumalarını sağlıyor.
- IPaidABribe.com 15 ülkede yolsuzluğu açığa çıkarmak için kullanılıyor.
- Haiti (2010) ve Nepal'de (2015) meydana gelen depremlerden sonra, BM kurumları ve insani yardım kuruluşları, arayanların nerede olduklarını tespit etmek için anonimleştirilmiş çağrı kayıtlarından yararlandı ve kaynaklarını buna göre dağıttı.

knowledge and experience on conflict prevention and peacebuilding from the Cypriot context.

- “Hands-on Famagusta” was an initiative to create a shared vision for uniting Famagusta in Cyprus. “Imaginary Famagusta” online game and community meetings aimed to achieve this vision.
- The constitutional referendum in Iceland in 2008 was the first crowd-sourced constitution where citizens engaged policy debates and offered proposals via Facebook and Twitter.
- In 2011, The Violations Documentation Center was formed in Syria to monitor and document the human rights violations by collecting and watching online videos of violence and atrocities.
- In December 2015, mass graves in Burundi as a consequence of war crimes were found via satellite images by Amnesty International.
- Amnesty International’s Eyes on Darfur project analysed high-resolution satellite imagery to provide pieces of evidence for war crimes.
- The Digital Steps programme, ran by Build Up and the British Council in 2016, supported eight Syrian innovators to design, test and pilot a technology initiative that contributes to coexistence in Syria
- Una Hakika project in Kenya is a mobile phone-based information service to monitor the spread of incendiary rumours in Tana Delta. Community meetings and drones are used to verify and counter these rumours.
- Border Lives project in Northern Ireland produced six films and a website about people’s lives along the border during the violent years and aimed to create alternative narratives.
- In 2011, Nuba Reports was a citizen journalism initiative in Sudan to report violence on civilians during the armed conflict.

- Caucasus Research Resource Center (Kafkas) Araştırma Kaynak Merkezi), Saferworld ve BM Kalkınma Programı, Rusya ile savaş sırasında Güney Osetya sınırındaki Gürcistan’daki 18 toplulukta SMS’leri ve Ushahidi haritalamasını kullanan bir erken uyarı projesi yürüttü.
- Kıbrıs’ta sivil toplum örgütleri, BM Kalkınma Programı-ACT’nin desteğiyle barış uygulayıcılarının Kıbrıs bağlamında çatışma önleme ve barış inşası konusunda bilgi ve deneyim alışverişinde bulunmaları için çevrimiçi bir platform (Mahallae) oluşturdu.
- “Uygulamalı Gazimağusa”, Gazimağusa’yı Kıbrıs’ta birleştirmek için ortak bir vizyon yaratma girişimiydi. “Hayali Gazimağusa” online oyun ve topluluk toplantıları bu vizyona erişmeyi amaçladı.
- 2008’de İzlanda’da gerçekleşen anayasa referandumu, vatandaşların Facebook ve Twitter üzerinden politika tartışmalarına katıldığı ve teklifler sunduğu ilk kitle kaynaklı anayasa oldu.
- 2011 yılında Suriye’de, şiddet ve vahşet videolarını toplayıp izleyerek insan hakları ihlallerini izlemek ve belgelemek için İhlal Belgeleme Merkezi kuruldu.
- Aralık 2015’te, Uluslararası Af Örgütü tarafından uydu görüntüleri aracılığıyla Burundi’de savaş suçlarının ardından oluşturulmuş toplu mezarlar bulundu.
- Uluslararası Af Örgütü’nün Eyes on Darfur (Gözümüz Darfur’da) projesi, savaş suçlarına yönelik kanıt sağlamak için yüksek çözünürlüklü uydu görüntülerini analiz etti.
- 2016 yılında Build Up ve British Council tarafından yürütülen Dijital Adımlar programı, Suriye’de bir arada yaşamaya katkıda bulunan bir teknoloji girişimi tasarlamak, test etmek ve pilot uygulama yapmak için sekiz Suriyeli yenilikçiyi destekledi.

- USAID funded a participatory video initiative on the border between Sudan and South Sudan to support peaceful coexistence.
- Soliya provides online meeting spaces for university students in the “West” and “Muslim” countries.
- Now Signal Program at the Harvard Humanitarian Initiative used satellite imagery analysis and field reports with Google’s Map Maker to uncover evidence of alleged war crimes in Sudan.
- Souktel in Ramallah partnered with Al-Jazeera TV to launch citizen reporting via SMS during the 2009 Gaza conflict. When the content is fact-checked, it was uploaded to a website and streamed live on the channel. At the end of the conflict, the same platform was used to ask citizens if they approve the ceasefire.
- The UN’s Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA) launched a live social media map of Libya, using the Ushahidi platform to inform better and “synchronise” their humanitarian relief operations based on crowdsourced reports coming from social media.
- In the Central African Republic, a system was set up to improve communication between affected communities in the Lord’s Resistance Army area with humanitarian groups. In the first six months, despite hundreds of messages had been received from the community, humanitarian support could not be provided.
- The World Food Programme is using chatbots (Foodbot) to deliver information to refugees in Nigeria, Haiti and Kenya.
- From June to December 2017, Build Up, and MIT MISTI ran a pilot program called The Commons to address polarisation on Facebook and Twitter in the USA. “The Commons pilot identified polarising filter bubbles, used automation (bots and targeted ads) to contact people in these bub-

- Kenya’daki Una Hakika projesi, Tana Deltası’nda kışkırtıcı söylentilerin yayılmasını izlemek için cep telefonu tabanlı bir bilgi hizmetidir. Bu söylentileri doğrulamak ve karşı koymak için topluluk toplantıları ve insan-sız hava araçları kullanılır.
- Kuzey İrlanda’daki Border Lives projesi, şiddet yıllarında sınırda yaşayan insanların yaşamları hakkında altı film ve bir web sitesi üretti ve alternatif anlatılar yaratmayı amaçladı.
- 2011’de Nuba Reports, silahlı çatışma sırasında sivillere yönelik şiddeti rapor etmek için Sudan’da gerçekleşen bir vatandaş gazeteciliği girişimiydi.
- USAID, barış içinde bir arada yaşamayı desteklemek için Sudan ve Güney Sudan arasındaki sınırda katılımcı bir video girişimini finanse etti.
- Soliya, “Batı” ve “Müslüman” ülkelerdeki üniversite öğrencileri için çevrimiçi toplantı alanları sağlıyor.
- Harvard Humanitarian Initiative’deki Now Signal Programı, Sudan’daki iddia edilen savaş suçlarına ilişkin kanıtları ortaya çıkarmak için uydu görüntüleri analizini ve Google’ın Harita Oluşturucusu ile saha raporlarını kullandı.
- Ramallah’taki Souktel, 2009 Gazze çatışması sırasında SMS yoluyla vatandaşlardan haber almak için Al-Jazeera TV ile ortaklık kurdu. İçerik doğrulandı, bir web sitesine yüklendi ve kanalda canlı olarak yayınlandı. Çatışmanın sonunda, vatandaşlara ateşkesi onaylayıp onaylamadıklarını sormak için aynı platform kullanıldı.
- BM İnsani İşler Koordinasyon Ofisi (OCHA), sosyal medyadan gelen kit-le kaynaklı raporlara dayanarak insani yardım operasyonlarını daha iyi bilgilendirmek ve “senkronize etmek” için Ushahidi platformunu kullanarak canlı bir Libya sosyal medya haritası yayınladı.

bles, and deployed trained dialogue facilitators to follow up with people who responded positively to the automated intervention.”

- In November 2018, the UNDP and Build Up conducted a comprehensive mapping and analysis of Syrian refugee-host community relations in Lebanon (including narratives, sentiments and amount of traffic) on Facebook and Twitter.
- The World Food Programme’s Building Blocks project uses blockchain technology for voucher-based cash transfers.
- World Vision International Nepal Innovation Lab created a digital assets transfer platform, Sikka, to address the challenge of financial access during times of crises.
- The IFRC and Kenya Red Cross implemented the Blockchain Open-Loop Payments Pilot Project to increase the transparency and accountability of cash transfer programmes.

- Orta Afrika Cumhuriyeti’nde, Tanrının Direniş Ordusu bölgesindeki etkilenen topluluklar ile insani yardım grupları arasındaki iletişimi geliştirmek için bir sistem kuruldu. İlk altı ayda halktan yüzlerce mesaj gelmesine rağmen insani yardım sağlanamadı.
- Dünya Gıda Programı, Nijerya, Haiti ve Kenya’daki mültecilere bilgi sağlamak için sohbet robotlarını (Foodbot) kullanıyor.
- Haziran ile Aralık 2017 arasında, Build Up ve MIT MISTI, ABD’de Facebook ve Twitter’daki kutuplaşmayı ele almak için The Commons adlı bir pilot program yürüttü. “Commons pilotu polarize filtre baloncukları belirledi, bu baloncuklardaki insanlarla iletişim kurmak için otomasyon kullandı (botlar ve hedefli reklamlar) ve otomatik müdahaleye olumlu yanıt veren kişileri takip etmek için eğitilmiş diyalog kolaylaştırıcıları görevlendirdi.”
- Kasım 2018’de, BM Kalkınma Programı ve Build Up, Facebook ve Twitter’da Lübnan’daki Suriyeli mülteci-ev sahibi topluluk ilişkilerinin (anlatılar, duygular ve trafik miktarı dahil) kapsamlı bir haritalamasını ve analizini gerçekleştirdi.
- Dünya Gıda Programı’nın Yapı Taşları projesi, kupon bazlı nakit transferleri için blockchain teknolojisini kullanıyor.
- World Vision International Nepal Innovation Lab, kriz zamanlarında finansal erişim zorluğunu çözmek için Sikka adlı bir dijital varlık transfer platformu oluşturdu.
- Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Dernekleri Federasyonu ve Kenya Kızılhaç, nakit transferi programlarının şeffaflığını ve hesap verebilirliğini artırmak için Blockchain Açık Döngü Ödemeleri Pilot Projesini uyguladı.

OLASI ALINTILAR

1. Bir yandan teknoloji, dünyanın her yerindeki bireyleri, çatışmalardaki zayıf tarafları veya kurumsal güçten dışlananları güçlendirmenin anahtarı olabilir. Barışı güçlendirebilecek maddi ve bilişsel kaynaklara her yerde erişim sağlayabilirler. Öte yandan, teknolojiler birkaç aktör tarafından kontrol altına alınabilir, bu da belirli firmalara, sektörler veya ülkelere diğerlerini dışlayarak fayda sağlayan bir güç yoğunlaşmasına yol açar.
2. Bu teknolojilerin toplum için potansiyel faydaları arasında siyasi yapıları ve insanlık hâlinin kendisini yeniden şekillendirme olasılığı yer alıyor, bu da bazı akademisyenleri bunların ortaya çıkışlarını dördüncü bir devrim ve insanlık için yeni bir çağın şafağı olarak görmeye ikna etti.
3. Makine öğrenmesi (machine learning), yapay zeka, büyük veri (big data) işlenimi, ve blockchain gibi yeni, ve süratle gelişerek değişen teknolojileri daha iyi anlamak, bu teknolojilerin barışa yönelik yerel ve uluslararası vakıflara ve derneklere nasıl hizmet edebileceğini formüle etmek açısından azami öneme sahiptir.
4. Türkiye’de barış savunculunun önündeki başlıca engeller arasında komplo teorileri, sahte haberler, nefret söylemi ve siber zorbalık yer alıyor.
5. Yeni teknolojiler kıt kaynakların dağıtımını optimize edebilir, sınırın iki yanındaki toplulukları bir araya getirebilir ve gücü şirketlerden ve devletlerden alıp topluluklara ve bireylere verebilir. Teknolojiler, empati inşası, güven/doğrulama, ağ inşası, bilgi paylaşımı, ademimerkeziyetçilik ve sorumlu yönetim gibi unsurlarla barışı teşvik edebilir.
6. Çoğu kurumun kısmen veya tamamen uzaktan çalışmaya geçmesiyle, çatışmaya teknoloji aracılığıyla müdahale edişte artış yaşanmıştır ⁽⁶⁸⁾.
7. BİT ile ilgili bu tür olumlu yorumlar bir yana bu teknolojilerin göz ardı edilmemesi gereken dezavantajları da mevcuttur. Bunlar, şiddet için fırsat yaratılma potansiyeli, siber saldırı, dijital dışlama, satıcı veya devlet bağlanması ve operasyonel başarısızlıkları içerir.

(68) <https://ict4peace.org/activities/peacebuilding-in-the-time-of-a-pandemic-what-lies-ahead/>

DPI AIMS AND OBJECTIVES

Aims and objectives of DPI include:

- To contribute to broadening bases and providing new platforms for discussion on establishing a structured public dialogue on peace and democracy building.
- To provide opportunities, in which different parties are able to draw on comparative studies, analyse and compare various mechanisms used to achieve positive results in similar cases.
- To create an atmosphere whereby different parties share knowledge, ideas, concerns, suggestions and challenges facing the development of a democratic solution in Turkey and the wider region.
- To support, and to strengthen collaboration between academics, civil society and policy-makers.
- To identify common priorities and develop innovative approaches to participate in and influence democracy-building.
- Promote and protect human rights regardless of race, colour, sex, language, religion, political persuasion or other belief or opinion.

DPI aims to foster an environment in which different parties share information, ideas, knowledge and concerns connected to the development of democratic solutions and outcomes. Our work supports the development of a pluralistic political arena capable of generating consensus and ownership over work on key issues surrounding democratic solutions at political and local levels.

We focus on providing expertise and practical frameworks to encourage stronger public debates and involvements in promoting peace and democracy building internationally. Within this context DPI aims to contribute to the establishment of a structured public dialogue on peace and democratic advancement, as well as to widen and create new existing platforms for discussions on peace and democracy building. In order to achieve this we seek to encourage an environment of inclusive, frank, structured discussions whereby different parties are in the position to openly share knowledge, concerns and suggestions for democracy building and strengthening across multiple levels.

DPI's objective throughout this process is to identify common priorities and develop innovative approaches to participate in and influence the process of finding democratic solutions. DPI also aims to support and strengthen collaboration between academics, civil society and policy-makers through its projects and output. Comparative studies of relevant situations are seen as an effective tool for ensuring that the mistakes of others are not repeated or perpetuated. Therefore we see comparative analysis of models of peace and democracy building to be central to the achievement of our aims and objectives.

DEMOKRATİK GELİŞİM ENSTİTÜSÜ'NÜN AMAÇLARI VE HEDEFLERİ

DPI'nın amaçları ve hedefleri:

- Barışın ve demokrasinin inşası üzerine yapılandırılmış bir kamusal diyalogun oluşması için gerekli olan tartışma ortamının geliştirilmesi ve genişletilmesi.
- Farklı kesimlerin karşılaştırmalı çalışmalar vesilesiyle bir araya gelerek, farklı dünya örnekleri özelinde benzer durumlarda olumlu sonuçlar elde etmek için kullanılmış çeşitli mekanizmaları incelemesine ve analiz etmesine olanak sağlamak. Farklı kesimlerin bir araya gelerek Türkiye ve daha geniş bir coğrafyada demokratik bir çözümün geliştirilmesine yönelik bilgilerini, düşüncelerini, endişelerini, önerilerini, kaygılarını ve karşılaşılan zorlukları paylaştığı bir ortam yaratmak. Akademisyenler, sivil toplum örgütleri ve karar alıcılar arasındaki işbirliğinin desteklemek ve güçlendirmek.
- Ortak öncelikleri belirlemek ve demokrasi inşası sürecini ve sürece katılımı etkileyecek yenilikçi yaklaşımlar geliştirmek. Din, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi görüş ve inanç farkı gözetmeksizin insan haklarını teşvik etmek ve korumak.

Demokratik Gelişim Enstitüsü (DPI), Türkiye'de demokratik bir çözümün geliştirilmesi için, farklı kesimlerin bir araya gelerek bilgilerini, fi-

kirlerini, kaygılarını ve önerilerini paylaştıkları bir ortamı teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Çalışmalarımız, demokratik çözümün sağlanması için kilit önem taşıyan konularda fikir birliğine varma ve uzlaşılan konuları sahiplenme yeteneğine sahip çoğulcu bir siyasi alanın geliştirilmesini desteklemektedir.

Kurum olarak güçlü bir kamusal tartışmayı; barışı ve demokrasiyi uluslararası düzeyde geliştirmeye yönelik katılımları teşvik etmek için uzmanlığa ve pratiğe dayalı bir bakış açısıyla hareket ediyoruz. Bu çerçevede barış ve demokratik ilerleme konusunda yapılandırılmış bir kamusal tartışmanın oluşturulmasına katkıda bulunmayı; barış ve demokrasi inşası tartışmaları için yeni platformlar yaratmayı ve mevcut platformları genişletmeyi amaçlıyoruz.

Bu amaçlara ulaşabilmenin gereği olarak, farklı kesimlerin demokrasinin inşası ve güçlendirmesi için bilgilerini, endişelerini ve önerilerini açıkça paylaşabilecekleri kapsayıcı, samimi ve yapılandırılmış tartışma ortamını çeşitli seviyelerde teşvik etmeye çalışıyoruz. DPI olarak farklı projelerimiz aracılığıyla akademi, sivil toplum ve karar alıcılar arasındaki işbirliğini desteklemeyi ve güçlendirmeyi de hedefliyoruz.

BOARD MEMBERS

YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

KERİM YILDIZ

(Chief Executive Officer / İcra Kurulu Başkanı)

Kerim Yıldız is an expert in conflict resolution, peacebuilding, international human rights law and minority rights, having worked on numerous projects in these areas over his career. Yıldız has received a number of awards, including from the Lawyers Committee for Human Rights for his services to protect human rights and promote the rule of law in 1996, and the Sigrid Rausing Trust's Human Rights award for Leadership in Indigenous and Minority Rights in 2005. Yıldız is also a recipient of the 2011 Gruber Prize for Justice. He has also written extensively on international humanitarian law, conflict, and various human rights mechanisms.

Kerim Yıldız çatışma çözümü, barışın inşası, uluslararası insan hakları ve azınlık hakları konusunda uzman bir isimdir ve kariyeri boyunca bu alanlarda çok çeşitli projelerde çalışmıştır. Kerim Yıldız, 1996 yılında insan haklarının korunması ve hukuk kurallarının uygulanması yönündeki çabalarından ötürü İnsan Hakları İçin Avukatlar Komitesi Ödülü'ne, 2005'te Sigrid Rausing Trust Vakfı'nın Azınlık Hakları alanında Liderlik Ödülü'ne ve 2011'de ise Gruber Vakfı Uluslararası Adalet Ödülü'ne layık görülmüştür. Uluslararası insan hakları hukuku, insancıl hukuk ve azınlık hakları konularında önemli bir isim olan Yıldız, uluslararası insan hakları hukuku ve insan hakları mekanizmaları üzerine çok sayıda yazılı esere sahiptir.

NICHOLAS STEWART QC

(Chair / Yönetim Kurulu Başkanı)

Nicholas Stewart, QC, is a barrister and Deputy High Court Judge (Chancery and Queen's Bench Divisions) in the United Kingdom. He is the former Chair of the Bar Human Rights Committee of England and Wales and former President of the Union Internationale des Avocats. He has appeared at all court levels in England and Wales, before the Privy Council on appeals from Malaysia, Singapore, Hong Kong and the Bahamas, and in the High Court of the Republic of Singapore and the European Court of Human

Rights. Stewart has also been the chair of the Dialogue Advisory Group since its founding in 2008.

Tecrübeli bir hukukçu olan Nick Stewart Birleşik Krallık Yüksek Mahkemesi (Chancery and Queen's Bench Birimi) ikinci hâkimidir. Geçmişte İngiltere ve Galler Barosu İnsan Hakları Komitesi Başkanlığı (Bar Human Rights Committee of England and Wales) ve Uluslararası Avukatlar Birliği (Union Internationale des Avocats) başkanlığı görevlerinde bulunmuştur. İngiltere ve Galler'de gerçekleşen ve Malezya, Singapur, Hong Kong, Bahamalar, Singapur ve Avrupa İnsan Hakları mahkemelerinin temyiz konseylerinde görüş bildirdi. Stewart, 2008'deki kuruluşundan bu yana Diyalog Danışma Grubunun başkanlığını da yürütüyor.

PRISCILLA HAYNER

Priscilla Hayner is co-founder of the International Center for Transitional Justice and is currently on the UN Department of Political Affairs Standby Team of Mediation Experts. She is a global expert on truth commissions and transitional justice initiatives and has authored several books on these topics, including Unspeakable Truths, which analyses truth commissions globally. Hayner has recently engaged in the recent Colombia talks as transitional justice advisor to Norway, and in the 2008 Kenya negotiations as human rights advisor to former UN Secretary-General Kofi Annan and the United Nations-African Union mediation team. Hayner has also worked significantly in the implementation stages following a peace agreement or transition, including Sierra Leone in 1999 and South Sudan in 2015.

Geçiş Dönemi Adaleti için Uluslararası Merkez'in (International Center for Transitional Justice) kurucularından olan Priscilla Hayner, aynı zamanda BM Kıdemli Arabuluculuk Danışmanları Ekibi'ndedir. Hakikat komisyonları, geçiş dönemi adaleti inisiyatifleri ve mekanizmaları konusunda küresel bir uzman olan Hayner, hakikat komisyonlarını küresel olarak analiz eden Unspeakable Truths (Konulmayan Gerçekler) da dahil olmak üzere, alanda pek çok yayına sahiptir. Hayner, yakın zamanda Kolombiya barış görüşmelerinde Norveç'in geçiş dönemi adaleti danışmanı olarak ve 2008 Kenya müzakerelerinde eski BM Genel Sekreteri Kofi Annan ve Birleşmiş Milletler-Afrika Birliği arabuluculuk ekibinin insan hakları danışmanı olarak görev yapmıştır. Hayner, 1999'da Sierra Leone ve 2015'te Güney Sudan da dahil olmak üzere birçok ülkede, barış anlaşması ve geçiş sonrası uygulamaları konularında çalışmalar yapmıştır.

ARILD HUMLEN

Arild Humlen is a lawyer and Director of the Norwegian Bar Association's Legal Committee. He is widely published within a number of jurisdictions, with emphasis on international civil law and human rights, and he has lectured at the law faculty of several universities in Norway. Humlen is the recipient of the Honor Prize of the Bar Association of Oslo for his work on the rule of law and in 2015 he was awarded the Honor Prize from the international organisation Save the Children for his efforts to strengthen the legal rights of children.

Hukukçu olan Arild Humlen aynı zamanda Norveç Barosu Hukuk Komitesi'nin direktörüdür. Uluslararası medeni hukuk ve insan hakları gibi yargı alanları üzerine çok sayıda yazısı yayınlanmış, Norveç'te bir dizi hukuk fakültesinde ders vermiştir. Oslo Barosu bünyesinde Sığınmacılık ve Göçmenlik Hukuku Davaları Çalışma Grubu başkanı olarak yaptığı çalışmalarından dolayı Oslo Barosu Onur Ödülü'ne layık görülmüştür.

JACKI MUIRHEAD

Jacki Muirhead was appointed Chambers Administrator at Devereux Chambers, London, UK, in November 2015. Her previous roles include Practice Director at FJ Cleveland LLP, Business Manager at Counsels' Chambers Limited and Deputy Advocates Clerk at the Faculty of Advocates, UK.

Şu anda Devereux Chambers isimli hukuk firmasında üst düzey yönetici olarak görev yapan Jacki Muirhead bu görevinden önce Cleveland Hukuk Firması çalışma direktörü, Counsel's Chambers Limited isimli hukukçular odasında şef katip ve Avukatlar Fakültesi'nde (Faculty of Advocates) pazarlama müdürü olarak çalışmıştır.

ANTONIA POTTER PRENTICE

Antonia Potter Prentice is currently the Director of Alliance 2015-a global network of humanitarian and development organisations. Prentice has extensive experience on a range of humanitarian, development, peacemaking and peacebuilding issues through her previous positions, including interim Senior Gender Adviser to the Joint Peace Fund for Myanmar and providing technical advice to the Office of the Special Envoy of the UN Secretary General to the Yemen peace process. Prentice has also been involved in various international organisations including UN Women, Dialogue Advi-

sory Group, and Centre for Humanitarian Dialogue. Prentice co-founded the Athena Consortium as part of which she acts as Senior Manager on Mediation Support, Gender and Inclusion for the Crisis Management Initiative (CMI) and as Senior Adviser to the European Institute for Peace (EIP).

Antonia Potter Prentice, insani yardım kuruluşlarının ve kalkınma örgütlerinin küresel ağı olan İttifak 2015'in direktörüdür. Prentice, Myanmar için Ortak Barış Fonu'na geçici Kıdemli Cinsiyet Danışmanı ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Yemen Özel Elçisi Ofisi'ne teknik tavsiyeler vermek de dahil olmak üzere insancıl faaliyetler, kalkınma, barış yapma ve barış inşası gibi konularda sivil toplum bünyesinde 17 yıllık bir çalışma tecrübesine sahiptir. BM Kadınları, Diyalog Danışma Grubu ve İnsani Yardım Diyalogu Merkezi gibi çeşitli uluslararası örgütlerde görev yapan Prentice, kurucuları arasında yer aldığı Athena Konsorsiyomu Arabuluculuk Desteği, Toplumsal Cinsiyet ve Kaynaştırma için Kriz Yönetimi İnsiyatifi'nde yöneticilik ve Avrupa Barış Enstitüsü'ne (EIP) başdanışmanlık yapmaktadır.

CATHERINE WOOLLARD

Catherine Woollard is the current Secretary General for ECRE, the European Council for Refugees and Exiles, a pan-European alliance of 96 NGOs protecting and advancing the rights of refugees, asylum seekers and displaced persons. Previously she served as the Director of the Brussels Office of Independent Diplomat, and from 2008 to 2014 she was the Executive Director of the European Peacebuilding Liaison Office (EPLO)-a Brussels-based network of not-for-profit organisations working on conflict prevention and peacebuilding. She also held the positions of Director of Policy, Communications and Comparative Learning at Conciliation Resources, Senior Programme Coordinator (South East Europe/CIS/Turkey) at Transparency International and Europe/Central Asia Programme Coordinator at Minority Rights Group International. Woollard has additionally worked as a consultant advising governments on anti-corruption and governance reform, as a lecturer in political science, teaching and researching on the EU and international politics, and for the UK civil service.

Catherine Woollard, Avrupa Mülteci ve Sürgünler Konseyi (ECRE) Genel Sekreteri'dir. ECRE, Avrupa ülkelerinin ittifakına dayalı ve uluslararası koruma alanında çalışan yaklaşık 96 sivil toplum kuruluşunun üye olduğu bir ağıdır. Geçmişte Bağımsız Diplomatlar Grubu'nun Brüksel Ofis Direktörü olarak çalışan Woollard 2008-2014 yılları arasında çatışmanın önlenmesi

ve barışın inşaaası üzerine çalışan sivil toplum kuruluşlarının oluşturduğu bir ağ olan Avrupa Barış İnşaaası İrtibat Bürosu'nun direktörü olarak görev yapmıştır. Conciliation Resources'da Siyaset, İletişim ve Karşılaştırmalı Öğrenme Birimi Direktörü, Transparency International'da Güneydoğu Avrupa ve Türkiye Kıdemli Program Koordinatörü, Minority Rights Group'da Avrupa ve Orta Asya Program Koordinatörü olarak görev yapmıştır. Hükümetlere yolsuzluk konusunda danışmanlık hizmeti vermiş, akademisyen olarak Birleşik Krallık'taki kamu kurumu çalışanlarına siyaset bilimi, AB üzerine eğitim ve araştırma ve uluslararası politika alanlarında dersler vermiştir.

COUNCIL OF EXPERTS

UZMANLAR KURULU ÜYELERİ

BERTIE AHERN

Bertie Ahern is the former Taoiseach (Prime Minister) of Ireland, a position to which he was elected following numerous Ministerial appointments as well as that of Deputy Prime Minister. A defining moment of Mr Ahern's three terms in office as Taoiseach was the successful negotiation of the Good Friday Agreement in April 1998. Mr Ahern held the Presidency of the European Council in 2004, presiding over the historic enlargement of the EU to 27 member states. Since leaving Government in 2008 Mr Ahern has dedicated his time to conflict resolution and is actively involved with many groups around the world. Current roles include Co-Chair of The Inter Action Council; Member of the Clinton Global Initiative; Member of the International Group dealing with the conflict in the Basque Country; Honorary Adjunct Professor of Mediation and Conflict Intervention in NUI Maynooth; Member of the Kennedy Institute of NUI Maynooth; Member of the Institute for Cultural Diplomacy, Berlin; Member of the Varkey Gems Foundation Advisory Board; Member of Crisis Management Initiative; Member of the World Economic Forum Agenda Council on Negotiation and Conflict Resolution; Member of the IMAN Foundation; Advisor to the Legislative Leadership Institute Academy of Foreign Affairs; Senior Advisor to the International Advisory Council to the Harvard International Negotiation Programme; and Director of Co-operation Ireland.

Tecrübeli bir siyasetçi olan Bertie Ahern bir dizi bakanlık görevinden sonra İrlanda Cumhuriyeti Başbakanı olarak görev yapmıştır. Bertie Ahern'in başbakanlık yaptığı dönemdeki en belirleyici gelişme 1998 yılının Nisan ayında Hayırlı Cuma Anlaşması'yla sonuçlanan barış görüşmesi müzakerelerinin başlatılması olmuştur. Ahern, 2004 yılında Avrupa Konseyi başkanlığı görevini yürütürken Avrupa Birliği'nin üye ülke sayısının 27'ye çıktığı tarihsel süreçte payı olan en önemli isimlerden biri olmuştur. 2008 yılında aktif siyasetten çekilen Bertie Ahern o tarihten bu yana bütün zamanını çatışma çözümü çalışmalarına ayırmakta ve bu amaçla pek çok grupla temaslarda bulunmaktadır. Ahern'in hali hazırda sahip olduğu ünvanlar şunlardır: The

Inter Action Council Eşbaşkanlığı, Clinton Küresel İnsiyatifi Üyeliği, Bask Ülkesindeki Çatışma Üzerine Çalışma Yürüten Uluslararası Grup Üyeliği, İrlanda Ulusal Üniversitesi Arabuluculuk ve Çatışmaya Müdahale Bölümü Fahri Profesörlüğü, Berlin Kültürel Diplomasi Enstitüsü Üyeliği, Varkey Gems Vakfı Danışma Kurulu Üyeliği, Kriz İdaresi İnsiyatifi Üyeliği, Dünya Ekonomik Forumu Müzakere ve Çatışma Çözümü Forumu Konsey Üyeliği, Harvard Uluslararası Müzakere Programı Uluslararası Danışmanlar Konseyi Başkanı.

DERMOT AHERN

Dermot Ahern is a former Irish Member of Parliament and Government Minister and was a key figure for more than 20 years in the Irish peace process, including in negotiations for the Good Friday Agreement and the St Andrews Agreement. He also has extensive experience at the EU Council level, including as a key negotiator and signatory to the Constitutional and Lisbon Treaties. In 2005, he was appointed by the then UN Secretary General Kofi Annan, to be a Special Envoy on the issue of UN Reform.

Geçmişte İrlanda Parlamentosu milletvekilliği ve kabinede bakanlık görevlerinde bulunan Dermot Ahern, 20 yıldan fazla bir süre İrlanda barış sürecinde anahtar bir rol oynamıştır ve bu süre içinde Belfast Anlaşması (Hayırlı Cuma Anlaşması) ve St. Andrews Anlaşması için yapılan müzakerelere dahil olmuştur. AB Konseyi seviyesinde de önemli tecrübeleri olan Ahern, AB Anayasası ve Lizbon Antlaşmaları sürecinde de önemli bir arabulucu ve imzacı olmuştur. 2005 yılında dönemin Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kofi Annan tarafından BM Reformu konusunda özel temsilci olarak atanmıştır.

Prof. Dr. MEHMET ASUTAY

Professor Dr. Mehmet Asutay is a Professor of Middle Eastern and Islamic Political Economy & Finance at the Durham University Business School, UK. He researches, teaches and supervises research on Islamic political economy and finance, Middle Eastern economic development and finance, the political economy of the Middle East, including Turkish and Kurdish political economies. He is the Director of the Durham Centre for Islamic Economics and Finance and the Managing Editor of the Review of Islamic Economics, as well as Associate Editor of the American Journal of Islamic

Social Science. He is the Honorary Treasurer of the BRISMES (British Society for Middle Eastern Studies); and of the IAIE (International Association for Islamic Economics).

Dr. Mehmet Asutay, İngiltere'deki Durham Üniversitesi'nin İşletme Fakültesi'nde Ortadoğu'nun İslami Siyasal Ekonomisi ve Finansı alanında profesör olarak görev yapmaktadır. Asutay Türk ve Kürt siyasal ekonomisi, İslami siyasal ekonomi, ve Ortadoğu'da siyasal ekonomi konularında dersler vermekte, araştırmalar yapmakta ve yapılan araştırmalara danışmanlık yapmaktadır.

ALİ BAYRAMOĞLU

Ali Bayramoğlu is a writer and political commentator. Since 1994, he has contributed as a columnist for a variety of newspapers. He is currently a columnist for daily Karar. He is a member of the Wise Persons Committee in Turkey, established during the peace process between 2013-2015.

Ali Bayramoğlu, yazar ve siyasi yorumcudur. 1994 yılından bu yana çeşitli gazetelerde köşe yazarlığı yaptı. Halen, günlük Karar gazetesinde köşe yazmaya devam etmektedir. Türkiye'de 2013-2015 yılları arasında gerçekleşen Çözüm Sürecinde Akil İnsanlar Heyeti üyesidir.

Prof. CHRISTINE BELL

Professor Christine Bell is a legal expert based in Edinburgh, Scotland. She is Professor of Constitutional Law and Assistant Principal (Global Justice) at the University of Edinburgh, Co-director of the Global Justice Academy, and a member of the British Academy. She was chairperson of the Belfast-based human rights organization, the Committee on the Administration of Justice, from 1995-7, and a founder member of the Northern Ireland Human Rights Commission established under the terms of the Belfast Agreement. In 1999 she was a member of the European Commission's Committee of Experts on Fundamental Rights. She is an expert on transitional justice, peace negotiations, constitutional law and human rights law. She regularly conducts training on these topics for diplomats, mediators and lawyers, has been involved as a legal advisor in a number of peace negotiations, and acted as an expert in transitional justice for the UN Secretary-General, the Office of the High Commissioner for Human Rights, and UNIFEM.

İskoçya'nın başkenti Edinburgh'ta faaliyet yürüten bir hukukçudur. Edinburgh Üniversitesi'nde Anayasa hukuku profesörü olarak ve aynı üniversite bünyesindeki Küresel Adalet Projesinde Müdür yardımcısı olarak görev yapmaktadır. İngiliz Akademisi üyesi de olan Bell, 1995-1997 yılları arasında Belfast merkezli İnsan Hakları örgütü Adalet İdaresi Komisyonu başkanı ve Belfast Anlaşması şartları çerçevesinde kurulan Kuzey İrlanda İnsan Hakları Komisyonu kurucu üyesi olarak görev yaptı. 1999'da ise Avrupa Komisyonu Temel Haklar Uzmanlar Komitesi üyeliğinde bulundu. Temel uzmanlık alanları Geçiş Dönemi Adaleti, Barış Müzakereleri, Anayasa Hukuku ve İnsan Hakları olan Prof. Bell, aynı zamanda bu konularda diplomat, arabulucu ve hukukçulara eğitim vermekte, BM Genel Sekreterliği, İnsan Hakları Yüksek Komiserliği Ofisi ve UNIFEM'in de dahil olduğu kurumlarda hukuk danışmanı olarak görev yapmaktadır.

ORAL ÇALIŞLAR

Oral Çalışlar completed his studies at the Ankara University Faculty of Political Sciences. Was President of the Club of Socialist Thought at the university, as well as Secretary-General of the Ankara University Student Union. Wrote for Türk Solu journal which was launched in 1967 and for the Aydınlık journal which was launched in 1968. Was member of the editorial board of Aydınlık journal. Was arrested after the 12th of March 1971 military coup. Remained imprisoned for three years until the Amnesty law adopted in 1974. Was Editor in Chief for the Aydınlık daily newspaper launched in 1978. Was arrested again after the 12th of September 1980 military coup and released in August 1988 after four years in prison. Lived in Hamburg between 1990 and 1992 upon the invitation of the Senate of Hamburg. Worked for Cumhuriyet daily between 1992 and 2008. Broadcast television programmes on different channels, including TRT, 24TV, 360, and SKYTÜRK. Transferred from Cumhuriyet daily to Radikal daily in 2008. Between 2004-2007, he was in board of Turkish Journalists Association. He has a permanent press card. Became Editor in Chief for Taraf daily in 2013. Was part of the Wise People Committee in the same year. Later had to leave Taraf daily alongside Halil Berktaş, Alper Görmüş, Vahap Coşkun, Erol Katırcıoğlu, Mithat Sancar, and Yıldırım Oğur, among others, after the intervention of the Gülen Congregation. Returned to Radikal daily. Started writing for Posta daily after 2016, when Radikal was discontinued. Continues work as a commentator on TV news channels. Has 20 published

books, including The Leaders' Prison, Hz. Ali, Mamak Prison from the 12th of March to 12th of September, The Kurdish Issue with Öcalan and Burkay, My 68 Memoirs, The Alevis, When Deniz and Friends Were Executed, My Childhood in Tarsus, The History of Gulenism. Recipient of a large number of journalism and research awards. Married (1976) to author and journalist İpek Çalışlar. Father of author Reşat Çalışlar.

Oral Çalışlar Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde eğitimini tamamladı. Üniversitede Sosyalist Fikir Kulübü başkanlığını ve Ankara Üniversitesi Öğrenci Birliği genel sekreterliğini yaptı. 1967'de kurulan Türk Solu ve 1967'de kurulan Aydınlık dergileri için yazdı. Ayrıca Aydınlık dergisinin yayın kurulu üyesiydi. 12 Mart 1971 darbesinden sonra tutuklandı ve 1974'te af yasası çıkana kadar üç yıl cezaevinde kaldı. 1978 yılında çıkan Aydınlık Gazetesi'nin yazı işleri müdürlüğünü yaptı. 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında tekrardan tutuklandı ve dört yıl cezaevinde kaldıktan sonra Ağustos 1988'de tahliye edildi. Hamburg Senato'sunun daveti üzerine gittiği Hamburg'da 1990-1992 yılları arasında yaşadı. 1992 ve 2008 yılları arasında Cumhuriyet Gazetesi'nde çalıştı. TRT, 24TV, 360 ve SKYTÜRK de dâhil olmak üzere çeşitli kanallarda televizyon programı yaptı. 2008 yılında Cumhuriyet'ten Radikal Gazetesi'ne geçiş yaptı. 2004-2007 yılları arasında Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Yönetim Kurulu'ndaydı. Kendisinin sürekli basın kartı bulunmaktadır. 2013 yılında Taraf Gazetesi Yazı İşleri Müdürü oldu. Aynı yıl Âkil İnsanlar Heyeti'nde yer aldı. Daha sonra, Gülen Cemaati'nin müdahalesi sonucunda, Halil Berktaş, Alper Görmüş, Vahap Coşkun, Erol Katırcıoğlu, Mithat Sancar, Yıldırım Oğur ve diğerleriyle birlikte Taraf'tan ayrıldı. Radikal'e geri dönüş yaptı. Radikal Gazetesi kapandıktan sonra, 2016 yılında Posta Gazetesi için yazmaya başladı. Televizyon programlarına siyaset yorumcusu olarak katılmaya devam etmektedir. 20 kitap yayınlamıştır. Bunların arasında 'Liderler Hapishanesi', 'Hz. Ali', 'Mamak Askeri Cezaevi', 'Öcalan ve Burkay'la Kürt Sorunu', '68 Anılarım', 'Alevis', 'Denizler İdama Giderken', 'Çocukluğumun Tarsus'u' ve 'Fetullahçılığın Tarihi' de bulunmaktadır. Gazetecilik ve araştırma alanlarında birçok ödüle sahiptir. 1976'dan beri yazar ve gazeteci İpek Çalışlar ile evlidir. Yazar Reşat Çalışlar'ın babasıdır.

CENGİZ ÇANDAR

Cengiz Çandar is currently a columnist for Al-Monitor, a widely respected online magazine that provides analysis on Turkey and the Middle East. He is a former war correspondent and an expert on the Middle East. He served

as a special adviser to the former Turkish president, Turgut Ozal. Cengiz Çandar is a Distinguished Visiting Scholar at the Stockholm University Institute for Turkish Studies (SUITS).

Kıdemli bir gazeteci ve köşe yazarı olan Çandar uzun yıllar Radikal gazetesi için köşe yazarlığı yapmıştır. Al Monitor haber sitesinde köşe yazarlığı yapmaktadır. Ortadoğu konusunda önemli bir uzman olan Çandar, bir dönem savaş muhabiri olarak çalışmış ve Türkiye eski Cumhurbaşkanı merhum Turgut Özal'a özel danışmanlık yapmıştır.

ANDY CARL

Andy Carl is an independent expert on conflict resolution and public participation in peace processes. He believes that building peace is not an act of charity but an act of justice. He co-founded and was Executive Director of Conciliation Resources. Previously, he was the first Programme Director with International Alert. He is currently an Honorary Fellow of Practice at the School of Law, University of Edinburgh. He serves as an adviser to a number of peacebuilding initiatives including the Inclusive Peace and Transition Initiative at the Graduate Institute in Geneva, the Legal Tools for Peace-Making Project in Cambridge, and the Oxford Research Group, London.

Andy Carl çatışma çözümü ve barış süreçlerine kamusal katılımın sağlanması üzerine çalışan bağımsız bir uzmandır. Barışın inşasının bir hayırseverlik faaliyetinden ziyade adaletin yerine getirilmesi çabası olduğuna inanan Carl, çatışma Çözümü alanında çalışan etkili kurumlardan biri olan Conciliation Resources'un kurucularından biridir. Bir dönem Uluslararası Uyarı (International Alert) isimli kurumda Program Direktörü olarak görev yapan Carl, halen Edinburgh Üniversitesi Hukuk Fakültesi bünyesinde Fahri Bilim Kurulu Üyesi olarak görev yapmaktadır. Barış inşası üzerine çalışan Cenevre Mezunlar İnsiyatifi bünyesindeki Barış ve Geçiş Dönemi İnsiyatifi, Cambridge'te yürütülen Barışın İnşası için Yasal Araçlar Projesi ve Londra'da faaliyet yürüten Oxford Araştırma Grubu gibi bir dizi kurum ve oluşuma danışmanlık yapmaya devam etmektedir.

Dr. VAHAP COŞKUN

Dr. Vahap Coşkun is a Professor of Law at University of Dicle in Diyarbakır where he also completed his bachelor's and master's degrees in law. Coşkun received his PhD from Ankara University Faculty of Law. He has written for Serbestiyet and Kurdistan24 online newspaper. He has published

books on human rights, constitutional law, political theory and social peace. Coşkun was a member of the former Wise Persons Commission in Turkey (Central Anatolian Region).

Dr. Vahap Coşkun Diyarbakır'da, Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde öğretim üyesidir. Lisans ve lisansüstü eğitimini Dicle Üniversitesi'nde tamamladıktan sonra Ankara Üniversitesi'nde Hukuk Doktoru tamamlamıştır. Serbestiyet ve Kurdistan 24 online gazetesinde makale yazan Coşkun, insan hakları, anayasa hukuku, siyasal teori ve toplumsal barış konulu kitaplar yayınlamıştır. Coşkun, Akil İnsanlar Komisyonu'nun İç Anadolu bölgesi üyesiydi.

AYŞEGÜL DOĞAN

Ayşegül Doğan is a journalist who has conducted interviews, created news files and programmes for independent news platforms. She studied at the Faculty of Cultural Mediation and Communications at Metz University, and Paris School of Journalism. As a student, she worked at the Ankara bureau of Agence-France Presse (AFP), the Paris bureau of Courier International and at the Kurdish service of The Voice of America. She worked as a programme creator at Radyo Ekin, and as a translator-journalist for the Turkish edition of Le Monde Diplomatique. She was a lecturer at the Kurdology department of National Institute of Oriental Languages and Civilizations in Paris. She worked on political communications for a long time. From its establishment in 2011 to its closure in 2016, she worked as a programmes coordinator at IMC TV. She prepared and presented the programme “Gündem Müzakere” on the same channel.

Bağımsız haber platformlarına özel röportaj, haber dosyası ve programlar hazırlayan gazeteci Ayşegül Doğan; Metz Üniversitesi Medyasyon Kültürel ve İletişim Fakültesi'nin ardından eğitimine Paris Yüksek Gazetecilik Okulu'nda devam etti. Okul yıllarında, Fransız Haber Ajansı-AFP'nin Ankara, Courier International'ın Paris bürosunda ve Amerika'nın Sesi Kürtçe servisinde gazeteciliği deneyimledi. Radyo Ekin'de programcı, Le Monde Diplomatique Türkçe'de çevirmen gazeteci olarak çalıştı. Paris'te yaşadığı süre içinde Doğu Dilleri ve Medeniyetleri Enstitüsü Kürdoloji bölümünde okutmanlık yaptı. Uzunca bir süre siyaset iletişimi ile ilgilendi. 2011'de kurulan IMC TV 2016'da kapatılana dek; program koordinatörü olarak çalıştı. Aynı kanalda “Gündem Müzakere” programını hazırladı ve sundu. Halen ülkesindeki pek çok meslektaş gibi etik ilkelere bağlı; bağımsız bir gazeteci olarak çalışma arayış, istek ve heyecanını koruyor.

VEGARD ELLEFSEN

Vegard is a Norwegian diplomat who retired 31 August 2019 from the foreign service when he left his last posting as ambassador to Ankara. He has been twice posted to NATO both as Permanent representative on the North Atlantic Council and deputy to the same position. He has earlier been posted to the Norwegian mission to the U.N. in New York and to the Embassy in Ottawa. In the Norwegian Ministry of foreign affairs he has been Political Director, Director General for the Regional division, Director of the Minister's secretariat and special envoy to the Sudan peace talks and special envoy to Syria and Iraq. Mr. Ellefsen has a Master in Political Science from the University of Oslo.

Norveçli bir diplomat olan Vegard, 31 Ağustos 2019'da dışişlerinden emekli olduğunda Ankara'da büyükelçi olarak görev yapmaktaydı. İki kere NATO'ya atanan Vergard, Kuzey Atlantik Konseyi Daimi Temsilcisi ve Daimi Temsilci Yardımcısı olarak görev yapmıştır. Daha öncesinde de New York'ta Norveç Birleşmiş Milletler Daimi Temsilciliği'nde ve Ottawa Büyükelçiliği'nde bulundu. Norveç Dış İşleri Bakanlığı'nda Siyasal İşler Direktörü, Bölgesel Bölünme Genel Müdürü, bakanın Özel Kalem Müdürlüğü Direktörü, Sudan barış müzakereleri özel temsilcisi ve Suriye ve Irak özel temsilcisi olarak görev aldı. Ellefsen Oslo Üniversitesi'nde Siyaset Bilimi yüksek lisansını yapmıştır.

Prof. Dr. FAZIL HÜSNÜ ERDEM

Dr. Fazıl Hüsnü Erdem is Professor of Constitutional Law and Head of the Department of Constitutional Law at Dicle University, Diyarbakır. In 2007, Erdem was a member of the commission which was established to draft a new constitution to replace the Constitution of 1982 which was introduced following the coup d'etat of 1980. Erdem was a member of the Wise Persons Committee in Turkey, established by then Prime Minister Erdoğan, in the team that was responsible for the South-eastern Anatolia Region.

Fazıl Hüsnü Erdem Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Anayasa Hukuku Anabilim Dalı Başkanı'dır. 2007'de, 1980 darbesinin takiben yürürlüğe giren 1982 darbe anayasasını değiştirmek üzere kurulan yeni anayasa hazırlama komisyonunda yer almıştır. Erdem, 2013'de Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından Demokratik açılım ve çözüm süreci kapsamında oluşturulan Akil İnsanlar Heyeti üyesidir.

Prof. Dr. SALOMÓN LERNER FEBRES

Professor Dr. Salomón Lerner Febres holds a PhD in Philosophy from Université Catholique de Louvain. He is Executive President of the Center for Democracy and Human Rights and Professor and Rector Emeritus of Pontifical Catholic University of Peru. He is former President of the Truth and Reconciliation Commission of Peru. Prof. Lerner has given many talks and speeches about the role and the nature of university, the problems of scholar research in higher education and about ethics and public culture. Furthermore, he has participated in numerous conferences in Peru and other countries about violence and pacification. In addition, he has been a speaker and panellist in multiple workshops and symposiums about the work and findings of the Truth and Reconciliation Commission of Peru. He has received several honorary doctorates as well as numerous recognitions and distinctions of governments and international human rights institutions.

Prof. Salomón felsefe alanındaki doktora eğitimini Belçika'daki Université Catholique de Louvain'de tamamlamıştır. Peru'daki Pontifical Catholic Üniversitesi'nin onursal rektörü sıfatını taşıyan Prof. Salomón Lerner Febres, aynı üniversite bünyesindeki Demokrasi ve İnsan Hakları Merkezi'nin de başkanlığını yapmaktadır. Peru Hakikat ve Uzlaşma Komisyonu eski başkanıdır. Üniversitenin rolü ve doğası, akademik çalışmalarda karşılaşılan zorluklar, etik ve kamu kültürü konulu çok sayıda konuşma yapmış, şiddet ve pasifizm konusunda Peru başta olmak üzere pek çok ülkede yapılan konferanslara konuşmacı olarak katılmıştır.

Prof. MERVYN FROST

Professor Mervyn Frost teaches International Relations, and was former Head of the Department of War Studies, at King's College London, UK. He was previously Chair of Politics at the University of Natal, Durban, South Africa and was President of the South African Political Studies Association. He currently sits on the editorial boards of International Political Sociology and the Journal of International Political Theory, among others. He is an expert on human rights in international relations, humanitarian intervention, justice in world politics, democratising global governance, the just war tradition in an era of New Wars, and ethics in a globalising world.

Londra'daki King's College'in Savaş Çalışmaları bölümünün başkanlığını yapmaktadır. Daha önce Güney Afrika'nın Durban şehrindeki Natal Üniversitesi'de Siyaset Bilimi bölümünün başkanlığını yapmıştır. Güney Afrika Siyaset Çalışmaları Enstitüsü Başkanlığı görevinde de bulunan Profesör Frost, İnsan Hakları ve Uluslararası İlişkiler, İnsancıl Müdahale, Dünya Siyasetinde Adalet, Küresel Yönetimin Demokratikleştirilmesi, Yeni Savaşlar Döneminde Adil Savaş Geleneği ve Küreselleşen Dünyada Etik gibi konularda uzman bir isimdir.

DAVID GORMAN (Director, Eurasia)

David has more than 25 years of experience in the field of peacemaking. He started his career in the Middle East and he went on to work for international organisations on a wide range of conflicts around the world. David has been based in the Philippines, Indonesia, Liberia, Bosnia as well as the West Bank and Gaza and has been working in Eurasia for the last several years. He graduated from the London School of Economics, was featured in the award winning film 'Miles and War' as well as several publications and has published several articles on mediation.

David'in barış inşası alanında 25 yıldan fazla deneyimi bulunmaktadır. David kariyerine Orta Doğu'da başladı ve daha sonra uluslararası kurumlarda, dünyanın çeşitli yerlerinde olan çatışmalar üzerinde çalıştı. Kendisi Filipinler, Endonezya, Liberya, Bosna, Batı Şeria ve Gazze'de bulundu. Son birkaç yıldır da Avrasya bölgesinde çalışmaktadır. David London School of Economics'den mezun oldu, ödüllü 'Miles and War' filminde ve çeşitli yayınlarda yer aldı ve arabuluculukla ilgili çeşitli makaleler yayımladı.

MARTIN GRIFFITHS

Martin Griffiths is a senior international mediator and currently the UN's Under-Secretary-General for Humanitarian Affairs and Emergency Relief Coordinator, Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA) after previously serving as the UN's Envoy to Yemen. From 1999 to 2010 he was the founding Director of the Centre for Humanitarian Dialogue in Geneva where he specialised in developing political dialogue between governments and insurgents in a range of countries across Asia, Africa and Europe. He is a co-founder of Inter Mediate, a London based NGO devoted to conflict resolution, and has worked for international organisations including UNICEF, Save the Children, Action Aid, and the European Institute

of Peace. Griffiths has also worked in the British Diplomatic Service and for the UN, including as Director of the Department of Humanitarian Affairs (Geneva), Deputy to the Emergency Relief Coordinator (New York), Regional Humanitarian Coordinator for the Great Lakes, Regional Coordinator in the Balkans and Deputy Head of the Supervisory Mission in Syria (UNSMIS).

Kıdemli bir uluslararası arabulucu olan eski Birleşmiş Milletler Yemen Özel Temsilcisi Martin Griffiths, Birleşmiş Milletler İnsani Yardım Koordinasyonu Ofisi'nde (OCHA) İnsani Yardım ve Acil Durum Yardımı Koordinatörü Genel Sekreter Başyardımcısı olarak görev yapmaktadır. Asya, Afrika ve Avrupa kıtalarındaki çeşitli ülkelerde hükümetler ile isyancı gruplar arasında siyasi diyalog geliştirilmesi üzerine çalışan Cenevre'deki İnsani Diyalog Merkezi'nin (Centre for Humanitarian Dialogue) kurucu direktörü olan Martin Griffiths 1999-2010 yılları arasında bu görevi sürdürmüştür. Çatışma çözümü üzerine çalışan Londra merkezli Inter Mediate'in kurucuları arasında bulunan Griffiths, UNICEF, Save the Children ve Action Aid isimli uluslararası kurumlarda da görev yapmıştır. İngiltere Diplomasi Servisi'ndeki hizmetlerinin yanı sıra Birleşmiş Milletler bünyesinde Cenevre Ofisi'nde İnsani Faaliyetler Bölümü'nde yönetici, New York ofisinde Acil Yardım Koordinatörü yardımcılığı, Büyük Göller (Great Lakes) bölgesinde İnsani Yardım Koordinatörü, Balkanlarda BM Bölgesel Koordinatörü ve BM eski Genel Sekreteri Kofi Annan'ın BM ve Arap Birliği adına Suriye özel temsilciliği yaptığı dönemde kendisine baş danışmanlık yapmıştır.

KEZBAN HATEMİ

Kezban Hatemi holds an LL.B. from Istanbul University and is registered with the Istanbul Bar Association. She has worked as a self employed lawyer, as well as Turkey's National Commission to UNESCO and a campaigner and advocate during the Bosnian War. She was involved in drafting the Turkish Civil Code and Law of Foundations as well as in preparing the legal groundwork for the chapters on Religious Freedoms and Minorities and Community Foundations within the Framework Law of Harmonization prepared by Turkey in preparation for EU accession. She has published articles on women's, minority groups, children, animals and human rights and the fight against drugs. She is a member of the former Wise Persons Committee in Turkey, established by then Prime Minister Erdoğan, and sits on the Board of Trustees of the Technical University and the Darulacaze Foundation.

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun olduktan sonra İstanbul Barosuna kayıtlı olarak avukatlık yapmaya başlamıştır. Serbest avukatlık yapmanın yanı sıra UNESCO Türkiye Milli Komisyonu'nda hukukçu olarak görev yapmış, Bosna savaşı sırasında sürdürülen savaş karşıtı kampanyalarda aktif olarak yer almıştır. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyelik süreci gereği hazırlanan Uyum Yasaları Çerçeve Yasasının Dini Özgürlükler, Azınlıklar ve Vakıflar ile ilgili bölümlerine ilişkin hukuki çalışmalarda yer almış, Türk Ceza Kanunu ve Vakıflar Kanunu'nun taslaklarının hazırlanmasında görev almıştır. İnsan hakları, kadın hakları, azınlık hakları, çocuk hakları, hayvan hakları ve uyuşturucu ile mücadele konularında çok sayıda yazılı eseri vardır. Recep Tayyip Erdoğan'ın başbakanlığı döneminde oluşturulan Akil İnsanlar Heyetinde yer almıştır. Bunun yanı sıra İstanbul Üniversitesi ile Darülaceze Vakfı Mütevelli heyetlerinde görev yapmaktadır.

Dr. EDEL HUGHES

Dr. Edel Hughes is a Senior Lecturer in Law at Middlesex University. Prior to joining Middlesex University, Dr Hughes was a Senior Lecturer in Law at the University of East London and a Lecturer in Law and the University of Limerick. She was awarded an LL.M. and a PhD in International Human Rights Law from the National University of Ireland, Galway, in 2003 and 2009, respectively. Her research interests are in the areas of international human rights law, public international law, and conflict transformation, with a regional interest in Turkey and the Middle East. She has published widely on these areas.

Dr. Edel Hughes, Middlesex Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde kıdemli öğretim üyesidir. Daha önce Doğu Londra Üniversitesi Hukuk Fakültesi ve Limerick Üniversitesi'nde görev yapan Hughes, doktorasını 2003-2009 yılları arasında İrlanda Ulusal Üniversitesi'nde Uluslararası İnsan Hakları Hukuku alanında tamamlamıştır. Hughes'un birçok yayınının da bulunduğu çalışma alanları içinde, Orta Doğu'yu ve Türkiye'yi de kapsayan şekilde, uluslararası insan hakları hukuku, uluslararası kamu hukuku ve çatışma çözümü yer almaktadır.

KADİR İNANIR

Kadir İnanır was born in 1949 Fatsa, Ordu. He is an acclaimed actor and director, and has starred in well over a hundred films. He has won several awards for his work in Turkish cinema. He graduated from Marmara University Faculty of Communication. In 2013 he became a member of the Wise Persons Committee for the Mediterranean region.

Ünlü oyuncu ve yönetmen Kadir İnanır, 100'ü aşkın filmde rol almış ve Türk sinemasına katkılarından dolayı pek çok ödüle layık görülmüştür. 1949 senesinde Ordu, Fatsa'da doğan İnanır, Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo-Televizyon Bölümünden mezun olmuştur. 2013 senesinde barış sürecini yönetmek amacıyla kurulan Akil İnsanlar Heyeti'ne Akdeniz Bölgesi temsilcisi olarak girmiştir.

Prof. Dr. AHMET İNSEL

Professor Ahmet İnsel is a former faculty member of Galatasaray University in Istanbul, Turkey and Paris 1 Panthéon Sorbonne University, France. He is Managing Editor of the Turkish editing house, İletişim, and member of the editorial board of monthly review, Birikim. He is a regular columnist at Cumhuriyet newspaper and an author who published several books and articles in both Turkish and French.

İletişim Yayınları Yayın Kurulu Koordinatörlüğünü yürüten Ahmet İnsel, Galatasaray Üniversitesi ve Paris 1 Panthéon-Sorbonne Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak görev yapmıştır. Birikim Dergisi yayın kolektifi üyesi ve Cumhuriyet Gazetesinde köşe yazarıdır. Türkçe ve Fransızca olmak üzere çok sayıda kitabı ve makalesi bulunmaktadır.

ALEKA KESSLER

Aleka Kessler works as Project Officer at the Centre for Humanitarian Dialogue (HD). Having joined HD in 2017 to work on Syria, Aleka has been coordinating mediation project in complex conflict settings. Previously, Aleka also worked with Médecins Sans Frontières and the United Nations Association Mexico. She holds a degree in International Relations from the University of Geneva and a Master's degree in Development Studies from the Graduate Institute of International and Development Studies in Geneva, where she specialized in humanitarian affairs, negotiation and conflict resolution.

Aleka Kessler İnsani Diyalog Merkezi'nde (HD) proje sorumlusu olarak çalışmaktadır. Suriye üzerinde çalışmak için 2017 yılında HD'ye katılan Kessler, karmaşık çatışma ortamlarında arabuluculuk projesini yürütmektedir. Kessler daha önce Sınır Tanımayan Doktorlar ve Meksika Birleşmiş Milletler Derneği'nde çalışmıştır. Lisans eğitimini Cenevre Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde tamamlayan Kessler, daha sonra yüksek lisansını

yine Cenevre'de bulunan Uluslararası ve Kalkınma Çalışmaları Yüksek Lisans Enstitüsü'nde (IHEID) Kalkınma Çalışmaları alanında yaptı. Kessler insanı yardım, arabuluculuk ve çatışma çözümü alanlarında uzmanlaşmıştır.

AVILA KILMURRAY

Avila Kilmurray is a founding member of the Northern Ireland Women's Coalition. She was part of the Coalition's negotiating team for the Good Friday Agreement and has written extensively on community action, the women's movement and conflict transformation. She serves as an adviser on the Ireland Committee of the Joseph Rowntree Charitable Trust as well as a board member of Conciliation Resources (UK) and the Institute for British Irish Studies. She was the first Women's Officer for the Transport & General Workers Union for Ireland (1990-1994) and from 1994-2014 she was Director of the Community Foundation for Northern Ireland, managing EU PEACE funding for the re-integration of political ex-prisoners in Northern Ireland as well as support for community-based peace building. She is a recipient of the Raymond Georis Prize for Innovative Philanthropy through the European Foundation Centre. Kilmurray is working as a consultant with The Social Change Initiative to support work with the Migrant Learning Exchange Programme and learning on peace building.

Avila Kilmurray, Kuzey İrlanda Kadın Koalisyonu'nun kurucusudur ve bu siyasi partinin temsilcilerinden biri olarak Hayırlı Cuma Anlaşması müzakerelerine katılmıştır. Toplumsal tepki, kadın hareketi ve çatışmanın dönüşümü gibi konularda çok sayıda yazılı eseri vardır. Birleşik Krallık ve İrlanda'da aralarında Conciliation Resources (Uzlaşma Kaynakları), the Global Fund for Community Foundations (Toplumsal Vakıflar için Kürsel Fon), Conflict Resolution Services Ireland (İrlanda Çatışma Çözümü Hizmetleri) ve the Institute for British Irish Studies (Britanya ve İrlanda çalışmaları Enstitüsü) isimli kurumlarda yönetim kurulu üyesi olarak görev yapmaktadır. 1990-94 yılları arasında Ulaşım ve Genel İşçiler Sendikası'nda Kadınlardan Sorumlu Yönetici olarak çalışmış ve bu görevi yerine getiren ilk kadın olmuştur. 1994-2014 yılları arasında Kuzey İrlanda Toplum Vakfı'nın direktörlüğünü yapmış ve bu görevi sırasında eski siyasi mahkumların yeniden entegrasyonu ile barışın toplumsal zeminde yeniden inşasına dair Avrupa Birliği fonlarının idaresini yürütmüştür. Avrupa Vakıflar Merkezi tarafından verilen Yenilikçi Hayırseverler Raymond Georis Ödülü'nün de sahibidir.

Prof. RAM MANIKKALINGAM

Professor Ram Manikkalingam is founder and director of the Dialogue Advisory Group, an independent organisation that facilitates political dialogue to reduce violence. He is a member of the Special Presidential Task Force on Reconciliation in Sri Lanka and teaches politics at the University of Amsterdam. Previously, he was a Senior Advisor on the Sri Lankan peace process to then President Kumaratunga. He has served as an advisor with Ambassador rank at the Sri Lanka Mission to the United Nations in New York and prior to that he was an advisor on International Security to the Rockefeller Foundation. He is an expert on issues pertaining to conflict, multiculturalism and democracy, and has authored multiple works on these topics. He is a founding board member of the Laksham Kadirgamar Institute for Strategic Studies and International Relations, Colombo, Sri Lanka.

Amsterdam Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü'nde misafir Profesör olarak görev yapmaktadır. Sri Lanka devlet başkanına barış süreci için danışmanlık yapmıştır. Danışmanlık görevini hala sürdürmektedir. Uzmanlık alanları arasında çatışma, çokkültürlülük, demokrasi gibi konular bulunan Prof. Ram Manikkalingam, Sri Lanka'daki Laksham Kadirgamar Stratejik Çalışmalar ve Uluslararası İlişkiler Enstitüsü'nün kurucu üyesi ve yönetim kurulu üyesidir.

BEJAN MATUR

Bejan Matur is a renowned Turkey-based author and poet. She has published ten works of poetry and prose. In her writing she focuses mainly on Kurdish politics, the Armenian issue, minority issues, prison literature and women's rights. She has won several literary prizes and her work has been translated into over 28 languages. She was formerly Director of the Diyarbakır Cultural Art Foundation (DKSV). She is a columnist for the Daily Zaman, and occasionally for the English version, Today's Zaman.

Türkiye'nin önde gelen şair ve yazarlarından biridir. Şiir ve gazetecilik alanında yayımlanmış 10 kitabı bulunmaktadır. 2012 yılının başına kadar yazdığı düzenli köşe yazılarında Kürt siyaseti, Ermeni sorunu, gündelik siyaset, azınlık sorunları, cezaevi yazıları ve kadın sorunu gibi konuları işlemiştir. Yapıtları 28 değişik dile çevrilen Matur, çok sayıda edebiyat ödülü sahibidir. Diyarbakır Kültür ve Sanat Vakfı Kurucu Başkanlığı görevinde bulunmuştur.

Prof. MONICA MCWILLIAMS

Professor Monica McWilliams teaches in the Transitional Justice Institute at Ulster University in Northern Ireland. She currently serves on a three-person panel established by the Northern Ireland government to make recommendations on the disbandment of paramilitary organisations in Northern Ireland. During the Northern Ireland peace process, Prof. McWilliams co-founded the Northern Ireland Women's Coalition political party and was elected as a delegate to the Multi-Party Peace Negotiations, which took place in 1996 to 1998. She was also elected to serve as a member of the Northern Ireland Legislative Assembly from 1998 to 2003. Prof. McWilliams is a signatory of the Belfast/Good Friday Agreement and has chaired the Implementation Committee on Human Rights on behalf of the British and Irish governments. For her role in delivering the peace agreement in Northern Ireland, Prof. McWilliams was one recipient of the John F. Kennedy Leadership and Courage Award.

Prof. Monica McWilliams, Ulster Üniversitesi'ndeki Geçiş Dönemi Adaleti Enstitüsü'ne bağlı Kadın Çalışmaları Bölümü'nde öğretim üyesidir. 2005- 2011 yılları arasında Kuzey İrlanda İnsan Hakları Komisyonu Komiseri olarak Kuzey İrlanda Haklar Beyannamesi için tavsiyeler hazırlamaktan sorumlu olarak görev yapmıştır. Kuzey İrlanda Kadın Koalisyonu'nun kurucularından olan Prof. McWilliams 1998 yılında Belfast (Hayırlı Cuma) Barış Anlaşması'nın imzalanmasıyla sonuçlanan Çok Partili Barış Görüşmeleri'nde yer almıştır.

HANNE MELFALD

Hanne Melfald worked with the Norwegian Ministry of Foreign Affairs for eight years including as the Senior Adviser to the Secretariat of the Foreign Minister of Norway before she became a Project Manager in HD's Eurasia office in 2015. She previously worked for the United Nations for six years including two years with the United Nations Assistance Mission in Afghanistan as Special Assistant to the Special Representative of the Secretary-General. She has also worked for the United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs in Nepal and Geneva, as well as for the Norwegian Refugee Council and the Norwegian Directorate of Immigration. Melfald has a degree in International Relations from the University of Bergen and the University of California, Santa Barbara, as well as a Master's degree in Political Science from the University of Oslo.

Hanne Melfald, başkanlık dahil olmak üzere 8 yıl boyunca Norveç Dışişleri Bakanlığı bünyesinde çeşitli görevlerde bulunmuş, 2015 yılından itibaren İnsani Diyalog için Merkez isimli kurumun Avrasya biriminde Proje Müdürü olarak çalışmaya başlamıştır. Geçmişte Birleşmiş Milletler bünyesinde görev almış, bu görevi sırasında 2 yıl boyunca Birleşmiş Milletler'in Afganistan Yardım Misyonda BM Genel Sekreteri Özel Temsilcisi olarak görev yapmıştır. Ayrıca Birleşmiş Milletler Cenevre Yerleşkesi bünyesinde bulunan Nepal İnsani Yardım Koordinasyon Ofisinde de görev almıştır. Bir dönem Norveç Sığınmacılar Konseyi ve Norveç Göçmenlik İşleri Müdürlüğünde çalışan Hanna Melfald Norveç'in Bergen ve ABD'nin Kaliforniya Üniversitelerinde aldığı Uluslararası İlişkiler eğitimini Olso Üniversitesinde aldığı Siyaset Bilimi yüksek lisans eğitimiyle tamamlamıştır.

ROELF MEYER

Meyer is currently a consultant on international peace processes having advised parties in Northern Ireland, Sri Lanka, Rwanda, Burundi, Iraq, Kosovo, the Basque Region, Guyana, Bolivia, Kenya, Madagascar, and South Sudan. Meyer's experience in international peace processes stems from his involvement in the settlement of the South African conflict in which he was the government's chief negotiator in constitutional negotiations with the ANC's chief negotiator and current South African President, Cyril Ramaphosa. Negotiating the end of apartheid and paving the way for South Africa's first democratic elections in 1994, Meyer continued his post as Minister of Constitutional Affairs in the Cabinet of the new President, Nelson Mandela. Meyer retired as a Member of Parliament and as the Gauteng leader of the National Party in 1996 and co-founded the United Democratic Movement (UDM) political party the following year. Retiring from politics in 2000, Meyer has since held a number of international positions, including membership of the Strategy Committee of the Project on Justice in Times of Transition at Harvard University.

Roelf Meyer, Güney Afrika'daki barış sürecinde iktidar partisi Ulusal Parti adına başmüzakereci olarak görev yapmıştır. O dönem Afrika Ulusal Kongresi (ANC) adına başmüzakereci olarak görev yapan ve şu an Güney Afrika devlet başkanı olan Cyril Ramaphosa ile birlikte yürüttüğü müzakereler sonrasında Güney Afrika'daki ırkçı apartheid rejim sona erdirilmiş ve 1994

yılında ülkedeki ilk özgür seçimlerin yapılması sağlanmıştır. Yapılan seçim sonrası yeni devlet başkanı seçilen Nelson Mandela kurduğu ilk hükümette Roelf Meyer'e Anayasal İlişkilerden Sorumlu Bakan olarak görev vermiştir. Roelf Meyer 2011-2014 yılları arasında Güney Afrika Savunma Değerlendirme Komitesine başkanlık yapmış, aynı zamanda aktif olan bazı barış süreçlerine dahil olarak Kuzey İrlanda, Sri Lanka, Ruanda, Burundi, Irak, Kosova, Bask Bölgesi, Guyana, Bolivya, Kenya, Madagaskar ve Güney Sudan'da çatışan taraflara danışmanlık yapmıştır.

MARK MULLER QC

Mark Muller, QC, is a senior advocate at Doughty Street Chambers (London) and the Scottish Faculty of Advocates (Edinburgh) where he specialises in public international law and human rights. Muller is also currently on the UN Department of Political Affairs Standby Team of Mediation Experts and is the UN Special Envoy to Syria in the Syrian peace talks. He has many years' experience of advising numerous international bodies, such as Humanitarian Dialogue (Geneva) and Inter-Mediate (London) on conflict resolution, mediation, confidence-building, ceasefires, power-sharing, humanitarian law, constitution-making and dialogue processes. Muller also co-founded Beyond Borders and the Delfina Foundation.

Mark Muller Londra merkezli Doughty Street Chambers Hukuk Bürosu'na ve Edinburg'daki İskoç Avukatlar Birliği'ne bağlı olarak çalışan tecrübeli bir hukukçudur. Uluslararası kamu hukuku ve insan hakları hukuku alanında uzman olan Muller, Afganistan, Libya, Irak ve Suriye gibi çeşitli çatışma alanlarında uzun seneler çatışma çözümü, arabuluculuk, çatışmasızlık ve iktidar paylaşımı konusunda danışmanlık hizmeti vermiştir. 2005'den bu yana İnsani Diyalog için Merkez (Centre for Humanitarian Dialogue), Çatışma Ötesi (Beyond Borders) ve Inter Mediate (Arabulucu) isimli kurumlara kıdemli danışmanlık yapmaktadır. Harvard Hukuk Fakültesi üyesi olan Muller bir dönem İngiltere ve Galler Barosu İnsan Hakları Komisyonu başkanlığı ve Barolar Konseyi Hukukun Üstünlüğü Birimi başkanlığı görevlerini de yürütmüştür. Kültürel diyalog yoluyla barışı ve uluslararası anlayışı teşvik etme amacıyla İskoçya'da kurulan Sınırlar Ötesi (Beyond Borders) isimli oluşumun kurucusu olan Muller halen BM Siyasal İlişkiler Birimi bünyesindeki Arabulucular Destek Ekibinde Kıdemli Arabuluculuk Uzmanı olarak görev yapmaktadır.

AVNİ ÖZGÜREL

Mehmet Avni Özgürel is a Turkish journalist, author and screenwriter. Having worked in several newspapers such as Daily Sabah and Radikal, Özgürel is currently the editor in chief of the daily Yeni Birlik and a TV programmer at TRT Haber. He is the screenwriter of the 2007 Turkish film, Zincirbozan, on the 1980 Turkish coup d'état, Sultan Avrupa'da (2009), on Sultan Abdülaziz's 1867 trip to Europe; and Mahpeyker (2010): Kösem Sultan, on Kösem Sultan. He is also the screenwriter and producer of 2014 Turkish film, Darbe (Coup), on the February 07, 2012 Turkish intelligence crisis. In 2013 he was appointed a member of the Wise Persons Committee in Turkey established by then Prime Minister Erdoğan.

Gazeteci-yazar Avni Özgürel, uzun yıllar Milliyet, Akşam, Sabah ve Radikal gibi çeşitli gazetelerde haber müdürlüğü ve köşe yazarlığı yaptı. 2013 yılında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından Demokratik açılım ve çözüm süreci kapsamında oluşturulan Akil İnsanlar Heyeti üyesidir. 1980 darbesini konu eden belgesel film Zincirbozan (2007), Sultan Abdülaziz'in 1867'de Avrupa'ya yaptığı yolculuğu konu eden Sultan Avrupa'da (2009), Mahpeyker: Kösem Sultan (2010) ve 7 Şubat Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) operasyonunun anlatıldığı "Darbe" filmleri senaristliğini ve yapımcılığını üstlendiği projeler arasındadır. Özgürel, şu anda Yeni Birlik gazetesinin sahibi ve genel yayın yönetmenidir. Ayrıca TRT Haber'de program yapmaktadır.

Prof. JOHN PACKER

Professor John Packer is Associate Professor of Law and Director of the Human Rights Research and Education Centre (HRREC) at the University of Ottawa in Canada. Prof. Packer has worked for inter-governmental organisations for over 20 years, including in Geneva for the UN High Commissioner for Refugees, the International Labour Organisation, and for the UN High Commissioner for Human Rights. From 1995 to 2004, Prof. Packer served as Senior Legal Adviser and then the first Director of the Office of the OSCE High Commissioner on National Minorities in The Hague. In 2012-2014, Prof. Packer was a Constitutions and Process Design Expert on the United Nation's Standby Team of Mediation Experts attached to the Department of Political Affairs, advising in numerous peace processes and political tran-

sitions around the world focusing on conflict prevention and resolution, diversity management, constitutional and legal reform, and the protection of human rights.

Dr. John Packer Kanada'da Ottawa Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde doçent ve İnsan Hakları Araştırma ve Eğitim Merkezi (Human Rights Research and Education Centre) müdürüdür. 20 yıl boyunca Packer BM Mülteciler Yüksek Komiserliği, Uluslararası Çalışma Örgütü ve BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği gibi Cenevre'de bulunan hükümetler arası örgütlerde çalışmıştır. 1995'ten 2004'e kadar Lahey'de Packer Kıdemli Hukuk Danışmanı, ardından da Ulusal Azınlıklar Yüksek Komiserliği birinci müdürü olarak görev almıştır. 2012-2014 yıllarında Packer BM Arabuluculuk Uzmanlar Ekibi siyasi ilişkiler biriminde Anayasa ve Süreçlerin Tasarımı Uzmanı olarak yer aldı. Dünyadaki birçok barış süreci ve siyasi geçişler konusunda danışmanlık yapan Pecker, çatışma önleme ve çözümü, çeşitlilik yönetimi, anayasa ve hukuk reformları ve insan hakları korumasına odaklanmıştır.

JONATHAN POWELL

Jonathan Powell is the founder and CEO of Inter Mediate, an NGO devoted to conflict resolution around the world. In 2014, Powell was appointed by former Prime Minister David Cameron to be the UK's Special Envoy to Libya. He also served as Tony Blair's Chief of Staff in opposition from 1995 to 1997 and again as his Chief of Staff in Downing Street from 1997 to 2007. Prior to his involvement in British politics, Powell was the British Government's chief negotiator on Northern Ireland from 1997 to 2007 and played a key part in leading the peace negotiations and its implementation.

Ortadoğu, Latin Amerika ve Asya'da yaşanan çatışmaların çözümü üzerine çalışan ve devletten bağımsız arabuluculuk kurumu olan Birleşik Krallık merkezli Inter Mediate'in kurucusudur ve İcra Kurulu Başkanıdır. 2014 yılında Birleşik Krallık Başbakanı David Cameron tarafından Libya konusunda Özel Temsilci olarak atanmıştır. 1995-2007 yılları arasında Birleşik Krallık eski Başbakanı Tony Blair kabinesinde Başbakanlık Personel Daire Başkanlığı görevinde bulunmuş, 1997 yılından itibaren Kuzey İrlanda sorununun çözümü için yapılan görüşmelere Britanya adına başmüzakereci olarak katılmıştır. 1978-79 yılları arasında BBC ve Granada TV için gazeteci olarak çalışmış, 1979-1994 yılları arasında ise Britanya adına diplomatlık yapmıştır.

Sir KIERAN PRENDERGAST

Sir Kieran Prendergast is a former British diplomat who served as the Under-Secretary General for Political Affairs at the United Nations from 1997 to 2005 and as High Commissioner to Kenya from 1992 to 1995 and to Zimbabwe from 1989 to 1992. During his time at the UN, Prendergast stressed the human rights violations and ethnic cleansing that occurred during the War in Darfur and was involved in the 2004 Cyprus reunification negotiations. Since his retirement from the UN, he has conducted research at the Belfer Center for Science and International Affairs (United States) and is a member of the Advisory Council of Independent Diplomat (United States). Prendergast also holds a number of positions, including Chairman of the Anglo-Turkish Society, a Trustee of the Beit Trust, and Senior Adviser at the Centre for Humanitarian Dialogue.

Birleşik Krallık Dışişleri Bakanlığı bünyesinde aralarında Kıbrıs, Türkiye, İsrail, Hollanda, Kenya ve ABD'de diplomat olarak çalışmıştır. Birleşik Krallık Dışişleri ve Milletler Topluluğu Bürosu'nun (Foreign and Commonwealth Office) Güney Afrika'daki Apartheid rejimi ve Namibya konularıyla ilgilenen birimine başkanlık etmiştir. Bir dönem BM Siyasal İlişkiler Biriminde Müsteşar olarak çalışmış, BM Genel Sekreteri'nin Barış ve Güvenlik konulu yönetim kurulu toplantılarının düzenleyiciliğini yapmış, Afganistan, Burundi, Kıbrıs, Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Doğu Timor gibi bölgelerde barış çabalarına dahil olmuştur.

RAJESH RAI

Rajesh Rai was called to the Bar in 1993 with his areas of expertise including human rights law, immigration and asylum law, and public law. He has been treasurer of 1MCB Chambers (London) since 2015 and has also been a Director of an AIM-listed investment company where he led their renewable energy portfolio. Rai is a frequent lecturer on a wide variety of legal issues, including immigration and asylum law and freedom of experience (Bar of Armenia), minority linguistic rights (European Parliament), and women's and children's rights in areas of conflict (cross-border conference to NGOs working in Kurdish regions). He is also Founder Director of HIC, a community centred NGO based in Cameroon.

1993 yılında İngiltere ve Galler Barosu'na kaydolmuştur. İnsan Hakları Hukuku, Göçmenlik ve Sığınma Hakkı hukuku ile Kamu Hukuku temel uzman-

lık alanlarıdır. Kamerun'daki HIC isimli sivil toplum örgütü ile Uganda'daki Human Energy isimli şirketin kurucusudur. Bir dönem The Joint Council for the Welfare of Immigrants-JCWI-(Göçmenlerin Refahı için Ortak Konsey) direktörlüğünü yapmıştır. Başta İngiltere ve Galler Barosu İnsan Hakları Komisyonu adına olmak üzere uluslararası alanda özellikle Avrupa, Asya, Afrika, ABD ve Hindistan'da çok çeşitli hukuki konular üzerine seminerler ve dersler vermiştir.

Sir DAVID REDDAWAY

Sir David Reddaway is a retired British diplomat currently serving as Chief Executive and Clerk of the Goldsmiths' Company in London. During his previous career in the Foreign and Commonwealth Office, he served as Ambassador to Turkey (2009-2014), Ambassador to Ireland (2006-2009), High Commissioner to Canada (2003-2006), UK Special Representative for Afghanistan (2002), and Charge d'Affaires in Iran (1990-1993). His other assignments were to Argentina, India, Spain, and Iran, where he was first posted during the Iranian Revolution.

Halen çeşitli özel şirket ve üniversitelere danışman, yönetim kurulu üyesi ve konsültasyon uzmanı olarak hizmet etmektedir. 2016 yılının Ocak ayından bu yana Londra Üniversitesi bünyesindeki Goldsmith Koleji'nde Konsey üyesi ve Goldsmith şirketinde yönetici katip olarak görev yapmaya başlamıştır. Bir dönem Birleşik Krallık adına Türkiye ve İrlanda Cumhuriyeti Büyükelçisi olarak görev yapan Reddaway bu görevinden önce Birleşik Krallık adına Kanada'da Yüksek Misyon Temsilcisi, Afganistan'da Özel Temsilci, İran'da ise Diplomatik temsilci olarak görev yapmıştır. Bu görevlerinin yanı sıra İspanya, Arjantin, ve Hindistan'da diplomatik görevler üstlenmiştir.

Prof. NAOMI ROHT-ARRIAZA

Professor Naomi Roht-Arriaza is a Distinguished Professor of Law at the Hastings College of Law, University of California (San Francisco) and is renowned globally for her expertise in transitional justice, international human rights law, and international humanitarian law. She has extensive knowledge of, and experience in, post-conflict procedures in Latin America and Africa. Roht-Arriaza has contributed to the defence of human rights

through legal and social counselling, her position as academic chair, and her published academic works.

Prof. Naomi Roht-Arriaza Amerika Birleşik Devletleri'nin San Francisco şehrindeki UC Hastings College of the Law isimli Hukuk okulunda öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Geçiş Dönemi Adaleti, İnsan Hakları İhlalleri, Uluslararası Ceza Hukuku ve Küresel Çevre Sorunları gibi konular uzmanlık alanına girmektedir.

Dr. MEHMET UFUK URAS

Mehmet Ufuk Uras is a co-founder and member of social liberal Greens and the Left Party of the Future, founded as a merger of the Greens and the Equality and Democracy Party. He was previously a former leader of the now-defunct University Lecturers' Union (Öğretim Elemanları Sendikası) and was elected the chairman of Freedom and Solidarity Party in 1996. Ufuk resigned from the leadership after the 2002 general election. Ufuk ran a successful campaign as a "common candidate of the Left", standing on the independents' ticket, backed by Kurdish-based Democratic Society Party and several left-wing, environmentalist and pro-peace groups in the 2007 general election. He resigned from the Freedom and Solidarity Party on 19 June 2009. After the Democratic Society Party was dissolved in December 2009, he joined forces with the remaining Kurdish MPs in the Peace and Democracy Party group. On 25 November 2012, he became a co-founder and member of social liberal Greens and the Left Party of the Future, founded as a merger of the Greens and the Equality and Democracy Party. Ufuk is a member of the Dialogue Group and is the writer of several books on Turkish politics.

Dr. Mehmet Ufuk Uras İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde lisans, yüksek lisans ve doktora öğrenimini tamamladıktan sonra, milletvekili seçilene kadar İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde yardımcı doçent doktor olarak görev yapmıştır. 22 Temmuz 2007 genel seçimlerinde İstanbul 1. Bölge'den bağımsız milletvekili adayı olmuştur. Seçimlerin sonucunda %3,85 oranıyla yani 81.486 oy alarak İstanbul 1. Bölge'den bağımsız milletvekili olarak 23. dönem meclisine girmiştir. Seçimler öncesinde liderliğinden ayrıldığı Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP) Genel başkanlığına 11 Şubat 2008'de yapılan 5. Olağan Kongresi'ni takiben geri dönmüştür. 17 Haziran 2009 tarihinde, partinin dar grupçu bir anlayışa kaydığı düşüncesi ve sol siyasetin daha geniş bir

yelpazeye ulaşması iddiasıyla bir grup arkadaşıyla Özgürlük ve Dayanışma Partisi'nden istifa etmiştir. ÖDP'den ayrılışıyla birlikte Eşitlik ve Demokrasi Partisi kuruluş sürecine katılmıştır. DTP'nin 19 kişiye düşüp grupsuz kalmasından sonra, Kürt sorununun parlamentoda çözülmesi gerektiğini savunarak Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) grubuna katılmıştır. Ufuk Uras, seçim sürecinde, kuruluş çağrısını yaptığı Eşitlik ve Demokrasi Partisi'ne üye olmuştur. 25 Kasım 2012'de kurulan Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi'nin kurucularındandır ve aynı zamanda PM üyesidir. Uras'ın çok sayıdaki yayınları arasında "ÖDP Söyleşileri", "İdeolojilerin Sonu mu?" (Marksist Araştırmaları Destek Ödülü), "Sezgiciliğin Sonu mu?", "Başka Bir Siyaset Mümkün", "Kurtuluş Savaşında Sol", "Siyaset Yazıları" ve "Alternatif Siyaset Arayışları" "Sokaktan Parlamente'ye" "Söz Meclisten Dışarı" ve "Meclis Notları" adlı kitapları da bulunmaktadır.

Prof. Dr. SEVTAP YOKUŞ

Professor Dr Sevtap Yokuş is a Law Faculty Member at İstanbul Altınbaş University in the Department of Constitutional Law. She holds a PhD in Public Law from the Faculty of Law, İstanbul University, awarded in 1995 for her thesis which assessed the state of emergency regime in Turkey with reference to the European Convention on Human Rights. She is a widely published expert in the areas of Constitutional Law and Human Rights and has multiple years' experience of working as a university lecturer at undergraduate, postgraduate and doctoral level. She also has experience of working as a lawyer in the European Court of Human Rights.

Prof. Dr. Sevtap Yokuş İstanbul Altınbaş Üniversitesi Anayasa Hukuku Anabilim Dalı öğretim üyesidir. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kamu Hukuku Doktora Programı bünyesinde başladığı doktorasını "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin Türkiye'de Olağanüstü Hal Rejimine Etkisi" başlıklı tezle 1995 yılında tamamlamıştır. Akademik görevi sırasında lisans, yüksek lisans ve doktora aşamasında dersler veren Prof. Dr. Yokuş özellikle Anayasa Hukuku ve İnsan hakları Hukuk alanında uzmanlaşmıştır. Ayrıca Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne başvuruda pratik avukatlık deneyimi de bulunmaktadır.

11 Guilford Street London WC1N 1DH
United Kingdom
+44 (0) 207 405 3835

democraticprogress.org

info@democraticprogress.org

[@DPI_UK](https://twitter.com/DPI_UK)

[DemocraticProgressInstitute](https://www.facebook.com/DemocraticProgressInstitute)